

Na temelju članka 113. stavka 3 i 4. *Zakona o prostornom uređenju* (NN br. 153/13.), članka 32 Statuta Općine Postira (Službeni glasnik Općine Postira br. 3/13 i 6/13), članka 19 Poslovnika Općinskog vijeća Općine Postira (Službeni glasnik Općine Postira br. 3/13. i 6/13), Komisija za Statut, Poslovnik i normativnu djelatnost na sjednici održanoj dana 01.04.2016. godine, utvrdila je:

pročišćeni tekst odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja Općine Postira

I.

Sukladno odredbama članka 113. Zakona o prostornom uređenju, Komisija za Statut, Poslovnik i normativnu djelatnost kao radno tijelo Općinskog vijeća Općine Postira utvrđuje pročišćeni tekst odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja Općine Postira.

II.

Pročišćeni tekst odredbi za provođenje obuhvaća Odluku o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Postira (*Službeni glasnik Općine Postira* br. 4/08) i *Odluku o donošenju Izmjena i dopuna Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Postira* (Službeni glasnik Općine Postira br. 2/16.).

III.

Pročišćeni tekst odredbi za provođenje sadržan je u elaboratu „Prostorni plan uređenja Općine Postira - Pročišćeni tekst odredbi za provođenje i grafičkog dijela Plana - građevinska područja“ kojeg je izradio Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu iz Zagreba. Elaborat se sastoji od jedne knjige s odredbama za provođenje i građevinskim područjem po katastarskim općinama.

IV.

Pročišćeni tekst odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja Općine Postira objavit će se u *Službenom glasniku Općine Postira* i na mrežnim stranicama Općine Postira i stupa na snagu danom objave.

Klasa: 021-05/16-01/12
Urbroj:2104/05-01-16-01
Postira, 01.04.2016.

Predsjednik
Komisije za Statut, poslovnik i normativnu djelatnost

Dean Rahan, v.r

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Za područje Općine Postira na snazi je Prostorni plan uređenja Općine Postira (Službeni glasnik Općine Postira br. 4/08., 2/16.). Temeljni prostorno planski dokumenti izrađen je na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, *Zavod za urbanizam i prostorno planiranje* Kačićeva 26. pod vodstvom odgovornog voditelja Prof.dr.sc. Olega Grgurevića, dipl.ing.arh.

(2) *Izmjene i dopune PPUO Postira* (u daljnjem tekstu *Plan*) izrađene su također na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, *Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu* Kačićeva 26. pod vodstvom odgovornog voditelja Prof.dr.sc. Nenada Lipovca dipl.ing.arh. Ovim *Planom* mijenja se temeljni prostorni plan uređenja Općine Postira tako da se isti usklađuje sa *Zakonom o prostornom uređenju* (NN 153/13.) u kartografskom i pisanom dijelu (odredbe za provođenje) koji se odnosi i na promjene izvršene temeljem zahtjeva fizičkih osoba i javno-pravnih tijela.

(3) U *Odluci o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Postira* (Službeni glasnik Općine Postira br. 4/08.) tekst članka 1 briše se.

Članak 2.

(1) Tekst članka 2 brisan je.

Članak 3.

(1) *Plan* se sastoji od jedne knjige koja sadrži:

1. ODREDBE ZA PROVOĐENJE
2. KARTOGRAFSKI DIO PLANA
 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA
 - 1.A Prostori za razvoj i uređenje 1:25.000
 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI MREŽE
 - 2.A. Promet 1:25.000
 - 2.B. Pošta i telekomunikacije 1:25.000
 - 2.C. Energetski sustavi
 - 2.C.1. Elektroenergetika 1:25.000
 - 2.D. Vodnogospodarski sustavi
 - 2.D.1. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda 1:25.000
 3. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA
 - 3.A. Područja posebnih uvjeta i ograničenja u korištenju
 - 3.A.1. Prirodna baština i ostale prirodne vrijednosti 1:25.000
 - 3.A.2. Kulturna baština 1:25.000
 - 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite
 - 3.B.1. Područja posebnih ograničenja u korištenju 1:25.000
 - 3.B.2. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite 1:25.000
 4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA
 - 4.A. Pregledna karta 1:10.000
 - 4.B. Građevinsko područje naselja Postira 1:5.000
 - 4.C. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene TZ *Lovrečina* 1:5.000
 - 4.D. Građevinsko područje naselja Dol i izdvojeni dio građevinskog područja naselja Dol – Storo Strona 1:5.000
 - 4.E. Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Dol - Podgožul 1:5.000
 3. OBAVEZNI PRILOZI *PLANU*
 - A. OBRAZLOŽENJE PLANA
 - B. IZVOD IZ PROSTORNOG PLANA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE
 - C. STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA

- D. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U IZRADI PLANA
- E. Mišljenje Zavoda za prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije (prema članku 107 *Zakona o prostornom uređenju* NN 153/13) te Suglasnost Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja (prema članku 108 *Zakona o prostornom uređenju* NN 153/13.)
- F. IZVJEŠĆA O JAVNOJ RASPRAVI
- G. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA PLANA
- H. SAŽETCI ZA JAVNOST

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE POSTIRA

Članak 4. TEMELJNA NAČELA I CILJ PLANIRANJA

(1) Načela određivanja namjene površina na području Općine, koja nadalje određuju temeljno urbanističko-graditeljsko i prostorno-krajobrazno uređenje te zaštitu prostora (područja) Općine su:

- a) načela održivog razvoja, odnosno racionalnog planiranja korištenja i namjene prostora;
 - b) načela zaštite kulturnih dobara i prirodnog naslijeđa;
 - c) načela optimalnog usklađenja interesa različitih korisnika prostora uz primjenu pravila prostorno-planerske i urbanističke struke.
- (2) Primarni opći cilj Plana je propisati, omogućiti i potaknuti:
- a) prostorni razvoj svih naselja Općine zasnovan na demografskom razvitku (koji se temelji na prirodnom priraštaju, te doseljavanju i povratku stanovnika), te uspostava ravnoteže između takvog demografskog razvitka i cjelokupnog prostornog razvoja Općine;
 - b) zaštitu i neophodnu sanaciju različitih oblika vrijednih krajobraza (prirodnih i antropogenih) te nepokretnih kulturnih dobara;
 - c) gospodarski razvoj zasnovan na: poljoprivredi i ribarstvu, turizmu, upravnim i uslužnim funkcijama, te proizvodnim i prerađivačkim pogonima manjeg i srednjeg kapaciteta;
 - d) uz sve lokalne potrebe, osiguranje prostora i lokacija za infrastrukturne i ostale objekte i sadržaje državnog i županijskog značaja.

Članak 5. OSNOVNE KATEGORIJE KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA

(1) U skladu s temeljnim načelima i ciljevima, kao i svim obvezama i ulaznim podacima (polazištima) iz dokumenta prostornog uređenja šireg područja (PPSDŽ - za područje Općine i prostornu cjelinu otoka Brača), područje Općine je Planom razgraničeno prema osnovnim kategorijama korištenja i namjene površina, što je prikazano na kartografskom prikazu br. 1: «*Korištenje i namjena površina*» u mjerilu 1:25000 na topografskoj karti TK25 kao podlozi.

(2) Građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja razgraničena su na kartografskim prikazima 4: *Građevinska područja* u mjerilu 1:5000 na digitaliziranoj katastarskoj podlozi. Time su razgraničene od ostalih površina namijenjenih razvoju poljoprivrede i šumarstva kao i drugih djelatnosti koje se s obzirom na svoju namjenu mogu odvijati izvan građevinskih područja.

članak 5a POJMOVI

(1) U *Planu* se koriste pojmovi određeni *Zakonom o prostornom uređenju*, *Zakonom o gradnji*, pojmovi opisani propisima donesenim na temelju tog *Zakona* i pojmovi uvriježeni u praksi. Ovim odredbama pojmovi uvriježeni u praksi, koji nisu opisani *Zakonom* i ostalim propisima, detaljnije su opisani:

1. PLANIRANJE (UREĐENJE) PROSTORA

1.1. Prostorna cjelina je površina određene namjene (većinom ugostiteljsko-turističke) koja se urbanističkim planom uređenja TZ može utvrditi kao dio cjelokupnog područja predviđenog za razvoj i uređenje ugostiteljsko-turističkih sadržaja.

1.2. Prostorna jedinica je *Urbanističkim planom uređenja* utvrđena i razgraničena površina koja, u pravilu, predstavlja jednu građevnu česticu odnosno jedan cjeloviti zahvat u prostoru unutar kojeg je moguća gradnja jedne ili više zgrada turističke namjene.

1.3. Regulacijska linija je linija koja odvaja javnu površinu od privatne (u smislu javnog ili privatnog dobra, odnosno vlasničkog načina korištenja), odnosno linija koja razdvaja pojas prometnice od pojedine građevne čestice bilo koje namjene i u bilo čijem vlasništvu.

1.4. Građevinska linija je linija na kojoj se mora obvezno nalaziti najmanje 50% prednjeg (uličnog) pročelja prizemlja glavne (osnovne) zgrade.

1.5. Koeficijent izgrađenost građevne čestice (K_{ig}) - odnos površine zemljišta pod zgradama (osnovna, pomoćna, gospodarska) na građevnoj čestici i ukupne površine građevne čestice izražen u postotku.

1.6. Koeficijent iskoristivosti građevne čestice (K_{is}) - odnos zbroja građevinskih (bruto) površina svih zgrada izgrađenih na građevnoj čestici i površine te građevne čestice.

1.7. Krajobrazno uređeni teren je dio površine građevne čestice, ili površina ostalih čestica predviđenih za uređenje javnih perivojnih površina, koje je uređeno s nasadima niskog ili visokog zelenila, pratećim stazama, odmorištima, ali bez parkiranja, bazena, teniskih igrališta i sl.

1.8. Uređeni teren je dio površine građevne čestice koji je uređen kao vanjsko parkiralište, sportski teren, trajno natkriveni prostori za boravak ljudi.

2. DIJELOVI I VISINE ZGRADE:

2.1. Podrum (Po) je dio zgrade koji je ukopan u okolni teren 50% ili više svojeg volumena.

2.2. Suteren (Su) je dio zgrade koji je ukopan u okolni teren do 50% svojeg volumena.

2.3. Prizemlje (P) je dio zgrade čija se razina završne plohe konstrukcije poda nalazi najviše 1,50 metar iznad kote uređenog terena, mjereno na dijelu najveće otvorenosti vanjskog pročelja.

2.4. Kat su svi dijelovi zgrade čiji se prostori nalaze između dvije stropne konstrukcije, a iznad prizemlja.

2.5. Potkrovlje (Pk) je dio zgrade koji se nalazi iznad zadnjeg kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova te ima visinu nadozida od najviše 1,20 m u odnosu na završnu plohu konstrukcije stropa zadnjeg kata.

2.6. Tavan (T) je dio zgrade koji se nalazi iznad zadnjeg kata, a neposredno ispod konstrukcije krova i bez nadozida. Krovne grede se postavljaju direktno na stropnu konstrukciju kata ispod.

2.7. Nadgrađe (Ng) je dio zgrade koji se nalazi iznad posljednje etaže (kata), a njegova površina ne može biti veća od 25% površine kata ispod.

2.8. Visina krovnog sljemena mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena uz najotvorenije pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do najviše točke krova.

2.9. Visina zgrade (V_m) mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena uz najotvorenije pročelje zgrade do:

- a) točke spoja pročelja i završne obrade krova kod ravnog krova bez nadozida krova
- b) najviše točke završne obrade nadozida krova kod ravnog krova s krovnim nadozidom

- c) točke spoja pročelja sa završnom obradom donje plohe strehe kod kosog krova bez nadozida
 - d) najviše točke završne obrade nadozida kod kosog krova sa strehom.
- 2.10. Visina zgrade (V_e) mjeri se brojem nadzemnih katova. Broj katova na kosom terenu mjeri se na najotvorenijem pročelju.
- 2.11. Krovni nadozid zgrade je produžetak pročelnog zida zgrade iznad stropne ploče posljednjeg kata.
- 2.12. Krovni vijenac zgrade je gornja ploha istaknutog dijela konstrukcije stropne ploče (ako nema krovnog nadozida), odnosno gornja ploha krovnog nadozida.
- 2.13. Loggia je poluotvoreni dio pojedinog kata zgrade, koji može djelomično izlaziti izvan obrisa zgrade (do 1/3 svoje širine) i biti natkriven najmanje 70% svoje površine.
- 2.14. Balkon je dio pojedinog kata zgrade, koji cijelom svojom površinom izlazi izvan obrisa zgrade i nije natkriven, osim podnom pločom balkona na katu iznad.
- 2.15. Terasa je otvoreni dio posljednjeg kata zgrade koji može biti i djelomično natkrit (do 30% tlocrtno površine).
- 2.16. Nadstrešnica je konstrukcija kojom se natkriva određena površina/prostor (terasa ili dio uređenog terena građevne čestice). Otvorena je sa svih strana.
- 2.17. Krovna kućica, je dio krovne konstrukcije kosog krovništa, koji služi za ugradnju okomitog prozora za osvjetljenje prostora tavana ili potkrovlja. Krovne kućice mogu se izvoditi na kosom krovništu i na najmanjem međusobnom horizontalnom razmaku od jednog razmaka rogova. Širina krovne kućice može biti najviše jedan razmak krovni rogova. Krovnište krovne kućice može biti dvostrešno sa nagibom krovni ploha usklađenim sa glavnim krovništem, ili pak jednostrešno nagiba od 15° do 30° . Svi nagibi se računaju u odnosu na podnu konstrukciju. Prednje pročelje kućice mora biti izvedeno na način da se nalazi ili u istoj pročeljnoj ravnini kao i pročelje kata ispod ili na način da se donji rub otvora nalazi najviše na visini od 90 cm od kote završne kote podne konstrukcije, odnosno visina sljemena krovne kućice mora biti najmanje 50 cm ispod razine sljemena glavnog krovništa. Pokrov krovni kućica mora biti u istom materijalu kao i osnovni krov. Krovni istaci strehe i zabata mogu biti najviše 40 cm. Ne dozvoljava se izvedba tzv. francuskih prozora unutar krovne kućice.
- 2.18. Krovni prozor je dio krovne konstrukcije kosog krovništa unutar kojeg se mogu ugraditi staklene stijene za osvjetljenje tavanog prostora ili potkrovlja.
3. ZGRADE I GRAĐEVINE NA GRAĐEVNOJ ČESTICI
- 3.1. Glavna zgrada je zgrada čija je namjena u skladu sa temeljnom namjenom prostora utvrđenom *Planom* ili *UPU-om*.
- 3.2. Pomoćna zgrada je zgrada koja svojom namjenom upotpunjuje glavnu zgradu na građevnoj čestici. U njoj se nalaze garaže, spremišta i druge pomoćne prostorije kojima se nadopunjava namjena glavne zgrade. Visina pomoćne zgrade mora zadovoljiti uvjete propisane odredbama ovog PPUO-a, a u ovisnosti o pretežitoj namjeni.
- 3.3. Slobodnostojeća zgrada je zgrada do čijih se pročelja može prići preko uređenog ili neuređenog dijela građevne čestice (na kojoj je izgrađena), ili pak s uređene (prometne) površine.
- 3.4. Poluugrađena zgrada je zgrada kojoj se jedno bočno pročelje nalazi izgrađeno uz bočno pročelje susjedne zgrade, a uz ostala pročelja nalazi se uređeni ili neuređeni dio građevne čestice, odnosno uređena prometna površina.
- 3.5. Ugrađena zgrada je zgrada izgrađena između dvije poluugrađene zgrade.
- 3.6. Potporni zid je građevina koja se koristi kod izvedbe zasjeka/usjeka terena (kod gradnje građevina niske ili visoke gradnje), čija vidljiva visina pojedinog dijela zidne plohe ne smije prijeći visinu od 2,00 metra. U slučaju većeg nagiba terena i potrebe izgradnje zida veće visine, isti se mora izvesti stepenasto.
4. ZGRADE PO NAMJENI
- 4.1. Obiteljska stambena zgrada je zgrada s najviše dvije samostalne stambene jedinice.

- 4.2. Višestambena zgrada je zgrada s tri ili više samostalnih stambenih jedinica.
- 4.3. Zgrada isključive namjene je zgrada u kojoj se obavlja samo jedna od djelatnosti (namjena): stambena, poslovna, trgovačka, ugostiteljska, društvena, socijalna, zdravstvena ili obrazovna.
- 4.4. Zgrada mješovite namjene je zgrada u kojoj se obavlja ili može obavljati dvije ili više namjena (stambena, poslovna, trgovačka, ugostiteljska, upravna, odgojno-obrazovna, zdravstvena, ...).
- 4.5. Sportska zgrada/građevina je zgrada/građevina unutar koje se može obavljati neka od sportskih i rekreacijskih aktivnosti (sportska dvorana, otvoreni i zatvoreni bazeni, ...).
- 4.6. Vila je zgrada u kojoj se gostima pruža usluga smještaja uz mogućnost samostalne pripreme obroka. Zgrada vile može biti izvedena kao samostojeća, ili poluugrađena i imati najviše 10 ležaja.

Članak 6.

KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA

(1) Prema korištenju i namjeni površina, područje Općine je ovim Planom razgraničeno na slijedeći način:

I. UNUTAR GRAĐEVINSKIH PODRUČJA (GP) na

a) Područje Općine ovim Planom razgraničeno je na slijedeći način:

I. Građevinska područja

a) građevinska područja naselja:

- građevinsko područje naselja Postira i Dol
- izdvojeni dio građevinskog područja naselja Dol: Podgožul i Storo Strona

b) površine izvan naselja za izdvojene namjene - unutar izdvojenih građevinskih područja, isključive namjene:

- gospodarske-poslovne, (K)
- ugostiteljsko-turističke, (T)
- sportsko-rekreacijske, (R)
- groblja; (+)

II. IZVAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA na

c) poljoprivredne i šumske površine:

- poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene (P):
 - vrijedno / ostalo obradivo tlo (P2/P3),
 - ostala obradiva tla (P3);
- šume isključivo osnovne namjene (Š):
 - gospodarske šume (Š1),
 - zaštitne šume (Š2),
 - šume posebne namjene (Š3);
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ) poljoprivredne površine unutar kojih se mogu osnivati OPG-ovi s pojedinačnim gospodarskim objektima u službi obavljanja poljoprivredne i stočarske djelatnosti te pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu;

d) vodne površine i more:

- površine vodotoka (bujičnih),
- površine mora, za:
 - prometne djelatnosti,
 - rekreaciju;

e) površine infrastrukturnih sustava:

- površine predviđene za infrastrukturne koridore:
 - prometne,
 - elektroenergetske,
 - vodnogospodarskog sustava;
- lokacije i površine predviđene za infrastrukturne građevine (IS);

Sve to je prikazano na kartografskim prikazima 1. *Korištenje i namjena prostora*; i 2. *Infrastrukturni sustavi i mreže* (1:25000) te na kartografskim prikazima 4. *Građevinska područja* (1:5000).

(2) Dokumentima prostornog uređenja užih područja (urbanistički plan uređenja – UPU,), planiraju se i utvrđuju daljnja detaljnija razgraničenja prema namjeni površina u skladu s osnovnom namjenom površina i ostalim uvjetima utvrđenim ovim Planom.

Članak 7.

ISKLUČIVA I MJEŠOVITA NAMJENA

(1) Isključivu namjenu ima površina (područje) čije je korištenje podređeno jednoj osnovnoj namjeni. Na površini isključive namjene utvrđene ovim Planom, planovima uređenja užeg područja mogu se u skladu s uvjetima ovog Plana planirati samo oni drugi sadržaji koji proizlaze iz potrebe osnovne namjene, a to se u pravilu odnosi na površine pratećih sadržaja te infrastrukturne građevine.

(1) Mješovitu namjenu ima površina (područje) koje sadržava više različitih namjena, od kojih jedna može biti pretežita.

Članak 8.

GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA

(1) Površine naselja, odnosno građevinska područja naselja (GPN) utvrđena ovim Planom, kao cjeline se smatraju površinama (područjima) mješovite namjene. Pretežita namjena im je stambena, a sadržavaju i površine:

- a) pratećih namjena u funkciji zadovoljenja standarda stanovanja u naselju (društvene, javne, rekreacijske i sl.),
- b) površine infrastrukturnih sustava te
- c) površine gospodarskih namjena koje nisu u suprotnosti sastambenom,

(2) Na površinama isključive namjene razgraničenim ovim Planom unutar građevinskog područja naselja nije moguće graditi nove niti planom uređenja užeg područja planirati površine stambene namjene.

(3) Unutar površina naselja, niti na kontaktnom pomorskom dobru priobalnih naselja (Postira) ne mogu se graditi odnosno planom uređenja užeg područja planirati građevine i djelatnosti koje imaju nepovoljan utjecaj na kakvoću života u naselju, osim uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Članak 9.

IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA

(1) Unutar izdvojenih građevinskih područja (izvan naselja) nije moguće planom uređenja užeg područja planirati površine stambene namjene, a postojeće (zakonito izgrađene) građevine čija je namjena suprotna planiranoj ovim Planom, moraju se uklopiti u urbanističko rješenje u skladu s člankom 119. ovih Odredbi.

(2) Planovima uređenja užih područja, unutar površina ugostiteljsko-turističke namjene utvrđenih ovim Planom moguće je planirati površine sportsko-rekreacijske namjene i poslovne-trgovačke namjene kao prateće sadržaje osnovne ugostiteljsko-turističke namjene.

(3) Planovima uređenja užih područja, unutar površina gospodarske-poslovne namjene utvrđenih ovim Planom moguće je planirati površine ugostiteljske namjene kao prateće sadržaje osnovne gospodarske-poslovne namjene.

(4) Planovima uređenja užih područja, unutar površina sportsko-rekreacijske namjene moguće je planirati prateće sadržaje ugostiteljske namjene.

Članak 10.

GRAĐEVINSKO PODRUČJE – IZGRAĐENI I NEIZGRAĐENI DIO

(1) Unutar građevinskih područja, ovim Planom je utvrđeno razgraničenje na:

- a) izgrađeni dio i

- b) neizgrađeni dio (koji je u funkciji daljnjeg razvoja planirane namjene).
- (2) Ovim *Planom* utvrđeno je građevinsko područje naselja Postira i Dol te izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja Dol za zaselke Podgažul i Storo Strona.
- (3) U načelu, granice građevinskih područja te razgraničenja po namjenama na izgrađeni i neizgrađeni dio, utvrđeni su granicama katastarskih čestica (gdje je to bilo moguće). Iznimno, kod dubljih katastarskih čestica u odnosu na pristupni put dubina građevnog dijela čestice utvrđena je u odnosu na susjedne izgrađene ili već uobličene građevne čestice. Utvrđena razgraničenja su precizno prikazana na kartografskim prikazima serije 4: „Građevinska područja“ u mjerilu 1:5000, na katastarskom planu kao podlozi.

Članak 11.

- (1) Tekst članka 11 brisan je.

Članak 12.

- (1) Tekst članka 12 brisan je.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. ZAHVATI I GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Članak 13.

GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

- (1) Na području Općine, prema posebnom propisu, određene su sljedeće građevine od važnosti za Državu:

1. Prometne građevine:
 - a) Cestovne građevine-državne ceste
 - Državna cesta D-113: Supetar – Nerežišće – Sumartin (trajektna luka)
 2. Vodna građevina - građevina za korištenje voda:
 - a) Vodoopskrbni sustav
 - Vodoopskrbni sustav Omiš-Brač-Hvar-Vis-Šolta - podsustav Brač

- (2) Na području Općine, prema PPSDŽ, određene su sljedeće građevine od važnosti za Županiju:

1. Prometne građevine:
 - a) Cestovna građevina
 - Županijska cesta - Ž-6161: Supetar (D-113) – Postira – Pučišća (Ž-6193),
 - Županijska cesta - Ž-6164: Postira (Ž-6161) - Dol
 - Županijska cesta - Ž-6190: D-113 – Vidova Gora
 - b) Pomorske građevine
 - sportsko-rekreacijska luka – Postira
 - Iskrcajno mjesto za prihvat ribe – Postira
2. Energetske građevine
 - a) Postojeći vodovi, transformatorske stanice i rasklopna postrojenje napona 110 kV i nižeg
 - DV/KB 110 kV: Dugi Rat-TS 110 kV Nerežišća I
 - DV/KB 110 kV: Dugi Rat-TS 110 kV Nerežišća II
 - KS 110 kV Postira
 - KS 110 kV Lozna Mala
 - TS 35/10 kV Postira"
3. Vodna građevina
 - a) Regulacijske i zaštitne vodne građevine na bujičnim vodotocima
 - b) Sustav navodnjavanja:
 - sustav navodnjavanja Dol-Postira.

2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

2.2.1. Opći uvjeti izgradnje i uređenja površina unutar građevinskih područja naselja

Članak 14.

GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA (GPN)

(1) Građevinsko područje naselja (GPN) predstavlja dio područja Općine koji je predviđen za izgradnju, razvoj i uređenje pojedinog naselja. Planom su utvrđeni:

GPN Postira - naselje Postira, unutar kojeg su razgraničene

- a) površine mješovite (pretežito stambene) namjene,
- b) površine isključive namjene:
 - ugostiteljsko-turističke (u naselju – «turističke lokacije - TL»)ul style="list-style-type: none;"> - TL Punta - Vrilo - hoteli (T1) / turističko naselje (T2),
 - TL Bila Ploča - hoteli (T1)
 - sportsko-rekreacijske
 - SRC Postira - sportsko-rekreacijski centar (R1),
 - Prvja - uređena plaža (R3),
 - Rat - uređena plaža (R3)
 - Zastivanje - uređena plaža (R3)
 - Crna i Bila Ploča - uređena plaža (R3)
 - Mala Lozna - uređena plaža (R3)

Uz navedene površine, označene su i lokacije namjena na pomorskom dobru te akvatoriju Luke Postira: morska luka javne namjene lokalnog značaja s iskrcajnim mjestom za prihvat ribe te privezom ribarskih brodova (lučki prostor potreban za obavljanje djelatnosti pretovara iz sustava burze ribe), sportska luka – LS te lokacije uređenih plaža u obalnom potezu naselja Postira, a čija se razgraničenja utvrđuju propisanim UPU-ima;

GPN Dol - naselje Dol (matični dio), u cjelini mješovite (pretežito stambene) namjene i - izdvojeni dio naselja Dol: Podgažul, Storo Strona u cjelini mješovite (pretežito stambene) namjene.

(2) Površine mješovite namjene ovim Planom razgraničene unutar GPN-a, mogu sadržavati:

- a) površine i zgrade stambene namjene;
- b) površine i zgrade mješovite namjene;
- c) površine i zgrade javne i društvene namjene (upravne, socijalne, zdravstvene, školske i predškolske, kulturne, vjerske) te posebno otvorene javne površine – trgove, parkove, dječja igrališta, sportsko-rekreacijske površine itd.;
- d) površine i zgrade gospodarske – poslovne namjene (ugostiteljsko-turističke, uslužne, trgovačke, za proizvodnju manjeg opsega i zanatske, komunalno-servisne) bez nepovoljnih utjecaja na život u naselju;
- e) površine prometnih građevina i pojaseva s površinama za promet u mirovanju (parkirališta);
- f) površine ostalih infrastrukturnih i komunalnih građevina i uređaja bez nepovoljnih utjecaja na život u naselju;
- g) druge namjene i sadržaje koji nisu nespojivi s osnovnom stambenom namjenom te se mogu planirati u naselju,

Površine od a) do g) prostorno se razgraničavaju planovima uređenja užih područja (UPU), ili se lokacija (građevna čestica) i uvjeti izgradnje zgrada od a) do g) unutar izgrađenog dijela GPN-a određuju u skladu s odredbama ovog Plana.

(3) Uvjeti smještaja javnih i društvenih djelatnosti unutar GPN-a, na površinama kojima je ovim Planom utvrđena mješovita namjena, propisani su u poglavlju 4. ovih Odredbi za provođenje.

(4) Uvjeti izgradnje i uređenja površina unutar GPN-a kojima je ovim planom utvrđena isključiva namjena: ugostiteljsko-turistička (T) i sportsko-rekreacijska (R), dani su u poglavlju 3. ovih Odredbi za provođenje.

(5) Ovim Planom utvrđuje se građevinsko područja naselja za zaselak (pastirski stan) Podgažul kao izdvojeni dio GPN-a Dol, a za njega i zona zaštite kao područja etnološke baštine (građevine i sklop s okolnom kontaktnom zonom). Za ovaj «pastirski stan» se u cjelini planira revitalizacija u maniri «etno-eko sela» kao specifičnom vidu života, privređivanja i turističke ponude. Detaljni program i uvjete izgradnje treba utvrditi posebnom studijom.

Članak 15.

TEMELJNI KRITERIJI ZA PLANIRANJE UREĐENJA I IZGRADNJE UNUTAR GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

(1) U planiranju uređenja građevinskih područja naselja planovima uređenja užih područja, temeljni kriterij treba biti legitimno utvrđeni javni interes primijenjen posebno na planiranje različitih tipova javnih površina te komunalne infrastrukture.

(2) Temeljni kriteriji planiranja izgradnje unutar građevinskih područja naselja Općine su:

- a) veličina, odnosno volumen zgrade uklopljen u fizičku strukturu i sliku određenog ambijenta,
- b) zadovoljavanje svih ostalih uvjeta ovog Plana, a osobito: izgrađenosti građevne čestice (najveća dozvoljena izgrađena površina i koeficijent izgrađenosti – *kig*), koeficijenta iskorištenosti građevne čestice (*kis*), osiguravanja odgovarajućeg broja parkirališnih mjesta na vlastitoj građevnoj čestici te kriterija za ostala opterećenja komunalne infrastrukture koja stvara namjena (sadržaj unutar volumena) zgrade.

Članak 16.

GRAĐEVNA ČESTICA UNUTAR GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA

(1) Prema odredbama ovog *Plana*, na jednoj građevnoj čestici u građevinskom području naselja može se izgraditi jedna zgrada osnovne namjene te jedna ili više pomoćnih i gospodarskih zgrada koje služe za redovitu uporabu osnovne zgrade, a sve prema odredbama ovog Plana.

Članak 17.

REGULACIJSKA I GRAĐEVINSKA LINIJA

(1) U izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja moguće je udaljenost zgrade od regulacijske linije prilagoditi građevinskim linijama izgrađenih bočnih susjednih zgrada.

(2) Planom uređenja užeg područja, mogu se odrediti površine, odnosno građevinske linije uz javne pješačke površine (trgove, parkove, površine za rekreaciju i sl.) na kojima se zgrade mogu graditi na samoj regulacijskoj liniji prema tim površinama.

(3) Ako se zgrada gradi na regulacijskoj liniji, izvan («preko») regulacijske linije mogu se graditi strehe (do 0,40 m) i balkoni (istaknuti do 1,30 m, u ukupnoj dužini tlocrtne projekcije ne više od 1/3 duljine pročelja), samo ako se nalaze na visini od 3,50 m, ili više iznad javne površine.

(4) Iznimno, planom uređenja užeg područja se može odrediti da se u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, između građevinske i regulacijske linije ("u dvoru") mogu smjestiti prizemne pomoćne zgrade (garaže i sl.) do 3,0 m visine.

Članak 18.

UDALJENOST OSNOVNE ZGRADE OD SUSJEDNIH ČESTICA

(1) U građevinskom području naselja, osnovna zgrada se može graditi:

- a) odmaknuto od bočnih međa (u smislu ovih Odredbi za provođenje, bočna međa je granica predmetne građevne čestice prema susjednim građevnim česticama) – tj. kao samostojeća zgrada;

- b) na jednoj bočnoj međi – tj. kao poluugrađena zgrada tako da sa susjednom zgradom na toj međi čini sklop dvojne zgrade ili završetak niza zgrada;
 - c) na obje bočne međe (kao *interpolacija* tj. *ugradnja* u postojeću izgradnju ili dio planiranog *niza*) – tj. kao ugrađena zgrada.
- (2) Udaljenost bočnog pročelja zgrade (ako se na njemu planiraju otvori) od bočne međe ne smije biti manja od 3,00 m. Ako se otvori ne planiraju, to pročelje može biti na udaljenosti ne manjoj od 1,00 m od bočne međe građevne čestice.
- (3) U svim slučajevima izgradnje na međi, zid na međi mora biti vatrootporan i bez otvora, sljeme krova mora obvezno biti okomito na susjednu među na kojoj se zgrada gradi i krov bez krovnog prepusta.

Članak 19.

IZGRAĐENOST ČESTICE

- (1) U smislu ovih Odredbi, izgrađenost građevne čestice je udjel ukupne površine zemljišta pod građevinama (osnovnom, pomoćnom i gospodarskom zgradom te ostalim pomoćnim građevinama) u površini te građevne čestice, izražena bilo kao postotni udjel (postotak izgrađenosti – IZGR) ili kao koeficijent izgrađenosti - k_{ig} .
- (2) Ovim Odredbama propisana najveća izgrađenost daje najveću dozvoljenu *osnovnu površinu za gradnju* na određenoj čestici. Ako su konstruktivno odvojeni od osnovne, pomoćne i/ili gospodarske zgrade, na građevnoj čestici zgrade stambene, mješovite, poslovne ili društvene (javne) namjene, u proračun izgrađenosti se, pri provjeri koeficijenta izgrađenosti (k_{ig}) i iskorištenosti (k_{is}) propisanih ovim Planom, ne uračunavaju:
- a) pješačke i kolne staze i pristupi te otvorena (nenatkrivena) parkirališta, stube i terase (platoi), dječja igrališta, sportski tereni bez tribina, a koji su cijelom svojom površinom oslonjeni na tlo, te ostala parterna uređenja;
 - b) pergole (brajde, odrine), ognjište, vrtni bazen površine najviše 12m² i dubine najviše 1m od razine okolnog tla;
 - c) cisterne, septičke jame, spremnici plina i slične građevine, ako im visina osnovnog volumena (osim povišenog okna/otvora) ne prelazi 1m od najniže točke okolnog konačno uređenog (zaravnatog) terena.
- (3) Temeljem osnovnih uvjeta i odredbi ovog Plana, u okviru različitih područja posebnih uvjeta korištenja odnosno izgrađenih i neizgrađenih dijelova građevinskih područja naselja te za različite vrste i namjene zgrada, urbanističkim planovima uređenja (UPU) mogu se utvrditi i drugačiji koeficijenti izgrađenosti (K_{ig}) i koeficijenti iskorištenosti (K_{is}) građevinskih čestica te gustoća izgrađenosti (G_{ig}) sukladno pojedinom ambijentu.

Članak 20.

VISINA I ETAŽE ZGRADE

- (1) Najveća dozvoljena visina zgrade uvjetuje se ovim Planom s dva temeljna pokazatelja koja oba moraju biti zadovoljena. To su:
- a) najveći dozvoljeni broj etaža zgrade (E_{max}) i
 - b) najveća dozvoljena visina vijenca zgrade (V_{max}).
- Kao dodatni pokazatelji, u odredbama ovog Plana koriste se i ukupna visina zgrade, te nazivi etaža.
- (2) Visina vijenca zgrade (V) mjeri se od najniže kote konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje zgrade (dalje u tekstu: *zaravnati teren uz zgradu*) do:
- a) kod zgrada s kosim krovom i nadozidom - gornje kote nadozida potkrovnne etaže, odnosno kote presjecišta unutarnjih ploha nadozida i kose stropne ploče,
 - b) kod zgrada s kosim krovom bez nadozida te zgrada s ravnim krovom - gornje kote ruba najviše stropne konstrukcije zgrade.

(3) Ukupna visina zgrade mjeri se od najniže kote zaravnatog terena uz zgradu do najviše kote volumena zgrade (npr. do sljemena krovišta zgrade s kosim krovom, ili do vijenca zgrade u slučaju zgrade s ravnim krovom).

(4) Mjerodavnom (u smislu stavka 2. ovog članka) najnižom kotom zaravnatog terena uz zgradu ne smatraju se:

- kota dna okna prislonjenog uz zgradu (do 1,2 m duljine uz zgradu i širine do 1,0 m), projektiranog radi prozračivanja i/ili osvjetljenja ukopanog dijela zgrade;
- najniža kota rampe (odnosno podesta u nastavku) širine do 4,0 m za ulazak vozila u ukopani dio zgrade, ako se on koristi kao garažni prostor;
- najniža kota stubišta (odnosno podesta u nastavku) širine do 1,5 m, za pristup ukopanom dijelu zgrade.

Članak 21.

PODRUM (P_0)

(1) Da bi se neki dio zgrade smatrao podrumom, zaravnati teren oko tog dijela zgrade mora se u potpunosti naslanjati na njegove vanjske zidove i ne može biti od njega odvojen potpornim zidom (*škarpom*).

(2) Zgrada može imati više podrumskih etaža (npr. izgradnja višekratne podzemne garaže, bilo kao samostalne građevine ili kao dijela zgrade, a radi potrebe zadovoljenja broja parkirališnih mjesta na građevnoj čestici propisanih *Planom*).

Članak 22.

(1) Tekst članka 22 brisan je.

Članak 23.

TAVAN (T), POTKROVLJE (Pk) I VISINA NADOZIDA

(1) Tavan (T) ne smatra se *korisnom, već konstruktivnom* etažom te se ne iskazuje pri provjeri usklađenosti broja katova građevine s odredbama ovog Plana. Otvori se mogu nalaziti na zabatnom zidu, unutar ravnine krovne plohe ili kao krovne kućice unutar jednog razmaka rogova.

(2) Potkrovlje (Pk) iskazuje se kao kat zgrade te se provjerava kod najvećeg broja dozvoljenih katova zgrade (E_{max}).

(3) Najveća dozvoljena visina krovnog nadozida iznosi 1,20 m, mjereno od gornje razine stropne ploče posljednjeg kata.

Članak 24.

VISINA KROVNOG VIJENCA

(1) Najveće dozvoljene visine vijenca (V_{max}) za različite vrste zgrada (stambene, mješovite, poslovne ili društvene namjene) izračunavaju se na način da se najveća visina razine poda prizemlja računa s 1,50 m od razine uređenog terena, visina (bruto) pojedinog kata s 3,00 m te visina krovnog nadozida s 1,20 m. Konačna visina krovnog vijenca izračunat će se na temelju najvećeg dozvoljenog broja nadzemnih katova za zgrade pojedinih namjena, a prema odredbama ovog *Plana*.

(2) Činjenica da je ulaz na nekoj etaži zgrade (npr. pri gradnji na strmom terenu), ne daje pravo da se ta etaža smatra prizemljem zgrade i da se etaže ispod njega smatraju etažama podruma (P_0), a iznad nje katovima. Položaj ulaza u zgradu ne mijenja najveći broj katova zgrade određen ovim *Planom*, niti najveću visinu vijenca iskazanu u metrima.

(3) Odgovarajućim UPU-om, kod zgrada s ravnim krovom, može se dozvoliti dodatna etaža (tzv. nadgrađe) oblikovana ravnim krovom ili krovom blagog nagiba do 10° , uz slijedeće uvjete:

- a) najveći dozvoljeni broj katova neke zgrade propisan ovim *Planom* ostaje isti
- b) najveća dozvoljena visina vijenca mjeri se do gornje razine stropne ploče zadnje etaže

- c) ukupna površina zatvorenog i/ili natkrivenog dijela nadgrađa može iznositi do 25% površine kata ispod, pri čemu zatvoreni dio mora biti povučen najmanje 1,50 m u odnosu na prednje uzdužno pročelje i bočna pročelja zgrade.
- (4) Unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja moguće je utvrđivanje najveće dozvoljene visine vijenca, broja etaža (katnosti) i ukupne visine zgrade usklađivanjem prema visinama neposredno susjednih zakonito izgrađenih zgrada. U takvom slučaju, visina vijenca, broj etaža i ukupna visina mogu biti i veći od vrijednosti ovim Planom propisanih za izgrađeni dio određenog naselja. Detaljnije uvjete treba propisati UPU-om.
- (5) Unutar područja obuhvata UPU-a mogu se dodatno ograničiti (smanjiti) najveće dozvoljene visine vijenca i broj katova određen ovim *Planom*. U neizgrađenom dijelu građevinskog područja, UPU-om se posebno mora preispitati mogućnost visokogradnji na terenima nagiba većeg od 1:2 - *vrlo strmim terenima* te, ako je gradnja opravdana, visinu gradnje u njima ograničiti do P+Pk.

Članak 25.

UREĐENJE NASELJA

- (1) Pri izradi planiranih UPU-a, unutar GPN-a Postira mješovite namjene treba računati s gustoćom naseljenosti od 40-50 st/ha. U GPN-u ostalih naselja treba računati s gustoćom naseljenosti od 30-40 st/ha.
- 2) U izgrađenim dijelovima naselja, osobito onima koji su obuhvaćeni uvjetima zaštite, treba očuvati tradicijske gušće graditeljske strukture, ali na način da se dio preostalih neizgrađenih površina sačuva za javne i krajobrazno uređene površine.
- (3) Parkove, javna igrališta, vidikovce, odmorišta, staze (posebno šetnice uz more), urbanističkim planom uređenja treba uređivati kao dijelove (elemente) osmišljene mreže javnih površina naselja. Pri takvim zahvatima treba maksimalno koristiti značajke terena te urediti i intenzivirati autohtonu vegetaciju.
- (4) Površine dolaca unutar GPN-a treba prvenstveno uređivati kao javne krajobrazno uređene površine.

Članak 26.

OBLIKOVANJE ZGRADA U ZONAMA STROGE I UMJERENE ZAŠTITE

- (1) U zonama stroge i umjerene zaštite, zgrade treba oblikovati u jasnom skladu s lokalnim tradicijskim oblicima, bojama i materijalima.
- (2) Za uspostavljene kriterije zaštite ambijentalnih vrijednosti, određuju se slijedeći tradicionalni oblici te mjere i postupci oblikovanja zgrada i građevina i njihovih detalja:
- a) pojavna jedinstvenost kuće, sastavljene od jednostavnih pravokutnih tlocrta s dvostrešnim krovom, sve do razvedenih oblika nastalih spajanjem osnovnih dijelova u složenu i skladnu cjelinu;
 - b) tradicionalni prepoznatljivi detalji ili logično i skladno prilagođavanje tih detalja - dimnjaka, luminara, oluka, zidnih istaka, konzolice, balatura, ograda, kamenih okvira itd.;
 - c) izdužen prozor tradicijskih odnosa i manjih dimenzija širine 0,80-1,00 m, visine 1,00-1,50 m kao mjerodavna veličina prema kojoj se usklađuju veličine otvora i elemenata pročelja;
 - d) grilje ili škure kao vanjski zatvori na prozorima i balkonskim vratima;
 - e) suzdržanost u primjeni balkona: konzolni istak balkona do najviše 1,50 m;
 - f) ogradni zidovi terasa u bez korištenje ogradnih „baroknih“ stupića (npr. *balustrada* na novim građevinama);
 - g) kamenom zidana pročelja;
 - h) ožbukana pročelja s kamenim okvirima otvora;
 - i) poravnate reške bez isticanja;

- j) primjena *dvora* i vrta u raznovrsnim odnosima prema zgrade na čestici i zgrada na okolnim česticama;
- k) materijal za pokrivanje krovova: kupa kanalice ili sličan crijep, kamene ploče.

(3) U područjima stroge i umjerene zaštite te u dodirnom području, krovišta zgrada trebaju biti kosa: jednostrešna, dvostrešna i višestrešna, nagiba (25°-35°). Sljeme krovišta mora biti usporedno s duljom stranom zgrade, a na kosom terenu mora biti usporedno sa slojnicama. Kao pokrov treba koristiti kupu kanalicu ili sličan crijep, a unutar tradicijskih sredina u kojima se zadržao pokrov kamenim pločama, treba koristiti tu vrstu pokrova, naročito na starim zgradama koje se obnavljaju. Zabranjuje se uporaba valovitog salonita ili lima u bilo kojoj boji za pokrivanje bilo kojih površina. Ako nisu u suprotnosti s posebnim konzervatorskim uvjetima u zoni stroge ili umjerene zaštite kao i u ostalim dijelovima GPN-a, iznimke od pravila navedenih u ovom stavku, moguće su:

- a) u slučajevima održavanja, prilagodbi i/ili obnovi starih krovišta (zakonito izgrađenih) zgrada, mogu se zadržati zatečeni nagibi i tipovi krovišta ako su drugačiji od ovdje navedenih,
- b) u slučajevima gradnje pomoćnih i gospodarskih zgrada moguće je primijeniti ravni krov ili krov blagog nagiba, odnosno jednostrešni krov nagiba 18°-25°.

(4) Na uličnoj strani zgrade moguće su terase, lođe i iznimno balkoni i to: ako je zgrada udaljena od regulacijske linije najmanje 5,00 m i ako se ispred zgrade nalazi predvrt s drvećem, ili ako je zgrada u izgrađenoj jezgri ili dijelu naselja u kojem je to uobičajeno.

Članak 27.

KROVIŠTE ZGRADE

(1) Krovišta zgrada moraju biti kosa, (jednostrešna, dvostrešna i višestrešna) nagiba 25°-35° ili ravni krov (neprohodni krov, krov s terasom i/ili nadgrađem). Sljeme krovišta mora biti usporedno s duljom stranom zgrade, a na kosom terenu mora biti usporedno sa slojnicama. Kao pokrov treba koristiti kupu kanalicu ili sličan crijep, a unutar tradicijskih sredina u kojima se zadržao pokrov kamenim pločama, treba koristiti tu vrstu pokrova, naročito na starim zgradama koje se obnavljaju. Zabranjuje se uporaba valovitog salonita ili lima u bilo kojoj boji za pokrivanje bilo kojih površina. Iznimke od pravila navedenih u ovom stavku, moguće su:

- a) u slučajevima održavanja, prilagodbi i/ili obnovi starih krovišta (postojećih) zgrada, mogu se zadržati zatečeni nagibi i vrste krovišta ako su drugačiji od ovdje navedenih,
- b) u slučajevima gradnje pomoćnih i gospodarskih zgrada moguće je primijeniti ravni krov ili krov blagog nagiba, odnosno jednostrešni krov nagiba 18°-25° te
- c) u slučajevima iz stavka 4. ovog članka.

(2) Krovna ploha kosog krovišta, od sljemena do vijenca mora biti ujednačenog nagiba. Dozvoljena je izgradnja nadozidanih krovnih prozora, odnosno krovnih kućica (tj. luminara, luminala) *jednovodnih, dvovodnih i trovodnih*, bez upotrebe lučnih ili sličnih nepravilnih nadvoja i krovnih oblika, u najvećoj ukupnoj duljini do 30,0 % duljine pripadajućeg (prozorima usporednog) pročelja/vijenca. Sljeme krovne kućice ne smije biti više od sljemena krova na kojem se nadozidani prozor izvodi.

(3) U izgrađenom dijelu GPN-a, odnosno u okviru utvrđenih vrijednih urbanih i/ili ruralnih cjelina moguće je izvesti potkrovlje (Pk) samo ako nije u suprotnosti s konzervatorskim uvjetima, odredbama ovoga Plana ili odredbama možebitnog UPU-a. Općenito, u oblikovanju potkrovlja mora se pridržavati slijedećih pravila:

- a) prozori potkrovlja mogu biti izvedeni na zabatnom zidu, u ravnini krovne plohe ili kao nadozidani;
- b) nadozidani prozori ne mogu se pretvarati u vrata ("francuski prozor"),
- c) potkrovlje može imati loggiu, otvorenu terasu, ili izlaz na balkon samo na zabatu;

- d) iznimno, moguće je izvesti središnji *belvedere* unutar srednje trećine krovne plohe, kao nenatkrivenu, poluotvorenu, ili natkrivenu terasu potkrovlja, bez konzolnog isticanja u odnosu na ravninu pročelja

(4) Urbanističkim planom uređenja (UPU), temeljem poblize analize, mogu se utvrditi detaljniji uvjeti oblikovanja za različita područja posebnih uvjeta korištenja, odnosno za izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja. Sukladno članku 31. ovih Odredbi mogu se utvrditi i uvjeti za zgrade s ravnim i krovovima blagog nagiba te drugačijim krovovima i pokrovima, posebno za građevine gospodarske, javne ili druge ne-stambene namjene većih i netipičnih tlocrtnih površina i/ili formi. UPU-om se može dozvoliti i izvedba sustava solarnih ćelija na krovu, u područjima gdje izvedba takvih krovišta neće utjecati na siluetu tradicijskih izgrađenih dijelova naselja.

Članak 28.

ISTAK VIJENCA I PREPUST NA ZABATU ZGRADE

(1) Ako se izvodi istak vijenca krova građevine, istak je do 0,3 m udaljen od ravnine pročelnih zidova građevine. Preporuča se izvedba vijenca u skladu s lokalnim tradicijskim graditeljstvom. Kod zatečenog tradicijskog graditeljstva i/ili unutar zaštićenih cjelina, Konzervatorski odjel u Splitu preporuča strehu od kopanih kamenih ploča istaka 10-15 cm, a kod stilski jednostavnijih građevina kameni žlijeb na konzolama klesan na tradicionalan način.

(2) Krovni preпуст na zabatu može biti istaknut do 0,15 m.

Članak 29.

UREĐENJE GRAĐEVNE ČESTICE

(1) Zgrada osnovne namjene postavlja se prema ulici, a pomoćne i gospodarske zgrade izvode se u zadnjem dijelu čestice. Može se dozvoliti i drugačiji smještaj zgrada na čestici ako oblik čestice te tradicijski način izgradnje dopuštaju tu iznimku.

(2) Teren oko zgrade, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno (zatečeno) oticanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih zgrada. Izgradnja potpornih zidova (podzida) dozvoljava se primjereno postojećim okolnim prilikama te uvjetima ovog Plana. Ne preporuča se izgradnja podzida viših od 1,50 m, kao ni isključivo betonskih podzida viših od 1,00 m. Kod izgradnje potpornog zida uz javnu površinu, završna ploha zida ne smije biti betonska, već kamena u maniri suhozida.

(3) Najniža kota zaravnatog, odnosno konačno uređenog terena uz osnovnu zgradu, ne smije biti više od 1,00 m viša od zatečene prirodne kote na terenu. Izvedba podzida kojima se na pojedinačnoj čestici mijenja «kota zaravnatog, odnosno konačno uređenog terena» uz zgradu u odnosu na zatečenu prirodnu kotu terena i okolne čestice više od 1,00 m, iznimno se može planirati samo rješenjima i odredbama plana uređenja užeg područja (UPU) nakon poblize analize te za specifična urbanističko-arhitektonska rješenja.

(4) Na građevnim česticama stambenih zgrada, zgrada mješovite, poslovne ili gospodarske namjene u građevinskom području naselja, najmanje 20% površine čestice mora biti uređeno kao zelena (vrtna), u potpunosti upojna površina. Od navedene odredbe moguće je odstupiti samo unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja u skladu s detaljnijim analizama i rješenjima koja se utvrde UPU-om.

Članak 30.

DVOR, OGRADE, ŽIVICE

(1) Izgradnja ograda pojedinačnih građevinskih čestica treba biti sukladna tradicijskom načinu građenja. Preporuča se visina ograde do 1,50 m visine u kombinaciji kamena, betona ili sl. u donjoj polovini, a metala i bilja (živica) u gornjoj polovini ograde. Također, mogu se izvoditi i visoki kameni ili žbukani ogradni zidovi osobito u starim tradicijskim sklopovima. Nisu dozvoljene montažne ograde od armiranog (prefabriciranog) betona.

(2) U starim tradicijskim dijelovima naselja ograde *dvora* mogu biti i do 3,00 m visine, u skladu s lokalnom tradicijom i potrebom formiranja *dvora* samo ako je slično rješenje i na susjednim česticama.

(3) U neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja, UPU-om je moguće definirati uvjete koji odstupaju od stavka (1) ovog članka te odrediti moguće veće maksimalne visine ograde:

- a) u nastavku poteza ulica u kojima je takva veća visina već izgrađena,
- b) za specifične tipologije izgradnje - nizovi, atrijska izgradnja i sl., ali ne veće od onih propisanih stavkom (2) ovoga članka.

(4) U IDGP turističke namjene, način gradnje ograde pojedinih prostornih cjelina utvrditi će se odredbama UPU-a.

(5) Najveća dozvoljena visina podzida i ogradnih zidova čestica odredbama ovog *Plana* određuje se na 1,50 m. U slučaju potrebe podzida veće visine treba zasjek izvesti na više razina.

Članak 31.

ODNOS PREMA SUVREMENOM RAZVOJU ARHITEKONSKOG OBLIKOVANJA

(1) Slijedeći suvremeni razvoj arhitekture i urbanizma, uz odgovarajući kritički pristup, moguća su i arhitektonska rješenja u kojima se, polazeći od izvornih vrijednosti graditeljske baštine sredine, a ne preuzimajući izravno tradicionalne oblike i estetiku, ostvaruju nove vrijednosti koje predstavljaju logičan kontinuitet u povijesnom razvoju arhitekture.

Članak 32.

KIOSCI I POKRETNE NAPRAVE

(1) Unutar granica građevinskih područja naselja, na javnim površinama mogu se postavljati kiosci, pokretne naprave i druge konstrukcije privremenih obilježja (reklamni panoi, oglasne ploče, reklamni stupovi i sl.).

(2) Za postavu kioska, pokretnih naprava i drugih konstrukcija privremenih obilježja iz stavka 1. ovog članka izdaju se dozvole u skladu s propisima te ovim odredbama, Odlukom o rasporedu kioska i pokretnih naprava na javnim površinama, Odlukom o komunalnom redu, te drugim odgovarajućim aktima za područje Općine. Preporuča se da Općina odabere jedinstven tip kioska koji će se postavljati na prostoru Općine.

(3) Kiosk se smatra estetski oblikovana građevina lagane konstrukcije, površine do 12 m², koji se može u cijelosti ili dijelovima prenositi i postavljati pojedinačno ili u grupama.

(4) Pokretnim napravama smatraju se, stolovi, klupe, stolci, automati za prodaju napitaka, cigareta i sl. robe, hladnjaci za sladoled, ugostiteljska kolica, peći za pečenje plodina, drvena spremišta za priručni alat i materijal komunalnih organizacija, spremnici za iskoristivi i glomazni otpad, pokretne ograde i druge naprave, postavljene ispred zgrada s ugostiteljskom odnosno zanatskom namjenom, te šatori i nadstrešnice u kojima se obavlja promet robom, ugostiteljska djelatnost i privremene zabavne manifestacije, te prijenosni WC-i i sl.

(5) Svaki pojedini kiosk ili pokretna naprava, kao i grupa kioska, mora biti smještena tako da ni u kojem pogledu ne umanjuju preglednost prometa, ne ometa promet pješaka i vozila, ne narušava izgled prostora, ne otežava održavanje i korištenje postojećih pješačkih, prometnih i komunalnih građevina i površina.

Članak 33.

JAVNE PJEŠAČKE POVRŠINE

(1) Na javnoj pješačkoj površini (pločniku ili trgu) ispred zgrade u čijem je prizemlju trgovačko-poslovno-ugostiteljski sadržaj, može se dopustiti kalendarski ograničeno korištenje vanjskog predprostora u vezi sa sadržajem iz prizemlja zgrade, ali uz uvjet da se osigura prolaz za pješake u najmanjoj širini od 1,0 m.

(2) Da bi se uži središnji predio (središnja zona) naselja, ili pojedina ulica, namijenila isključivo pješačkom prometu potrebno je:

- a) izraditi u neposrednom okruženju najmanje onoliko parkirališnih mjesta koliko se uvođenjem pješačke zone ukinulo postojećih;
- b) osigurati odvijanje prometnog sustava najmanje na razini usluge kao prije zahvata;
- c) u pješačkoj zoni stvoriti uvjete za normalno odvijanje opskrbnog i ostalog prometa.

Članak 34.

OSNOVNI PROMETNI UVJETI

(1) Na svakoj građevnoj čestici mora se osigurati smještaj za sva potrebna osobna vozila sukladno planiranoj namjeni i načinu korištenja iste, a prema tablici u članku 91. Ako se na građevnoj čestici ne može osigurati potreban broj parkirališnih mjesta ili garažnih mjesta mora se smanjiti ukupna površina zgrade ili smještajni kapacitet ovisno o planiranoj namjeni zgrade. Od ove odredbe može se odstupiti samo kod već izgrađenih zgrada, ili u izgrađenim dijelovima GPN-a gdje to prostorno nije moguće više ostvariti. UPU-om je potrebno utvrditi druge moguće površine za javna parkirališta (bilo kao zasebne površine ili kao parkiranje unutar uličnih pojaseva).

Članak 35.

ODLAGANJE KUĆNOG OTPADA

(1) Na građevnim česticama, potrebno je urediti prostor za kratkotrajno odlaganje otpada (odnosno smještaj kućnog spremnika), bilo kao dio neke od zgrada na čestici, bilo kao poseban prostor ili pomoćnu građevinu. Prostor za odlaganje treba biti lako pristupačan s javne prometne površine i zaklonjen od izravnoga pogleda s ulice, arhitektonski oblikovan i usklađen sa oblikovanjem ostalih zgrada na čestici.

(2) Položaj prostora za odlaganje otpada ne smije ugrožavati obližnje cisterne ili bunare te redovnu uporabu sadržaja na susjednim česticama.

Članak 36.

PRIKLJUČAK NA KOMUNALNU INFRASTRUKTURU

(1) Unutar građevinskog područja naselja zgrade se moraju obvezatno priključiti na komunalnu infrastrukturu ukoliko ista postoji i ako za to postoje tehnički uvjeti. Priključivanje zgrada na komunalnu infrastrukturu obavlja se prema posebnim uvjetima nadležne tvrtke ili davatelja usluge.

Članak 37.

ODVODNJA OTPADNIH VODA I SABIRNE JAME

(1) Ukoliko nije izgrađen javni sustav odvodnje otpadnih voda, unutar izgrađenog dijela GPN-a, odvodnja otpadnih voda vrši se izgradnjom zatvorenih sabirnih jama. Sabirna jama mora biti pristupačna komunalnom vozilu radi povremenog pražnjenja i raskuživanja iste te zadovoljavati ostale sanitarno-tehničke i higijenske uvjete. Udaljenost sabirne jame od ruba građevne čestice ne smije biti manja od 4,00 m osim kod obnova zgrada u povijesnom dijelu naselju, kada je dozvoljena i manja udaljenost ali uz prethodno ishoduenu suglasnost susjeda.

(2) Izgradnjom javnog sustava odvodnje zgrade koje su prethodno bile spojene na sabirne jame moraju se spojiti na njega.

Članak 38.

KORIŠTENJE PLINA

(1) U Općini nema plinske mreže, ali zgrade mogu koristiti plin pomoću plinskog spremnika, koji se treba smjestiti na vlastitoj čestici, ako to smještaj spremnika i propisi dozvoljavaju. Spremnici, zavisno od situacije, na čestici trebaju biti smješteni na prozračnom, ali što manje vizualno uočljivom mjestu sukladno zakonu, uredbama, pravilnicima i protupožarnim uvjetima.

Članak 39.

VODNO GOSPODARSTVO – ZAŠTITA OD ŠETNOG DJELOVANJA VODA

(1) Zgrade na građevnim česticama koje se jednim dijelom naslanjaju na prirodne vodotoke, ili bujice, gradit će se u skladu s vodopravnim uvjetima, sukladno zakonu, uredbama i pravilnicima te odredbama članka 97. stavak 3 ovog Plana.

Članak 40.

CISTERNE (*GUSTIRNE*), BUNARI I DRUGI UREĐAJI ZA LOKALNU OPSKRBU VODOM

(1) Uređaji koji služe za opskrbu pitkom vodom (bunari, cisterne/gustirne/ i dr.) moraju biti izgrađeni i održavani prema postojećim sanitarno-tehničkim i higijenskim propisima. Moraju biti nepropusni te propisno udaljeni (odvojeni) od postojećih septičkih jama, gnojišta te otvorenih kanalizacijskih odvoda i sl.

(2) Na udaljenosti manjoj od 2,00 m od susjedne međe, cisterna se može graditi samo uz suglasnost susjeda.

(3) Postojeće javne cisterne (gustirne, pioveri i sl.) i pripadajuće naplavne površine unutar građevinskih područja naselja moraju se održavati i popravljati kako bi ih se ponovno privelo i/ili zadržalo u funkciji. One su ujedno i uspomena na prošla vremena i dopuna postojećeg sustava odnosno dragocjena pričuva u slučajevima nestanka ili zagađenja vode iz vodoopskrbnog sustava.

Članak 41.

NAMJENA (UPORABA) OSNOVNE ZGRADE

(1) Namjena osnovne zgrade na građevnoj čestici, određena je udjelom površine određene namjene u ukupnoj površini zgrade. Zgrade prema namjeni mogu biti:

- a) stambene namjene - stanovanje 100% udjela - tj. *stambene zgrade*;
- b) mješovite namjene;
- c) poslovne namjene - poslovno > od 70% udjela - ugostiteljsko-turističke, uslužne, trgovačke, za proizvodnju manjeg opsega i zanate (*zgrade gospodarske namjene*), komunalno-servisne;
- d) javne i društvene namjene (upravne, socijalne, zdravstvene, školske i predškolske, kulturne, vjerske i sl.);
- e) infrastrukturne i ostale građevine.

Članak 42.

POSLOVNI PROSTORI U ZGRADAMA MJEŠOVITE NAMJENE

(1) U postojećim i planiranim stambeno-poslovnim zgradama mogu se uređivati i otvarati poslovni prostori za trgovine, ugostiteljstvo, razne turističke sadržaje, zanatstvo, osobne usluge i sve ostale zakonom dozvoljene djelatnosti.

3.1.1. Stambene zgrade

Članak 43.

(1) Obiteljske stambene zgrade mogu imati najviše dvije samostalne stambene jedinice, a višestambene zgrade tri ili više samostalnih stambenih jedinica.

Članak 44.

(1) Tekst članka 44 brisan je.

Članak 45.

(1) Tekst članka 45 brisan je.

Članak 46.

POVRŠINA GRAĐEVNE ČESTICE OBITELJSKE STAMBENE ZGRADE

(1) Površina građevne čestice obiteljske stambene zgrade ne može biti manja od:

- a) za građenje slobodnostojeće zgrade: 400 m² u neizgrađenom, a 250 m² u izgrađenom dijelu GPN-a, s tim da širina građevne čestice, mjerena na mjestu građevinske linije

zgrade ne može biti manja od 14,0 m u neizgrađenom dijelu GPN-a, a 11,0 m u izgrađenom dijelu GPN-a;

- b) za građenje poluugrađene zgrade: 350 m² u neizgrađenom, a 200 m² u izgrađenom dijelu GPN-a, s tim da širina građevne čestice, mjerena na mjestu građevinske linije zgrade, ne može biti manja od 10,0 m u neizgrađenom dijelu GPN-a, odnosno 9,00 m u izgrađenom dijelu GPN-a
- c) za građenje ugrađene zgrade: 300 m² u neizgrađenom, a 120 m² u izgrađenom dijelu GPN-a, s tim da širina građevne čestice, mjerena na mjestu građevinske linije zgrade ne može biti manja od 8,00 m (neizgrađeni dio GPN-a), odnosno 6,00 m (izgrađeni dio GPN-a).

Iznimno, u izgrađenim tradicijskim dijelovima naselja, te u slučajevima zakonito izgrađenih postojećih zgrada na česticama manjim od veličina navedenih u alinejama a), b) i c), građevne čestice mogu biti i manjih površina od navedenih te se prema zatečenom stanju mogu zadržati u postojećim veličinama i oblicima, a zgrade u postojećim gabaritima.

(2) Okućnicu postojeće zakonito izgrađene obiteljske stambene zgrade može tvoriti i nekoliko neposredno povezanih katastarskih čestica, koje služe normalnoj uporabi osnovne zgrade.

Članak 47.

VISINA OBITELJSKE STAMBENE ZGRADE

(1) Najveća dozvoljena katnost (E_{max}) obiteljskih stambenih zgrada te proizlazeća najveća visina vijenca (V_{max}) ovim Planom određuje se po slijedećim cjelinama i područjima:

I) Građevinsko područje naselja (GPN) Postira:

u izgrađenom dijelu GPN-a:

- a) na terenu nagiba $<1:3$, do: $Po+P+1+Pk$; moguće je i do $Po+P+2$ ako uz planiranu zgradu već postoji zakonito izgrađena zgrada takve ili veće visine;
- b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $(S)P+1$.

u neizgrađenom dijelu GPN-a:

- a) na terenu nagiba $<1:3$, do: $Po+P+1+Pk$;
- b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $(S)P+1$

II) Građevinsko područje naselja (GPN) Dol - matični dio:

u izgrađenom dijelu GPN-a:

- a) na terenu nagiba $<1:3$, do: $Po+P+1+Pk$;
- b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $(S)P+1$.

u neizgrađenom dijelu GPN-a:

- a) na terenu nagiba $<1:3$, do: $Po+P+1+Pk$;
- b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $(S)P+1$

III) Izdvojeni dio građevinskog područja naselja (GPN) Dol - Podgažul i Storo Strona:

u izgrađenom dijelu GPN-a:

- a) na terenu nagiba $<1:3$, do: $Po+P+Pk$;
- b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $(S)P$.

(2) U dijelovima naselja koja su registrirana kao kulturna dobra, odnosno područjima stroge i umjerene zaštite, najveće dozvoljene visine obiteljskih stambenih zgrada mogu biti i drugačije od propisanih u stavku 1. ovog članka, a prema posebnim uvjetima i uz suglasnost Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu.

(3) U neizgrađenom dijelu GPN-a (svakog od naselja i izdvojenih dijelova naselja), UPU-om treba preispitati mogućnost gradnje obiteljskih stambenih zgrada na terenima nagiba većeg od $1:2$ (50% odnosno 26.7°) - *vrlo strmim terenima* te, ako je gradnja opravdana, poblize odrediti predjele s takvim nagibom i visinu gradnje u njima ograničiti do $(S)P+Pk$.

Članak 48.

kig, kis - OBITELJSKE STAMBENE ZGRADE

(1) Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti i koeficijent iskorištenosti pojedine građevne čestice za novogradnje unutar GPN-a u odnosu na vrstu obiteljske stambene zgrade vidljiv je u narednoj Tablici:

površina građevne čestice u m ²	najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (K _{ig})	najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti (K _{is})
samostojeće zgrade		
250-400	35%	1,20
401-600	32%	1,10
601-750	30%	1,05
751-900	28%	0,95
901-1200	25%	0,85
1201-	20%	0,70
poluugrađene zgrade		
200-350	40%	1,40
351-500	38%	1,35
501-650	35%	1,25
651-800	33%	1,10
ugrađene zgrade		
120-250	50%	1,65
251-400	48%	1,60
4101-550	45%	1,50
551-600	43%	1,45

(2) U dijelovima naselja koja su registrirana kao kulturna dobra, odnosno područjima stroge i umjerene zaštite, izgrađenost, kis te osnovna površina za gradnju obiteljskih stambenih zgrada mogu biti i drugačiji od vrijednosti propisanih u Tablici 1, a prema posebnim uvjetima i uz suglasnost Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu.

(3) Ako je zatečena izgrađenost, odnosno kig i kis, građevne čestice zakonito izgrađenom zgradom u izgrađenom dijelu GPN-a veća od vrijednosti iz stavka 1. ovog članka, odnosno vrijednosti iz Tablice 1, zgrada se može rekonstruirati unutar zatečenih gabarita i parametara, bez dodatnih povećanja u odnosu na parametre ovog Plana. Iznimno od navedenog, temeljem pobliže analize moguće je urbanističkim planom uređenja (UPU) dozvoliti dodatno povećanje izgrađenosti samo gradnjom otvorenog bazena ili slične pomoćne građevine, a uz zadovoljenje ostalih uvjeta ovih odredbi (broj parkirališnih mjesta, najmanji udio «zelenih» upojnih površina, udaljenosti od susjednih čestica itd.).

(4) Izgrađena građevna čestica ne može se parcelacijom dijeliti na manje građevne čestice ako novoformirana izgrađena čestica sa zgradom na njoj ne zadovoljava parametre izgrađenosti iz ovih odredaba, odnosno Tablice 1.

Članak 49.

(1) Tekst članka 49 brisan je.

Članak 50.

(1) Tekst članka 50 brisan je.

3.1.2. Zgrade poslovne, društvene i ugostiteljsko-turističke namjene

Članak 51.

VISINA, K_{ig} , K_{is} – ZGRADE MJJEŠOVITE I POSLOVNE NAMJENE

(1) Najveća dozvoljena katnost (E_{max}) zgrade poslovne i društvene namjene unutar GPN-a te proizlazeća najveća dozvoljena visina vijenca (V_{max}) ovim Planom određuje se po slijedećim cjelinama i područjima:

I) Građevinsko područje naselja (GPN) Postira:

u izgrađenom dijelu GPN-a:

a) na terenu nagiba $<1:3$, do: P_o+P+2 ;

moгуće je i do $P_u+P+2+P_k$ ako uz planiranu zgradu već postoji zakonito izgrađena zgrada iste ili veće visine;

b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $P+1$.

u neizgrađenom dijelu GPN-a:

a) na terenu nagiba $<1:3$, do: P_o+P+2 ;

b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $P+1$.

II) Građevinsko područje naselja (GPN) Dol - matični dio:

u izgrađenom dijelu GPN-a:

a) na terenu nagiba $<1:3$, do: $P_o+P+1+P_k$;

b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $P+1$.

u neizgrađenom dijelu GPN-a:

a) na terenu nagiba $<1:3$, do: $P_o+P+1+P_k$;

b) na strmom terenu ($>1:3$) do: $P+1$.

III) Izdvojeni dio građevinskog područja naselja (GPN) Dol - Podgažul i Storo Strona

u izgrađenom dijelu GPN-a:

c) na terenu nagiba $<1:3$, do: P_o+P+P_k ;

d) na strmom terenu ($>1:3$) do: P .

(2) U neizgrađenom dijelu GPN-a, UPU-om treba preispitati mogućnost gradnje zgrade poslovne i društvene namjene unutar GPN-a na terenima nagiba većeg od $1:2$ (50% odnosno 26.7°) - *vrlo strmim terenima* te, ako je gradnja opravdana, pobliže odrediti predjele s takvim nagibom i visinu gradnje u njima ograničiti do najviše $P+P_k$.

(3) Pri gradnji novih i rekonstrukciji postojećih zgrada poslovne i društvene namjene unutar GPN-a u izgrađenom i neizgrađenom dijelu GPN-a, koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) smije biti najviše 0.3 , a koeficijent iskorištenosti građevne čestice (k_{is}) smije biti najviše:

a) za $P_o+P+1+P_k$	koeficijent iskorištenosti	1,2
b) za P_o+P+2	koeficijent iskorištenosti	1,2
c) za $P_o+P+2+P_k$	koeficijent iskorištenosti	1,5
d) za P	koeficijent iskorištenosti	0,6
e) za $P+1$	koeficijent iskorištenosti	0,6
f) za $P+P_k$	koeficijent iskorištenosti	0,6

(4) Ako je zatečena izgrađenost, odnosno k_{ig} i k_{is} , građevne čestice zakonito izgrađenom zgradom u izgrađenom dijelu GPN-a veća od vrijednosti iz stavka 3. ovog članka, zgrada se može rekonstruirati unutar zatečenih gabarita i parametara, bez dodatnih povećanja u odnosu na parametre ovog Plana. Iznimno, koeficijent iskorištenosti može biti veći kada je potrebno na građevnoj čestici u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja sukladno normativima iz članka 91. stavka 3. planirati odgovarajući broj garažnih parkirališnih mjesta, te ako se garažna mjesta u cijelosti riješe podzemno.

(5) U dijelovima naselja koja su registrirana kao kulturna dobra, odnosno područjima stroge i umjerene zaštite, najveće dozvoljene visine zgrada mješovite i poslovne namjene, te k_{ig} i k_{is} mogu biti i drugačiji od vrijednosti propisanih u stavcima 1.-3. ovog članka, a prema

posebnim uvjetima i uz suglasnost Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu.

(6) Ovim *Planom* utvrđena su dvije lokacije ugostiteljsko turističke namjene u građevinskom području naselja (TL) i to *Punta – Vrilo* i *Bila Ploča*, u okviru GPN-a Postira. U planiranju uređenja ugostiteljsko turističke namjene u građevinskom području naselja planovima uređenja užih područja (UPU) treba osigurati javno korištenje obale te međusobnu prožetost osnovne ugostiteljsko-turističke namjene turističke lokacije s mrežom javnih i ostalih sadržaja naselja.

(7) Visina zgrade hotela unutar TL ne smije biti veća od P_0+P+4 , odnosno ne više od 18,00 m ($1,50+4,50+4 \times 3,00$) visine krovnog vijenca.

(8) Planirane zgrade ugostiteljsko-turističke namjene (hoteli) u izgrađenom i neizgrađenom dijelu GPN-a manjeg nagiba terena (izvan TL) smiju imati visinu do najviše $P_0+P+2+P_k$, odnosno ne više od 13,20 m ($1,50+4,50+2 \times 3,00+1,20$) visine krovnog vijenca.

(9) Koeficijent izgrađenosti građevnih čestica s hotelom unutar GPN, odnosno ugostiteljsko turističke namjene u građevinskom području naselja (TL), ne smije biti veći od 0,60, dok K_{is} ovisi o broju nadzemnih etaža.

a) za P_0+P+1	koeficijent iskorištenosti	1,20
b) za $P_0+P+1+P_k$	koeficijent iskorištenosti	1,80
c) za P_0+P+2	koeficijent iskorištenosti	1,80
d) za $P_0+P+2+P_k$	koeficijent iskorištenosti	2,40 (TL <i>Bila Ploča</i>)
e) za P_0+P+3	koeficijent iskorištenosti	2,40
f) za $P_0+P+3+P_k$	koeficijent iskorištenosti	3,00
g) za P_0+P+4	koeficijent iskorištenosti	3,00 (TL <i>Punta Vrila</i>)

3.1.3. Pomoćne i gospodarske zgrade te pomoćne građevine

Članak 52.

POMOĆNE I GOSPODARSKE ZGRADE TE POMOĆNE GRAĐEVINE

(1) Unutar GPN-a, na građevnim česticama se uz osnovnu zgradu, u sklopu zadanih (i ukupnih) vrijednosti izgrađenosti građevne čestice, može graditi i pomoćna zgrada koji služi za redovitu uporabu osnovne zgrade.

(2) U smislu ovih odredbi, *pomoćne zgrade* su: garaže za osobne automobile, ljetne kuhinje, vrtne sjenice i nadstrešnice, zatvoreni i/ili natkriveni bazeni, ostave sitnog alata i radionice, drvarnice, kotlovnice, sušare, i slične građevine.

(3) U sklopu GPN-a, u sklopu zadanih (i ukupnih) vrijednosti izgrađenosti građevne čestice, može se uz osnovnu i pomoćnu zgradu graditi i jedna manja gospodarska ili poslovna zgrada. Ukupna površina pomoćne, gospodarske i/ili poslovne zgrade na čestici na smije prijeći 35% ukupne građevinske (bruto) površine osnovne zgrade.

(4) Osim zgrada navedenih u prethodnim stavcima ovog članka, na građevnoj čestici osnovne zgrade mogu se graditi i druge *građevine* te uređaji koja služe za redovitu uporabu osnovne zgrade:

- pretežito podzemne (ukopane) pomoćne građevine (spremnici ukapljenog plina ili nafte, cisterne za vodu - *gustirne* i sl.) ako im visina osnovnog volumena (osim povišenog okna/otvora) ne prelazi 1,00 m od najniže točke okolnog zaravnatog terena.
- nenatkrivena dječja i sportska igrališta koja su cijelom svojom površinom oslonjena na tlo, otvoreni bazeni i sl.;
- ograde, pergole (brajde, odrine), ognjišta, prostor za odlaganje kućnog otpada, uređenja okolnog terena (staze, trgovi, parkiralište, stube), temelji nosača sunčanih ćelija, potporni zidovi i sl.

Ako je visina građevina iz alineje a) ili otvorenog bazena iz alineje b) veća od 1,00 m u odnosu na okolni teren, smatra ih se pomoćnim zgradama te je isključena mogućnost građenja druge pomoćne zgrade na čestici osnovne zgrade.

Članak 53.

POMOĆNE ZGRADE - UVJETI GRADNJE

- (1) Pomoćne zgrade mogu imati:
 - a) samo jednu etažu, u načelu prizemlje;
 - b) visina do vijenca zgrade (mjerena uz zgradu od konačno zaravnatog i uređenog terena uz zgradu na njegovom najnižem dijelu, do vijenca zgrade) smije iznositi najviše 3.0 m.
- (2) Pomoćne zgrade se mogu graditi počevši od građevinske linije osnovne zgrade prema dubini čestice, ali ne na manjoj udaljenosti od 5,00 m od regulacijske linije. U slučajevima gradnje na međi, zid prema susjedovoj međi mora biti vatrootporan (susjed ima isto pravo za istu zgradu). Krovna voda mora se slijevati na vlastitu česticu. Materijalima i oblikovanjem moraju biti usklađene sa zgradom uz koju se grade. Udaljenosti:
 - a) Na terenu nagiba $<1:3$, udaljenost ovih zgrada od susjedne međe treba biti minimalno 3,00 m, ako je pročelje bez otvora može se smjestiti i bliže susjedovoj međi, ali ne bliže od 1,00 m. Otvorima se ne smatraju dijelovi zida izgrađeni od staklene opeke ili stakla (bez mogućnosti otvaranja) površine do 2,00 m² te neprozirni ventilacijski otvori veličine do 60/60 cm ili 3600 cm² (u zbroju otvora ili kao jedan otvor). Uz suglasnost susjeda može se graditi i na međi.
 - a) Na strmom terenu ($>1:3$) može biti i na međi (koja je na višoj strani čestice) i bez suglasnosti susjeda. U ovom slučaju mora biti toliko ukopana u teren, da krovna ploha na međi prema susjedu ne bude od terena viša od 1,00 m.
- (3) Odredbe stavaka 1. i 2. primjenjuju se i na gradnju zatvorenih, natkrivenih ili otvorenih bazena, bilo kao pomoćnih zgrada ili pomoćnih građevina (tj. u slučaju otvorenog bazena građevinske bruto površine manja ili jednake 24,00 m², dubine manje ili jednake 2,00 m, te visine manje od 1,00 m).

Članak 54.

POMOĆNE ZGRADE – GARAŽE ZA OSOBNE AUTOMOBILE – UVJETI GRADNJE

- (1) Garaža za osobne automobile kao pomoćna zgrada:
 - a) može imati konstruktivnu visinu najviše 2,40 m;
 - b) gradi se na udaljenosti od 5,00 m ili više od regulacijske linije.
- (2) Iznimno od stavka 1. alineja b), na građevnim česticama koje su većih nagiba od 1:3, moguća je izgradnja garaže i na regulacijskoj liniji građevne čestice, izvedbom podzida s kamenim pročeljem.

Članak 55.

GOSPODARSKE ZGRADE U DOMAĆINSTVU – UVJETI GRADNJE

- (1) Tekst članka 55 brisan je.

Članak 56.

MALE POSLOVNE ZGRADE I ZGRADE GOSPODARSKE NAMJENE

- (1) Tekst članka 56 brisan je.

Članak 57.

REKONSTRUKCIJA POMOĆNIH I GOSPODARSKIH ZGRADA U DOMAĆINSTVU

- (1) Postojeće
 - a) pomoćne zgrade u domaćinstvu,
 - b) gospodarske zgrade u domaćinstvu za proizvodnju za vlastite potrebe,
 - c) gospodarske zgrade u domaćinstvu za proizvodnju manjeg opsega preko vlastitih potrebakoje su zakonito izgrađene u skladu s prijašnjim propisima, mogu se rekonstruirati, iako njihova udaljenost od susjedne građevne čestice ne odgovara udaljenostima određenim u

člancima 53, 54 ovih Odredbi, a uz poštivanje protupožarnih propisa. U slučaju zamjene postojeće građevine novom, moraju se poštivati svi uvjeti ovog Plana.

2.3. IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA

Članak 58.

IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

- (1) Izvan građevinskih područja utvrđenih ovim Planom može se vršiti gradnja :
 - a) građevine infrastrukture (prometne, telekomunikacijske, energetske, komunalne)
 - b) građevine obrane
 - c) zgrade i građevine u službi obavljanja poljoprivredne i stočarske djelatnosti
 - d) građevine namijenjene gospodarenju šuma i lovstvu
 - e) područja za gospodarsko iskorištavanje pomorskog dobra i uređenje plaža
 - c) vidikovci te biciklističke staze i odmorišta
 - e) kampovi i otvorena sportsko-rekreacijska igrališta s pratećim zgradama
 - f) stambene i pomoćne građevine za osobne potrebe na površinama (građevnim česticama) većim od 20,00 ha te građevine za potrebe seoskog turizma na površinama (građevnim česticama) većim od 2,00 ha
 - g) obnova postojećih građevina.
- (2) Pojedinačne zgrade i građevine u službi obavljanja poljoprivredne i stočarske djelatnosti su:
 - a) farme
 - b) poljodjelske kućice
 - c) građevine za uzgoj i smještaj pčela
 - d) vinarski i maslinarski podrumi
 - e) nadstrešnice
- (3) Zgrade iz prethodnog stavka mogu se graditi samo za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanja ugostiteljsko-turističkih usluga u seoskom domaćinstvu, odnosno obrta registriranog za obavljanje poljoprivrede ili pravne osobe registrirane za isto. U tom slučaju površina zemljišta mora biti najmanje 3,00 ha u području ograničenja (unutar 1000,00 m mjereno od obalne crte), odnosno najmanje 1,00 ha u području izvan prostora ograničenja. Moraju se projektirati i graditi na način da predstavljaju jednu funkcionalnu cjelinu a prema slijedećim uvjetima:
 - a) zgrade moraju biti prizemnice s tavanom (bez krovnog nadozida), ukupne površine do 400,00 m² građevinske (bruto) površine, najveće visine do 5,00 m). Ne dozvoljava se gradnja više odvojenih pojedinačnih građevina ukupne propisane površine. Mogu imati potpuno ukopan podrum do 1000,00 m² građevinske (bruto) površine, a moraju biti udaljene najmanje 100,00 m od obalne crte.
 - b) sve građevine mogu imati priključak na vodoopskrbu (ili izgrađen spremnik za prikupljanje kišnice), riješenu odvodnju otpadnih voda (uz propisano pročišćavanje) te vlastite izvore električne energije (sunčane ploče na krovu ili kao zasebna građevina na terenu, plinski spremnik, agregat, ali izvan pojasa širine 100,00 m mjereno od obalne crte, odnosno prostoru ograničenja).
 - c) građenje spomenutih zgrada moguće je samo na površinama koje su privedene konačnoj svrsi i zasađene trajnim nasadima (maslina, vinova loza i sl.) na površini od najmanje 70% ukupne površine obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ili seoskog domaćinstva za pružanje ugostiteljsko turističke usluge.
- (4) Gospodarske građevine za osobne potrebe u službi obavljanja poljoprivredne djelatnosti, izvan prostora ograničenja, mogu se graditi na površinama zemljišta većim od 1,00 ha. Zgrada mora biti prizemnica, građevinske (bruto) površine ne veće od 200,00 m², visine krovnog vijenca 3,50, odnosno krovnog sljemena 5,00 m) te imati potpuno ukopani

podrum do najviše 400,00 m² građevinske (bruto) površine. Najmanja udaljenost gospodarske građevine od ruba (građevne) čestice ne smije biti manja od 10,00 m.

(5) Građevine/zgrade unutar OPG-ova moraju biti udaljene najmanje 300,00 m od ruba GP naselja Postira i IDGPIN turističke namjene, a od GP ostalih naselja, IDGPN i IDGPIN najmanje 20,00 m.

(6) Poljoprivredno zemljište, koje je služilo kao osnova za izdavanje akta za građenje prema ovom članku ne može se parcelirati na manje dijelove.

(7) Izvan GPN-a, te izvan prostora ograničenja, mogu se graditi ukopane ili nadzemne gustierne te održavati prirodni spremnici vode i lokve, a sve za potrebe navodnjavanja u poljoprivredi i stočarstvu. Održavanje spremnika za vodu i lokvi vrlo je važna i za potrebe protupožarne zaštite.

(8) Tradicijske nakupine kamenja (gomila/gradac) te bunje koje se nalaze na poljoprivrednom zemljištu ne smiju se uništavati i kamen koristiti za gradnju zgrada bilo kakve namjene. Iznimno je to moguće ako preko gomile prelazi planirana prometnica, odnosno ako se na tom mjestu unutar OPG-a planira gradnja neke od građevina potrebnih za rad OPG-a."

Članak 59.

ODNOS PREMA OKOLIŠU

(1) Građenje izvan građevinskog područja mora biti uklopljeno u okoliš tako da se:

- a) osigura što veća neizgrađena površina čestica u skladu s osnovnom namjenom,
- b) očuva obličje terena, kakvoća i cjelovitost poljodjelskoga zemljišta i šuma, tj. očuva prirodna obilježja prostora u skladu s osnovnom namjenom,
- c) očuvaju kvalitetne i vrijedne vizure,
- d) propisno lokalno riješi vodoopskrba (cisternom, tj. gustirnom ili akumulacijom), odvodnja i pročišćavanje oborinskih i otpadnih voda, te zbrinjavanje otpada s prikupljanjem na čestici i odvozom na organiziran i siguran način, kao i energetska opremljenost (plinski spremnik, električni agregat, kolektori i/ili sl.)

(2) Pod poljoprivrednim zemljištem smatra se ono zemljište koje je u katastru upisano kao poljoprivredno (vinogradi, maslinici ili voćnjaci), a smatrat će se poljoprivrednim zemljištem i ono na kojem se obavlja intenzivna obrada i nalazi se pod nekom kulturom, a nije upisano u katastar kao poljoprivredno, kao i ono određeno Planom.

Članak 60.

FARME

(1) Gospodarski sklopovi - farme predstavljaju grupe zgrada s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem, koje se mogu graditi na čestici najmanje površine od 30000 m² s osiguranim pristupom na javnu prometnu površinu. Farme se ne mogu planirati bliže od 1000,0 m obalnoj crti.

(2) Za formiranje građevne čestice za izgradnju zgrada farme može se koristiti najviše 10% od pripadajućeg poljoprivrednog zemljišta.

(3) Najveća izgrađenost građevne čestice iz stavka (1) ovoga članka može biti 40% od pripadajuće građevne čestice.

(4) Na farmi se mogu graditi:

- a) gospodarske zgrade za potrebe biljne proizvodnje,
- b) gospodarske zgrade za potrebe stočarske proizvodnje,
- c) industrijske zgrade za potrebe prerade poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na farmi.

(5) Veličina i raspored zgrada na farmi utvrđuju se u skladu s zakonom i potrebama pojedine djelatnosti.

(6) Zgrade na farmi imaju samo jednu nadzemnu etažu (prizemlje) visine ne veće od 4,00 m do krovnog vijenca te koso krovište (nagiba do 25°) postavljeno na stropnu ploču

prizemlja bez nadozida. Za pokrov krovšta treba koristiti kamene ploče ili crijep. Sljeme krovšta paralelno je s dužom stranom zgrade.

(7) Poljoprivredno zemljište, koje je služilo kao osnova za izdavanje lokacijske dozvole za izgradnju farme, ne može se parcelirati na manje dijelove i ne može se prenamijeniti.

Članak 61. TOVILIŠTA I ŠTALE

(1) Tovilišta i štale su jedna ili više zgrada s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem za držanje i/ili uzgoj stoke, koje se mogu graditi na jednoj ili više međusobno dodirujućih katastarskih čestica ukupne površine ne manje od 5.000,00 m² (za tovilišta), odnosno 2.500,00 m² (za štale). Najveća dozvoljena izgrađenost ove novooblikovane čestice ne smije biti veća od 10% njene površine.

(2) Moguća je gradnja zgrada s isključivo jednom nadzemnom etažom (prizemlje), s tim da visina vijenca mjerena od konačno zaravnatog i uređenog terena uz zgradu na njegovom najnižem dijelu ne može biti veća od 4,00 m.

(3) Gospodarske građevine za uzgoj stoke mogu se graditi samo izvan građevinskog područja.

(4) Najmanja udaljenost gospodarske građevine za uzgoj stoke je

- a) od građevinskog područja 500 m;
- b) od javnog puta i od javnog vodovoda 50 m;
- c) od poljskog i šumskog puta 30 m;
- d) od obale mora 1000 m.

(5) Poljoprivredno zemljište, koje je služilo kao osnova za izdavanje lokacijske dozvole za izgradnju gospodarske građevine za uzgoj životinja, ne može se parcelirati na manje dijelove i ne može se prenamijeniti.

Članak 62.

(1) Tekst članka 62 brisan je.

Članak 63. POLJSKE KUĆICE

(1) Poljske kućice mogu se graditi samo na poljoprivrednom zemljištu koje se koristi u poljoprivredne svrhe. Veličina zemljišta od jedne ili grupe čestica na kojima se može izgraditi poljska kućica mora biti najmanje 2.000,00 m². Izgradnja poljske kućice isključuje mogućnost izgradnje spremišta za alat i obrnuto.

(2) Poljske kućice ne mogu se graditi bliže od 1.000,00 m od obalne crte.

(3) Poljska kućica gradi se kao prizemnica, visine krovnog vijenca do najviše 2,50 m. Za gradnju koristiti kamen, u duhu gradnje suhozida s dvostrešnim krovštem nagiba do 30°. Pokrov su kamene ploče ili kupa kanalica. Bruto-razvijena površina ne smije biti veća od 20,00 m². Mora biti udaljena najmanje 3,00 m od ruba čestice.

(4) Poljska kućica mora biti udaljena:

- a) od ruba pojasa državne ceste ne manje od 20,00 m
- b) od ruba pojasa županijske ceste ne manje od 10,00 m
- c) od ruba pojasa lokalne i nerazvrstane ceste ne manje 5,00 m.

Članak 64. VINSKI PODRUMI

(1) Na udaljenosti većoj od 1000,0 m od obalne crte, proizvođač vrhunskog vina na, u skladu sa *Zakonom o vinu*, elaboratom određenom dijelu prostora, uz postojanje registriranog trgovačkog društva ili obrta za takvo poslovanje, može izgraditi vinski podrum kao prizemnu gospodarsku (degustaciono-enološku) zgradu (kušaonicu vina) s vinskim podrumom za promidžbu svojih proizvoda.

- (2) Vinski podrum može se graditi:
- a) na jedinstvenoj površini vinograda koji je veći od 1,0 ha. Građevinska (bruto) površina zgrade vinskog podruma iznosi ukupno 100 m² (podruma i prizemlja);
 - b) na svakih novih 1000 m² vinograda tlorisna građevinska (bruto) površina može se povećavati za 5 m² tako da konačna bruto-razvijena površina zgrade za vinograd površine 3,0 ha može iznositi 200 m² (podruma i prizemlja);
 - c) ukupna tlorisna izgrađenost čestice vinograda ne može prijeći 150 m² (zbog izgradnje vinskog podruma obzirom na specifičnost vinarske proizvodnje).
- (3) U slučaju kada površina vinograda prelazi 3,0 ha, moguće je na udaljenosti većoj od 100,0 m od obalne crte, da djelatnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka služi dodatno i pružanju ugostiteljsko-turističkih usluga sukladno članku 58. stavku(4).
- (4) Na vinogradarskim posjedima veličine od 50000 m² na više moguće je podignuti uz vinski podrum i manji prizemni smještajni kapacitet za posjetitelje u veličini od po 40 m² za svakih 10000 m² vinograda preko 50000 m², što za vinograd od 100000 m² iznosi 160 m².
- (5) Oblikovanje svih zgrade mora biti u skladu s propisima i s ovim odredbama. Zgrada treba imati kosi krov (pokrov kamene ploče ili crijep), sljeme obvezno usporedno sa slojnicama, a krovšte se postavlja izravno na stropnu konstrukciju bez nadozida vijenca. Zidovi trebaju biti izvedeni u tradicijskom zidu. Tlorisni oblik zgrade treba biti u skladu s lokalnom tradicijom. Najveća dozvoljena visina vijenca zgrada jest 4,0 m. Ako se zgrada podiže u predjelu značajnog ili osobito vrijednog krajobraza treba za projekt ishoditi suglasnost nadležne službe koja se bavi poslovima zaštite prirode pri Uredu državne uprave u županiji.

Članak 65.

MASLINARSKE KONOBE - KUŠAONICE

- (1) Na udaljenosti većoj od 1000m od obalne crte, registrirani proizvođač maslinovog ulja može izgraditi maslinarsku konobu – kušaonicu za promidžbu svojih proizvoda prema slijedećim uvjetima:
- a) na poljoprivrednom zemljištu površine od 10.000 do 20.000.m² s najmanje 200 stabala maslina kao prizemnu građevinu tlocrtne površine do 50m²,
 - b) na poljoprivrednom zemljištu površine veće od 20.000 m² s najmanje 400 stabala maslina kao prizemnu građevinu tlocrtne površine do 100 m²,
 - c) na poljoprivrednom zemljištu površine veće od 30.000 m² s najmanje 600 stabala maslina kao prizemnu građevinu tlocrtne površine do 200 m²,
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, a u slučaju kada površina maslinika prelazi 3,00 ha, moguće je na udaljenosti većoj od 100,0 m od obalne crte, da maslinarska konoba – kušaonica služi dodatno i pružanju ugostiteljsko-turističkih usluga sukladno članku 58. stavku (4).
- (3) Maslinarska konoba - kušaonica treba imati kosi krov (pokrov kamene ploče ili crijep), sljeme obvezno usporedno sa slojnicama, a krovšte se postavlja izravno na stropnu konstrukciju bez nadozida vijenca. Zidovi trebaju biti izvedeni u tradicijskom zidu. Tlorisni oblik zgrade treba biti u skladu s lokalnom tradicijom. Najveća dozvoljena visina vijenca zgrada jest 4,0 m. Ako se zgrada podiže u predjelu značajnog ili osobito vrijednog krajobraza treba za projekt ishoditi suglasnost nadležne službe koja se bavi poslovima zaštite prirode pri Uredu državne uprave u županiji.

Članak 66.

- (1) Tekst članka 66 brisan je.

Članak 67.

- (1) Tekst članka 67 brisan je.

Članak 68.

- (1) Tekst članka 68 brisan je.

Članak 69.

VIDIKOVCI, PJEŠAČKE I BICIKLISTIČKE STAZE

(1) Vidikovci se mogu planirati na istaknutim reljefnim položajima s vrijednim pogledom do kojih se može pristupiti pješački ili biciklom. Mogu se opremiti kao uređena odmorišta, sa što manje zahvata na prirodnom terenu. Ne dozvoljava se izvedba bilo kakvih nadstrešnica ili pergola na površinama planiranim za vidikovac.

(2) Mjesta vidikovaca na području Općine označena su na kartografskom prikazu br. 3a «Uvjeti korištenja i zaštite prostora – prirodne vrijednosti» u mjerilu 1:25000:

1. od Sv. Vida prema Dolu i okolici
2. od Sv. Mihovila prema Dolu i okolici
3. sa Ž-6164 prema Dolu
4. sa Ž-6161 prema Postiri
5. sa Ž-6161 prema Lovrečini

(3) Biciklističke staze treba planirati i izvoditi sa što manjim zahvatima na prirodnom terenu. Kod označavanja koristiti se samo prirodnim materijalom (nakupina lokalnog kamenja i sl.).

(4) Izvan GPN-a i prometnica utvrđenih ovim *Planom*, moguće je uređivati rekreacijske staze – pješačke, biciklističke, jahačke. Za to je potrebno izraditi *Studiju* s idejnim rješenjem mreže takvih rekreacijskih staza koja bi ih, zajedno s položajem vidikovaca, obuhvatila u osmišljeno rješenje povezivanja prirodnih i kulturnih vrijednosti na području Općine.

Članak 70.

- (1) Tekst članka 70 brisan je.

Članak 71.

KAPELICE

(1) Izvan građevinskih područja utvrđenih ovim Planom, planira se izgradnja zavjetne kapelice na lokaciji Glavice (k.č. 723, K.o. Postira) te uređenje pristupnog puta iz naselja Postira do ove kapelice.

Članak 72.

- (1) Tekst članka 72 brisan je.

Članak 73.

PRIRODNE MORSKE PLAŽE

(1) Prirodna morska plaža infrastrukturno je neopremljena i potpuno očuvanog zatečenog prirodnog obilježja. Na dijelu kopna koji pripada prirodnoj morskoj plaži, organizira se nadzor plaže, a moguća su isključivo uređenja suhozida, partera (šljunčane staze, staze od kamenih ploča ili dr. nevezanih elemenata) i hortikulture, te postava improvizirane urbane opreme od kamena ili drveta. Nije dozvoljeno građenje temeljenih građevina.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

3.1. POVRŠINE ZA GOSPODARSKU - POSLOVNU NAMJENU

Članak 74.

POVRŠINE ZA GOSPODARSKU-POSLOVNU NAMJENU

(1) Ovim *Planom* utvrđena je jedna površina za isključivu gospodarsku namjenu – poslovnu (K4) i to kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja Dol – *Ratac*, unutar koje je moguće planirati i graditi:

- a) manje pogone prerade i proizvodnje (u skladu s PPSDŽ) te

- b) uredske prostore i prostorije za uslužne djelatnosti (uključivo i ugostiteljske – restoran, caffè i/ili sl. kao prateći sadržaj), skladišta, obrtništvo, servise, komunalne površine, i druge usluge koje nemaju izražen nepovoljan utjecaj na okoliš.
- (2) Granice površine gospodarske-poslovne namjene utvrđene su na kartografskom prikazu 4: *Građevinska područja*, a uvjeti izgradnje i uređenja utvrdit će se odredbama detaljnijeg prostornog plana.

Članak 75.

- (1) Tekst članka 75 brisan je.

Članak 76.

ORGANIZACIJA GRAĐEVNE ČESTICE ZA GOSPODARSKU-POSLOVNU NAMJENU

- (1) Najmanja površina građevne čestice osnovnih gospodarskih zgrada određena je s 600,00 m², uz K_{ig} do 50%.
- (2) U prednjem dijelu građevne čestice treba smjestiti parkiralište zaposlenih i stranaka, a zatim upravnu zgradu. Najmanja širina uličnog pojasa uz ovaj gospodarski sadržaj utvrđuje se ovim *Planom*, a u skladu s važećim propisima i pravilnicima.
- (3) Oblik građevne čestice za gospodarsku-poslovnu namjenu treba biti što pravilniji, izdužen u dubinu u poželjnom odnosu od 1:2 do 1:3 te najmanje širine čestice na regulacijskoj crti 20,00 m.

Članak 77.

VISINE ZGRADA NA GRAĐEVNOJ ČESTICI ZA GOSPODARSKU-POSLOVNU NAMJENU

- (1) Najveću dopuštenu visinu zgrada određuje uz tehnološke zahtjeve, potrebna visina za ugrađenu opremu, topografija tla, visina i obilježja okolnih zgrada. Visinu gradnje obuhvaća i visina proizvodne opreme smještene na otvorenom prostoru (npr. vinarije ili visine raznih spremišta), a treba je pokušati smjestiti na temelju analize slike naselja te vizurnih pojaseva koji se otvaraju na prilazu gospodarskoj zoni.
- (2) Upravna ili proizvodna zgrada, može imati podrum te najviše dvije nadzemne etaže (prizemlje i kat bez potkrovlja). Visina pojedinog kata ne smije biti veća od 4,50 m.
- (3) Visina svih zgrada na građevnoj čestici gospodarske namjene mjerena od kote konačno zaravnatog terena do vijenca krova ne smije iznositi više od 11,0 m. U okviru ove visine može biti i samo jedna etaža (P) iznad razine podruma (Po). Visina krovnog sljemena smije iznositi najviše 13.5 m mjereno od konačno zaravnatog i uređenog terena uz zgradu na njenoj višoj strani.
- (4) Razmak između zgrada na građevnoj čestici i između zgrada na građevnim česticama mora biti jednak višoj građevini.

Članak 78.

UREĐENJE GRAĐEVNE ČESTICE ZA GOSPODARSKU NAMJENU

- (1) Uređivanje okoliša građevne čestice za gospodarsku namjenu treba se temeljiti na uporabi autohtonih vrsta biljaka, klimatskim uvjetima, veličini zgrada i njihovu rasporedu, te uvjetima pristupa i prilaza. Drvoredima je moguće prikriti većinu manjih skladišnih i proizvodno-prerađivačkih zgrada. Drvoredi, gmoredi i sl. omogućit će njihovo primjereno vizualno odjeljivanje u prostoru, a posebnu pozornost treba obratiti određivanju veličine predvrtova i parkirališta za teretna i osobna vozila.
- (2) Najmanje 20% građevne čestice treba biti pokriveno nasadima. Uz obodnu među, tamo gdje nisu izgrađene zgrade, treba posaditi drvored ili visoku živicu.
- (3) Ograda prema javnoj prometnici mora biti vrsno oblikovana. Može biti metalna, djelomično zidana, a preporučuje se da bude oblikovana u kombinaciji sa živicom. Visina neprozirnog (zidanog) dijela ograde može biti do 1,0 m, a ukupna visina do 3,0 m. Visina neprozirnog dijela ograde, ako je u funkciji stupa, može imati ukupnu visinu kao i ostali dio ograde.

(4) Ograda prema susjednim građevnim česticama može biti metalna (rešetkasta ili žičana) s gusto zasadenom živicom s unutrašnje strane ograde. Visina ograde može biti do najviše 3,0 m ako je providna odnosno 2,0 m ako je neprovidna. Neprovidni dio ograde može se kombinirati u nastavku s providnim do visine od 3,0 m. Visina neprozirnog dijela ograde ako je u funkciji stupa može imati ukupnu visinu kao i ostali dio ograde.

(5) Parkiranje vozila mora se u pravilu rješavati na građevnoj čestici, prema normativima iz članka 91. Gdje god to prostorni uvjeti dopuštaju, potrebno je između kolnika i nogostupa zasaditi drveće.

3.2. POVRŠINE ZA UGOSTITELJSKO-TURISTIČKU NAMJENU

Članak 79.

SMJEŠTAJ I IZGRADNJA ZGRADA ZA UGOSTITELJSKO-TURISTIČKU NAMJENU

- (1) Planom je planiran smještaj i izgradnja zgrada za ugostiteljsko-turističku namjenu:
 - a) u izdvojenom građevinskom području izvan naselja ugostiteljsko turističke namjene (TZ) vidljivim na kartografskim prikazima br. 1: *Korištenje i namjena prostora* u mjerilu 1:25.000 i 4: *Građevinska područja* 1:5.000;
 - b) unutar GPN-a na površinama isključive ugostiteljsko-turističke namjene (TL) označenim u kartografskim prikazima 4: *Građevinska područja* 1:5000 te
 - c) unutar površina GPN-a kao pojedinačne zgrade za smještaj.
- (2) Unutar (TZ-a) *Planom* utvrđena isključiva ugostiteljsko-turistička namjena, a prema stavku (1) ovoga članka moguća je izgradnja isključivo zgrada namijenjenih turizmu i to: zgrada za smještaj i pružanje ugostiteljskih usluga, pratećih poslovnih sadržaja te sportski, trgovački, uslužni, zabavni i sl. sadržaji i prateće infrastrukturne građevine.
- (3) Područje TZ-a može sadržavati jednu ili više *Prostornih cjelina*, od kojih svaka sadrži jednu ili više *Prostornih jedinica*, a sastoji se od:
 - a) kopnenog (građevinskog) dijela – utvrđenog u skladu s uvjetima zadanim PPSDŽ, koje ovisno o planiranoj urbanističko-arhitektonskoj vrsti izgradnje ima oznaku T1 – hotel ili T2 - turističko naselje.
 - b) dijelova akvatorija uz obalu koji su određeni za ugostiteljsko-turističku namjenu – pojas mora u širini od 300,00 m mjereno od obalne crte. UPU-om je potrebno utvrditi detaljnije uvjete i razgraničenja (plaže, turistički privezi, sidrišta). Turistički privezi ne mogu se graditi u prvoj fazi izgradnje i uređenja područja ugostiteljsko-turističke namjene, osim ako nisu sastavni dio gradnje zgrada osnovne namjene. Uz rub TZ-a (kopna i mora) ne smiju se planirati sadržaji koji mogu dovesti do zagađenja mora.
 - c) kopnenog (negrađevinskog) dijela - prostor koji se čuva u izvornom stanju bez mogućnosti provedbe bilo kojih građevinskih ili drugih zahvata kojima bi se mogla ugroziti vrijednost zatečenog krajobraza. Iznimno su mogući zahvati kojima se provodi planirano krajobrazno uređenje s izvedbom rekreacijskih staza te infrastrukturni zahvati nužni za funkcioniranje područja TZ-a.
- (4) Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za ugostiteljsko-turističku namjenu uz obalu, s obzirom na uvjete gradnje i uređenja, dijeli se na:
 - a) Primarni dio koji obuhvaća površine izvan 100,00 m mjereno od obalne crte prema unutrašnjosti, do ruba građevinskog područja. Namijenjen je površinama za uređenje i izgradnju zgrada za smještaj i pratećih sadržaja.
 - b) Sekundarni dio koji pokriva pojas širine 100,00 m mjereno od obalne crte namijenjen uređenju i izgradnji isključivo pratećih sadržaja kao dopune osnovne namjene (ugostiteljski sadržaji, dječja igrališta, sportsko-rekreacijske površine, otvoreni bazeni i sl.), uređenju plaža, gradnji infrastrukturnih i drugih građevina koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali te krajobraznom uređenju istih u skladu s uvjetima gradnje utvrđenim Odredbama, a bez mogućnosti izgradnje smještajnih kapaciteta;

(5) U planiranju uređenja površina ugostiteljsko turističke namjene (TL) u GPN-a kroz UPU treba osigurati javno korištenje obale te povezanost *turističkih lokacija* s mrežom javnih i ostalih sadržaja samog naselja.

(6) Na području Općine, planiraju se slijedeći turistički sadržaji/građevine od županijskog i općinskog značaja:

- a) hoteli (T1) – pojedinačne zgrade cjelovitog ili složenijeg arhitektonskog načina gradnje (središnja zgrada s izdvojenim sobnim jedinicama i pratećim sadržajima) u skladu s odredbama *Plana*.
- b) turistička naselja (T2) – složene funkcionalne i organizacijske cjeline (cjelovito osmišljene prostorno-oblikovane urbanističke strukture unutar jednog TZ-a) sastavljene od više samostalnih zgrada, odnosno podcjelina, sa smještajnim jedinicama u hotelu i vilama te pratećim zgradama i sadržajima. Najviše 30% površine TZ-a smije biti UPU-om utvrđeno za prateće sadržaje turističkog naselja – ugostiteljske, trgovačke, uslužne, zabavne, sportsko-rekreativne, uređene javne površine itd. namijenjene gostima naselja i povremenim vanjskim korisnicima – posjetiteljima turističkog naselja. Osnovni uvjeti izgradnje određeni su *Planom*, a moguće razgraničenje na prostorne jedinice te detaljni uvjeti izgradnje i uređenja utvrdit će se UPU-om.

(7) Postojeće zgrade i građevine turističke namjene na području TZ-a trebaju se evidentirati i ugraditi u prostorno-plansko rješenje UPU-a. Uvjeti mogućih zahvata (K_{ig} , K_{is} katnost) na tim zgradama moraju biti u skladu s odredbama ovog Plana.

(8) Ako se UPU-om predvidi etapnost uređenja, tada u toj etapi moraju biti zastupljene površine za smještaj gostiju, prateće sadržaje i javne površine koji su određene odredbama *Plana*.

(9) Otpadne vode planiranih ne smiju se prikupljati u sabirnim jamama i neposrednim ispuštima u more, već se moraju ispuštati u zatvoreni sustav odvodnje s pročišćavanjem i podmorskim ispustom, a uz prethodno rješavanje vodoopskrbe.

TABLICA 2.: PREGLED POVRŠINA UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE NAMJENE S PLANIRANIM BROJEM LEŽAJA I POVRŠINAMA OBUHVATA

NAZIV TZ-a	VRSTA TZ-a	NAJVEĆI BROJ LEŽAJA	POVRŠINA (ha)	OBVEZE, SMJERNICE I NAPOMENE ZA ODGOVARAJUĆI URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA (UPU)
Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene (TZ) od županijskog i općinskog značaja				
TZ Bok	T1	400	5,3960	<p>Odrediti detaljnije uvjete izgradnje zgrada ugostiteljsko-turističke ponude te prateće mreže infrastrukture, posebno uređenja kolnih, pješačkih i rekreacijskih površina te povezivanje ovog područja s naseljem Postira.</p> <p>Unutar TZ <i>Bok</i> nalazi se dio stare makadamske ceste Postira – Lovrečina koja je ovim Planom prepoznata kao kulturno dobro od lokalnog značaja. Može se urediti samo u skladu s posebnim konzervatorskim uvjetima, kao pješačko-rekreacijska staza u javnom korištenju. Ovim Planom utvrđeno je osobito vrijedno područje – prirodni krajobraz (PK) – koji je obuhvaćen obvezom izrade UPU-a. Unutar njega mogući su samo krajobrazni zahvati (u vidu uređenja staza i odmorišta – sve od prirodnih) uz obvezu očuvanja postojeće što je više moguće postojećeg raslinja.</p> <p>Točna granica UPU-a utvrdit će se prema izrađenom geodetsko-katastarskom snimku postojećeg stanja na kojem će, osim podjele područja na katastarske čestice, biti prikazana i visinska obilježja terena.</p>

TZ Lovrečina	T2	80	1,0945	Odrediti detaljnije uvjete izgradnje zgrada ugostiteljsko-turističke ponude te prateće mreže infrastrukture, posebno uređenja kolnih, pješačkih i rekreacijskih površina te povezivanje ovog područja s obalnim potezom (uređena plaža - R3) i kopnenim dijelom privezišta te sidrište. Točna granica UPU-a utvrdit će se prema izrađenom geodetsko-katastarskom snimku postojećeg stanja na kojem će, osim podjele područja na katastarske čestice, biti prikazana i visinska obilježja terena.
-----------------	----	----	--------	--

Članak 80.

UVJETI GRADNJE

(1) Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko turističke namjene (TZ) mogu se podijeliti na jednu ili više funkcionalnih (etapnih) prostornih cjelina. Svaka prostorna cjelina može imati više prostornih jedinica namjene T1 ili T2. Unutar prostornih jedinica može se planirati i izvesti više zgrada i građevina. Pod zgradom se smatraju sve zgrade koje služe za smještaj gostiju kao i za davanje ugostiteljskih usluga, a pod građevinom smatraju se ostali zahvati na samom tlu koji bitno mijenjaju prirodni oblik terena, kao i njegovu prirodnu propusnost (popločavanje trgova, prometnice za kolni promet, pješačke staze šire od 3,00 metra i sl.)

(2) Najveća izgrađenost građevnih čestica unutar građevinskog područja izvan naselja ugostiteljsko turističke namjene ne smije biti veća od 30%, a najmanje 40% površine mora se krajobrazno urediti.

(3) Dozvoljeni broj katova (E_{max}) i K_{is} za novoplanirane zgrade u (TZ) je propisan na slijedeći način:

na terenu nagiba manjeg od 1:3:

a) glavna smještajna zgrada - hotel	Po+P+2	$K_{is} \leq 0,80$
b) ostale smještajne zgrade (depandanse i vile)	Po+P+1	$K_{is} \leq 0,80$
c) prateće i pomoćne zgrade / građevine	Po+P	$K_{is} \leq 0,60$

a na terenu nagiba većeg od 1:3:

a) glavna smještajna zgrada - hotel:	Po+P+1	$K_{is} \leq 0,80$
b) ostale smještajne zgrade (depandanse i vile):	Po+P+Pk	$K_{is} \leq 0,80$
c) prateće i pomoćne zgrade / građevine:	Po+P	$K_{is} \leq 0,60$

UPU-om pojedinih TZ-ova moguće je propisati i strože uvjete za najveću dozvoljenu visinu pojedinih zgrada.

(4) Zakonito izgrađene zgrade koje se nalaze unutar područja ugostiteljsko turističke namjene i nisu protivne namjeni mogu se rekonstruirati (dograditi i/ili nadograditi) u skladu s odredbama članka 80-83 ovog *Plana*.

Članak 81.

PROMETNI UVJETI

(1) Prometna mreža unutar površina ugostiteljsko-turističke namjene može biti riješena na način jednosmjernog prometa (najmanja širina kolne trake ne smije biti manja od 3,50 m. Dio prometnice unutar ove površine kojom se ulazi/izlazi na "vanjsku" prometnicu, mora biti širine od 5,50 m i dužine najmanje 50,00 m.

(2) Parkiranje vozila, prema uvjetima odredbi ovog Plana, mora se riješiti unutar samih površina ugostiteljsko-turističke namjene. Iznimno, u okviru GPN-a, UPU-om je moguće utvrditi rješavanje dijela parkirališnih površina ugostiteljsko turističke namjene u građevinskom području naselja (TL) na susjednim površinama mješovite namjene.

(3) U izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja ugostiteljsko turističke namjene (TZ) treba postići odvajanje kolnog od pješačkog prometa na slijedeći način:

- a) obalno područje namijenjeno pješacima (*lungo mare*) i samo servisnim i vozilima vatrogasaca, policije i prve pomoći

- b) parkirališta trebaju biti razdvojena, tj. razmještena po skupinama smještajnih zgrada odnosno pratećih sadržaja.

Članak 82.

OSTALI UVJETI UREĐENJA

(1) UPU-om će se utvrditi detaljnija razgraničenja na pomorskom dobru, utvrđivanje veličine i vrste zahvata, a na osnovi odredbi *Plana* te točnijeg snimka postojećeg stanja, razvojnih potreba i mogućeg utjecaja na okoliš. UPU-om se posebno mora utvrditi *namjene i način korištenja na moru* u slučajevima kada se na moru istovremenu planiraju različiti oblici rekreacije na moru: plivanje, veslanje, ronjenje, jedrenje, privez i sidrenje plovila itd.

3.3. POVRŠINE ZA SPORTSKO-REKREACIJSKU NAMJENU

Članak 83.

POVRŠINE ZA ISKLJUČIVU SPORTSKO-REKREACIJSKU NAMJENU

(1) Ovim Planom utvrđene su slijedeće površine za isključivu sportsko-rekreacijsku namjenu:

a) unutar GPN-a:

- 1) sportsko-rekreacijski centar (SRC) unutar GP naselja *Postira* - tip R1
- 2) sportsko rekreacijski centar (SRC) izvan GP naselja *Dol* – tip R2 (sportska igrališta, teniski centar, ...)
- 3) uređena plaža *Prvja* unutar GP naselja *Postira*
- 4) uređena plaža *Rat* unutar GP naselja *Postira*
- 5) uređena plaža *Zastivanje* unutar GP naselja *Postira*
- 6) uređena plaža *Crna i Bila Ploča* unutar GP naselja *Postira*
- 7) uređena plaža *Mala Lozna* unutar GP naselja *Postira*

b) izvan GPN-a:

- 1) uređena plaža *Bok* unutar TZ „Bok“
- 2) uređena plaža uz TZ „Lovrečina“.

(2) Granice površina isključive sportsko-rekreacijske namjene utvrđene su na kartografskim prikazima 4: *Građevinska područja*.

(3) Unutar površina za SRC u GP naselja *Postira* predviđa se uređenje i izgradnja:

- a) otvorenih i/ili zatvorenih sportskih terena (dva travnata igrališta, dva teniska igrališta, boćalište, asfaltirano igralište za potrebe škole te zatravnjenu površinu veličine 60,00 x 40,00 m)
- b) trodijelne višenamjenske sportske dvorane za 500 posjetilaca, sa svim potrebnim svlačionicama, dvoranom za korektivno tjelesno vježbanje, klupske prostorije, te manje prateće ugostiteljske sadržaje. Dvorana treba biti toplom vezom povezana s postojećom zgradom OŠ. Visina dvorane ne smije biti veća od 12,00 m
- c) postojeći otvoreni kanal unutar ove površine treba premjestiti i oblikovati (kao otvoreni ili zatvoreni kanal) u skladu s prostornim potrebama SRC-a. Građevine prateće namjene (ugostiteljski i zabavni sadržaji, sauna i salona) mogu imati samo jednu nadzemnu etažu - prizemlje.

(4) Ukupna izgrađenost SRC-a ne smije biti veća od 50% (računaju se svi sportski tereni osim onih travnatih), a najmanje 30% površine SRC-a mora biti krajobrazno uređeno s visokim biljem. Najviše 10% površine SRC-a može biti pod zgradama iz točke b) iz prethodnog stavka.

(5) Unutar površina za uređenje sportskih igrališta (R2) moguće je urediti otvorena igrališta za tenis ili druge rekreativne sportove i aktivnosti (mali nogomet, košarka, boćališta, vježbališta, višenamjenska igrališta itd.). Od pratećih zgrada, moguće je izgraditi isključivo prizemnu zgradu s pratećim sadržajima kao: svlačionice, garderobe i sanitarije te ugostiteljski sadržaj. Ukupna površina pod navedenim zgradama ne smije biti veća od

200,00m². Kod projektiranja ovih zgrada treba se pridržavati općih uvjeta gradnje prema odredbama ovog *Plana*. Između sportskih terena i regulacijske linije treba osigurati zaštitni pojas širine od najmanje 1,50 m, a na regulacijskoj liniji, s unutarnje strane treba se izvesti ograda visine do 1,80.

(6) Ovim *Planom* planira se uređenje više plaža (kupališta) unutar GPN Postira i TZ-a.

(7) U smislu ovih Odredbi, kupalište je uređeni - kupaćima prilagođen - pojas kopna (obale) između obalne crte i dužobalne šetnice.

(8) Tijekom izrade *Planom* propisanih UPU-ova treba površinu uređene plaže jasno razgraničiti i predložiti uređenje akvatorija i kopnenog dijela plaže. Unutar akvatorija treba utvrditi pojas mora koji je namijenjen kupaćima (kupališni pojas) i pojas mora za druge vrste rekreacije odnosno odvijanje sportskih sadržaja na moru. Za kopneni dio treba UPU-om predložiti uređenje površine kako između obalne crte i postojeće ili uređene dužobalne šetnice, tako i dio kopna između te šetnice i granice obuhvata, vodeći računa o neposrednom prostoru s druge stranice obuhvata. Kupalište se treba oblikovati promjenom prirodnih, odnosno zatečenih, obilježja pojasa tj. uređuje zahvatima (od razmjerno malih zahvata na oblikovanju gropa i infrastrukturnom opremanju (prostori s vodom za piće i tuširanje), do zahvata koji uključuju nasipavanja i gradnju obale, izvedbu pera i oblikovanje plažnih površina, odnosno promjenu prirodne / zatečene obalne crte.

(9) Uređena plaža mora biti:

(a) nadzirana i svima pristupačna pod jednakim uvjetima s kopnene i morske strane;

(b) infrastrukturno i sadržajno opremljena (tuševi, kabine za presvlačenje, sanitarni uređaji, koševi za otpatke);

(c) označena i zaštićena s morske strane.

(10) Uređena plaža se oblikuje:

(a) uređenjem kupališta i pripadajućeg akvatorija, ili

(b) kao funkcionalna cjelina koja sadržava uređenje kupališta i pripadajućeg akvatorija kao i površine i sadržaje u službi uređene plaže unutar susjedne prostorne jedinice ugostiteljsko-turističke, ili prateće namjene utvrđene UPU-om,

(c) uređenjem duž obalne šetnice kao javne pješačke površine unutar koje je moguće postaviti svu potrebnu javnu i komunalnu infrastrukturu.

(11) Na kupalištu mogući su sljedeći zahvati, uređenja i opremanja:

(a) postava plivajućih i/ili učvršćenih sunčališta s pristupnim mostovima;

(b) uređenje površina za boravak na plaži i sunčališta između stjenovitih dijelova obale uz najmanje moguće zapunjavanje gropa (zapunjavanje i opločenje kamenim pločama, odnosno postava „gredica“ od drveta);

(c) uređenje pristupa i rampi za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti;

(d) nanošenje šljunka (oblutaka), odnosno povećanje šljunkovitih površina (dohranjivanje) obale;

(e) izvedba platoa i/ili bočnih pera te kamenih podmorskih nasipa za oblikovanje, odnosno zaštitu plažnih površina;

(f) uređenje manjih plitkih otvorenih bazena ugrađenih u postojeći oblik obale (dječji bazeni, bazeni koji se pune i prazne plimom i osekom i sl.) do 100 m²;

(g) postava tuševa, osmatračnica za nadzornika plaže te kabina za presvlačenje;

(h) postava pokretnih naprava te ostale pomične opreme (klupe, stolovi, obavijesne ploče i stupovi, koševi za otpatke i slično);

(i) izgradnja infrastrukture u službi plaže (vodoopskrba, odvodnja, hidrantska mreža, javna rasvjeta).

Članak 84.

(1) Tekst članka 84 brisan je.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 85.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

- (1) Zgrade/građevine društvenih djelatnosti dijelimo na:
 - a) Zgrade/građevine za odgoj i obrazovanje;
 - b) Zgrade/građevine za zdravstvenu i socijalnu skrb;
 - c) Zgrade/građevine za kulturu;
 - d) Zgrade/građevine za tjelesnu kulturu;
 - e) Zgrade za upravu;
 - f) Religijske zgrade.
- (2) Zgrade i građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se planirati unutar GPN-a. Njihov smještaj, veličina građevne čestice i detaljniji uvjeti gradnje utvrdit će se UPU-om. Opći uvjeti su slijedeći:
 - a) Mogu imati najviše podrum (Po), prizemlje (P), jedan kat (+1) i potkrovlje (Pk). Iznimno je moguće planirano potkrovlje zamijeniti katom (2), pod uvjetom da uz planiranu zgradu već postoji zakonito izgrađena zgrada iste ili veće visine.
 - b) Visina vijenca zgrade, mjereno od najniže točke zaravnatog terena uz zgradu, smije biti najviše 10,20 m.
 - c) Visina krovnog sljemena, odnosno ukupna visina zgrade može biti najviše 13,00 m mjereno od najniže točke zaravnatog terena uz zgradu.
 - d) Koeficijent izgrađenosti građevne čestice ne smije biti veći od 0,30, dok koeficijent iskorištenja ne smije biti veći od 1,20.
 - e) Udaljenost zgrada društvenih djelatnosti od ruba čestice mora iznositi najmanje 3,00 m.
- (3) Pri odabiru položaja i visine zgrade, osobitu važnost ima njen odnos prema obrisu naselja vidljivom s glavnih cestovnih pristupa i s mora. Osim u slučaju istaknutih arhitektonskih elemenata vjerskih objekata, iznad linije siluete naselja može se isticati samo krov, a ne i pročelje.
- (4) Oblik i veličina građevne čestice treba utvrditi kroz izrađeni program sadržaja planirane zgrade. Koeficijent izgrađenost građevne čestice za društvene djelatnosti (osim škola i vrtića) može biti najviše 60% za slobodno stojeće i poluugrađene zgrade, odnosno 80% za ugrađene zgrade.
- (5) Uz dječji vrtić, jaslice i osnovnu školu obavezno je osigurati vrtno-parkovne površine i boravak djece na otvorenom u skladu sa važećim propisima. Koeficijent izgrađenost čestice za dječji vrtić, jaslice i osnovnu školu može biti najviše 40%.
- (6) Parkiranje vozila treba rješavati na samoj građevnoj čestici, prema uvjetima iz članka 91 i Tablice 3., a čestica mora imati pristup na javno prometnu površinu širine najmanje 5,00 m. Iznimno, u izgrađenim dijelovima naselja potreban broj parkirališnih mjesta može se osigurati i u neposrednoj blizini na susjednoj građevnoj čestici i/ili u uličnom pojasu.

Članak 86.

- (1) Tekst članka 86 brisan je.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 87.

INFRASTRUKTURA - OPĆE ODREDBE

- (1) Koridori ili trase te površine infrastrukturnih sustava planiraju se na način da se primarno koriste postojeći pojasevi i ustrojavaju zajednički za više vodova, tako da se nastoje izbjeći šumska područja, vrijedno poljodjelsko zemljište, da se ne razara cjelovitost prirodnih i stvorenih tvorevina, a uz provedbu načela i smjernica o zaštiti prirode, krajolika i cjelokupnog okoliša.
- (2) Za zgrade i sustave od državne i županijske važnosti potrebno je prije pokretanja postupka lokacijske dozvole napraviti sva potrebna istraživanja i usklađivanja interesa i prava svih činitelja u prostoru.
- (3) Kapaciteti i trase za novoplanirane infrastrukturne površine odredit će se određenjem stvarnih kapaciteta projektnih programa investitora. Do tada, u ovom Planu oni su dani načelno i shematski.

Članak 88.

KOLNI PROMET

- (1) Položaj cesta i cestovnih koridora (pojaseva) određen je na kartografskom prikazu br. 1: "Korištenje i namjerna površina" i na kartografskom prikazu br. 2a: "Infrastrukturni sustavi - promet - cestovni, pomorski i zračni" u mjerilu 1:25000, a način njihove gradnje i uređenja propisan je zakonskim propisima, pravilnicima i normama.
- (2) U okviru Općine zadržava se postojeća mreža državnih, županijskih i lokalnih cesta, kao i ostalih – nerazvrstanih cesta. Temeljem posebnih zakona i propisanih uvjeta o sigurnosti odvijanja prometa na kritičnim dionicama planiraju se poboljšanja na trasama :
 - a) Državna cesta - D-113: Supetar – Nerežišće – Sumartin (trajektna luka)
 - poboljšanja trase u dijelu koji prolazi područjem Općine Postira te uređenje odmorišta
 - b) Županijska cesta - Ž-6161: Supetar (D-113) – Postira – Pučišća (Ž-6193):
 - gradnja obilaznice naselja Postira;
 - c) Županijska cesta - Ž-6164: Postira (Ž-6161) – Dol i Županijska cesta - Ž-6190: D-113 – Vidova Gora
 - poboljšanja trase s uređenjem odmorišta
 - d) Lokalna cesta - L-67126: Ž-6164 - Postira – Ž-6161
 - potrebna proširenja, korekcije i uređenja trase unutar i izvan GPN-a Postira
 - e) Ostale – nerazvrstane ceste:
 - uređenje ceste od D-113 ka zaselku Podgažul,
 - uređenje ceste od Ž-6164 ka sportskim igralištima (R3) Strmica,
 - uređenje ceste od Ž-6161 do izdvojenog građevinskog područja gospodarske-poslovne namjene Ratac,
 - uređenje ceste od Ž-6161 do uvale Lovrečina.
- (3) Kao prijedlog tzv. južne obilaznice naselja Postira, u kartografskim prikazima br. 1, 2a i 4b predložene i ucrtane dvije varijante trase koje će poslužiti za istraživanje i odabir konačne obilaznice. Način križanja s današnjom županijskom cestom Ž6161 riješit će se idejnim projektom.

Članak 89.

CESTOVNI I ULIČNI POJASEVI

- (1) Unutar utvrđenih koridora javnih cesta nije dozvoljena izgradnja do ishoda lokacijske dozvole (ili donošenja detaljnog plana uređenja) za prometnicu ili njen dio. Nakon

ishođenja lokacijske dozvole i osnivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi ceste prema posebnom propisu, a prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj namjeni.

(2) Kada državna, županijska i lokalna cesta prolazi kroz građevinsko područje i kada se uređuje kao ulica, udaljenost regulacijske linije od osi ulice mora iznositi najmanje:

- a) za državnu cestu 10,00 m,
- b) za županijske 9,00 m,
- c) za lokalnu cestu 5,00 m.

Urbanističkim planovima uređenja (UPU) mogu se odrediti i veće vrijednosti, osobito ako se planira drvored.

(3) U izgrađenim dijelovima građevinskih područja, ako koridor nema propisanu širinu, a ugrađuje se nova zgrada između dvije postojeće zgrade, građevinska linija nove zgrade usklađuje se s građevinskim linijama postojećih zgrada (građevinska linija nove zgrada aritmetička je sredina udaljenosti građevinskih linija zgrada između kojih se vrši ugradnja).

(4) Najmanja širina planiranog kolnika u građevinskim područjima je:

- a) za jednosmjerni automobilski promet 3,50 m,
- b) širina kolnika za dvosmjerni promet 5,50 m,

(5) Iznimke navedene u stavku 4. ovog članka moguće su kod izrazito nepovoljnih terenskih uvjeta i zatečenih situacija u izgrađenim dijelovima naselja. Najmanja širina kolnika za jednosmjerni automobilski promet tada može biti 3,00 m, a najmanja širina kolnika za dvosmjerni promet 4,50 m. U slučaju izrazito nepovoljnog postojećeg stanja, na dijelu trase moguća je i širina od najmanje 4,00 m uz uvjet da se na svakih 50,00 m osiguraju ugibališta za međusobno mimoilaženje vozila.

(6) Samo jedna vozna traka može se izgraditi izuzetno i to:

- a) na preglednom dijelu ulice pod uvjetom da se svakih 50,0 m ugradi ugibalište,
- b) slijepim ulicama čija duljina ne prelazi 100,00 metara na preglednom, odnosno 50,00 m na nepreglednom dijelu,
- c) u jednosmjernim ulicama,
- d) u izgrađenim dijelovima naselja ako nije moguće ostvariti povoljnije uvjete prometa.

(7) Računa se da je najmanja širina nogostupa u neizgrađenom dijelu građevinskog područja 1,50 m, a 1,00 m u izgrađenom dijelu građevinskog područja.

(8) Svaka građevna čestica u građevinskom području mora imati neposredni kolni pristup na javnu prometnu površinu, najmanje širine:

- u neizgrađenom dijelu građevinskog područja: 2,50 m za stambene, a 3,00 m za ostale zgrade te
- u izgrađenom dijelu: prema lokalnim uvjetima.

(9) Kolni pristup građevnoj čestici smještenoj uz javnu prometnu površinu može zauzeti najviše 3,5 m širine fronte čestice.

Članak 90.

KOLNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA KRAJOBRAZA

(1) Prilikom izrade projektne dokumentacije, ali i izvedbe pojedinih planiranih prometnica, treba posvetiti osobitu skrb za očuvanje krajobraza. Ceste treba prilagoditi terenu kako bi građevinskih radova bilo što manje (vijadukata, usjeka, zasjeka i nasipa). Za zaštitu pokosa i iskopanih dijelova terena obvezno treba koristiti samorodno (autohtono) drveće i grmlje

(2) Gdje je god moguće potrebno je u pojasu ulice (između kolnika i nogostupa) posaditi drvored prikladne veličine i oblika. Stabla valja saditi na razmaku koji će omogućiti okomito ili podulje parkiranje osobnih vozila u drvoredu.

Članak 91.

BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA

- (1) Broj potrebnih PGM-a za gradnju zgrada na neizgrađenim građevnim česticama treba osigurati na toj čestici i to prema normativima iz Tablice 3 iz ovoga članka.
- (2) Ako na toj čestici nije moguće izvesti potreban broj PGM-a sukladno Tablici 3 ovoga članka tada
 - a) nije moguće graditi planiranu zgradu (namjenu), ili
 - b) veličinu planirane zgrade treba smanjiti kako bi se mogao smjestiti potreban broj PGM-a (prema Tablici 3 ovoga članka).
- (3) Od uvjeta iz prethodnog stavka može se odstupiti samo
 - a) kod već izgrađenih građevnih čestica, ili
 - b) u gusto izgrađenim tradicijskim dijelovima GPN-a gdje niti ne postoje uobičajeni kolni pristupi čestici.

TABLICA 3.: BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA PO POJEDINIM NAMJENAMA ZGRADA

Namjena zgrade	Broj mjesta na	Potreban broj mjesta
Stambene zgrade	100 m ² BRP ili jedna stamb. jedinica	1,0
Školske i predškolske ustanove	100 m ² korisnog prostora	0,5-1,0
Zdravstvene ustanove	100 m ² korisnog prostora	1,0
Socijalna zaštita	100 m ² korisnog prostora	1,0
Kultura i fizička kultura	100 m ² korisnog prostora	0,5
Uprava i administracija	100 m ² korisnog prostora	1,0
Poslovanje (uredi, biroi i sl.)	100 m ² korisnog prostora	1,5
Usluge	100 m ² korisnog prostora	1,5
Trgovina	100 m ² korisnog prostora	1,5-2,5
Ugostiteljstvo	25 m ² korisnog prostora ili 1 stol	1,0
Proizvodnja, prerada i skladišta	50 m ² korisnog prostora ili 1 zaposleni	1,0
Banka, pošta	100 m ² korisnog prostora	2,5
Hoteli (u naselju)	1 soba	1,0
U okviru GP-a za turističku namjenu (T)	1 krevet	0,5
U okviru GP-a za turističku namjenu - Hoteli	jedna soba	0.75
unutar GP-a za Turističko naselje	Smještajna jedinica s 3-4 ležaja	1,0
	Smještajna jedinica sa 6-8 ležaja	2,0
	Smještajna jedinica sa 10 ležaja	3,0

Za planiranje uzimaju se vrijednosti koje daju veći broj parkirališta/garaža po namjeni.

(4) Površine za ugostiteljsko-turističku namjenu osiguravaju potreban broj parkirališnih mjesta unutar svog građevinskog područja za turističku namjenu kao cjelinu ili pojedinačno u okviru pojedinačnih čestica (namjena) građevinskog područja za turističku namjenu. U slučaju potrebe parkirališta mogu biti u više etaža (podzemno).

(5) Iznimno od stavka 1., 2. i 3. ovoga članka može se odstupiti samo u gusto izgrađenim građevinskim dijelovima naselja gdje to prostorno nije više moguće ostvariti, tj. fizički nije moguće pristupiti čestici.

(6) U slučaju da se unutar zgrade predviđa neki poslovno-trgovačko-ugostiteljski-turistički ili sličan sadržaj, koji zahtijeva dostavu, obvezno treba osigurati prostor i za zaustavljanje dostavnoga vozila na samoj građevnoj čestici.

(7) Parkiralište se ne smije predvidjeti duž postojeće prometnice na način da se time sužava kolnik, ili da se onemogući prolaz pješaka (potrebno je osigurati pločnik najmanje širine 1,0 m).

Članak 92. POMORSKI PROMET

- (1) U okviru Općine ovim Planom predviđene su slijedeće luke:
- a) luka otvorena za javni promet lokalnog značaja – luka Postira
 - b) sportska luka («LS») - Postira
 - c) sidrište («S») - Lovrečina

Površine luka ne smiju se ograđivati na način da priječe pristup obali. Ograditi se smiju samo pristupi s čvrste obale na vezove (molove).

(2) U okviru luke Postira (stavak 1, alineja a ovog članka) planira se lučki prostor potreban za obavljanje djelatnosti pretovara iz sustava burze ribe, tj. iskrcajno mjesto za prihvat (iskrcaj i promet) ribe te privez ribarskih brodova.

(3) Poblize planiranje izgradnje i uređenja priveza domicilnog stanovništva (komunalni vez), povremenog priveza izletničkih i drugih plovila te potrebnih operativnih obala kao i obalne šetnice naselja na pomorskom dobru, a u okviru luke Postira, vršit će se propisanim urbanističkim planom uređenja (UPU). Temeljem poblizeg snimka stanja na terenu, UPU-om se utvrđuju i detaljnija razgraničenja na pomorskom dobru.

(4) U akvatoriju uvale Lovrečina moguće je sidrenje plovila obaranjem sidra te postavljanje plutače za sidrenje izletničkih plovila, odnosno do najviše 5 plovila standardne dužine do 12m. Ne dozvoljava se omogućavanje sidrenja većeg broja plovila, odnosno postavljanje većeg broja plutača (kojim bi se narušila izvornost prostora).

Članak 93. POŠTA I JAVNE TELEKOMUNIKACIJE

(1) Raspored poštanskih ureda i položaj trasa telefonskih vodova i uređaja određen je na kartografskom prikazu br. 2b: "*Infrastrukturni sustavi - pošta i telekomunikacije*" u mjerilu 1:25000.

(2) Antenski stupovi GSM mreže svojim položajem ne smiju remetiti vizure, osobito tradicijske vizure krajobraza.

(3) Obaveza je nositelja izrade prvog stupa bazne stanice mobilne telefonije na nekom prostoru, da se prethodno suglasi, da će stup moći koristiti i drugi operateri mobilne telefonije, koji će se naknadno pojaviti na istom prostoru, a kako bi se spriječilo formiranje *šume* stupova na bliskoj udaljenosti.

Članak 94. ELEKTROOPSKRBA

(1) Položaj dalekovoda i njihovih pojaseva određen je na kartografskom prikazu br. 2c: "*Infrastrukturni sustavi - elektroenergetika*" u mjerilu 1:25000.

(2) Postavljanje elektroopskrbnih visokonaponskih (zračnih ili podzemnih) kao i potrebnih trafostanica obavljat će se u skladu s posebnim uvjetima Hrvatske Elektroprivrede. Širine zaštitnih koridora (pojaseva) moraju biti u skladu sa zakonom, pravilnicima i normama.

(3) Pri odabiru lokacije trafostanica treba voditi računa o tome da u budućnosti ne budu ograničavajući čimbenik izgradnji naselja, odnosno drugim infrastrukturnim zgradama.

KB 110 kV	5,00 m (postojeći), 10,00 m (planirani)
KB 35kV	2,00 m (postojeći), 5,00 m (planirani)
KB 10 kV	2,00 m (postojeći), 5,00 (planirani)

Korištenje i uređenje prostora unutar zaštitnih pojaseva kablova treba biti u skladu s posebnim propisima i uvjetima nadležnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima.

(5) Zaštitni pojasevi za podmorske postojeće i planirane elektroenergetske kablove trebaju iznositi četverostruku vrijednost najveće dubine mora natrasi.

(6) Nadzemnim dalekovodima treba osigurati slijedeće zaštitne pojaseve:

DV 110 kV	40,00 m (postojeći), 50,00 m (planirani)
DV 35 kV	30,00 m (postojeći), 30,00 m (planirani)
DV 10 kV	15,00 (postojeći), 15,00 m (planirani)

Korištenje i uređenje prostora unutar zaštitnih pojaseva dalekovoda treba biti u skladu s posebnim propisima i uvjetima nadležnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima.

(7) Prostor ispod dalekovoda u pravilu nije namijenjen za gradnju stambenih zgrada, obnovu stambenih i drugih zgrada za boravak većeg broja ljudi kojom se povećava visina. Taj prostor se prvenstveno koristi za vođenje prometne i ostale komunalne infrastrukture i druge namjene (u skladu s zakonima i pravilnicima).

(8) Za izgradnju TS 110/XX kV određene su slijedeće površine:

- otvorena postrojenja: 100,00 x 100,00 m
- zatvorena postrojenja: 60,00 x 60,00 m.

Veličina trafostanica 110/XX kV zatvorene izvedbe (GIS) prilagodit će se obimu postrojenja, tehnološkim zahtjevima i područjem koje ju okružuje.

(9) Moguća su odstupanja u pogledu prikazanih rješenja trasa elektroenergetskih vodova i položaja elektroenergetskih građevina utvrđenih ovim *Planom*, radi usklađivanja s točnijim geodetskim izmjerama, tehnološkim rješenjima i dostignućima i neće se smatrati izmjenama ovog *Plana*. Veličina građevne čestice za TS 10-20/0,4 kV ne smije biti manja od 7,00x6,00 m, a za TS instalirane snage 2x1000 kVA najmanja veličina čestice je 9,00x8,00 m. Do čestice mora se osigurati kolni pristup radi gradnje, održavanja i upravljanja, a u pravilu se treba smjestiti u središte potrošačke površine kako bi se osiguralo vrsno napajanje krajnjih potrošača na izvodima.

(19) Ovim *Planom* predviđa se izgradnja manjih TS 10-20/0,4 kV bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i ruba čestice te mogućnost gradnje unutar GPN-a (gradivih i negradivih površina).

(11) Oblikovanje građevine TS treba biti primjereno vrijednostima okruženja. Kada se radi o zaštićenim područjima ili u njihovim rubnim područjima, treba ishoditi posebne uvjete nadležnog ureda za zaštitu.

(12) Gradnja novih TS moguća je unutar izgrađenih dijelova GPN-a i prije donošenja UPU-a.

(13) Za planirane TS koje nemaju određenu česticu (položaj) ovim *Planom* točan položaj i veličina građevne čestice utvrdit će se u postupku ishoda lokacijske dozvole, odnosno izdavanja rješenja o uvjetima uređenja prostora.

(14) Instalirana snaga planiranih TS dana je samo okvirno, a točan odabir će se izvršiti prilikom izrade idejnih projekata.

(15) Napajanje javne rasvjete vršit će se iz ormara javne rasvjete koji se spajaju na polje javne rasvjete u TS.

(16) Dubina kanala u slobodnoj površini ili nogostupu za polaganje kabela iznosi 0,80 m, a kod prelaska ispod kolnika 1,20 m. na mjestima prelaska ispod prometnica kabele se dodatno provlače kroz PVC cijevi promjera 110, 160, odnosno 200 mm (ovisno o vrsti kabela – JR, NN, VN). Širina kanala ovisi o broju i naponskoj razini usporedno položenih kablova.

(17) Prilikom polaganja kabela, po cijeloj dužini kableske trase obavezno se polaže i uzemljivačko uže Cu 50,00 mm².

(18) Elektroenergetski kablovi polažu se (gdje god je to moguće) u nogostup prometnice. U ulicama gdje se polažu treba se osigurati da se u pravilu elektroinstalacije polažu na jednu stranu, telekomunikacije i vodoopskrba na drugu stranu, a u tijelu kolnika postavlja se odvodnja (oborinska i fekalna). U slučaju da se navedeni kablovi ili cijevi moraju voditi usporedno s jedne strane uličnog pojasa tada njihov međusobni razmak mora biti najmanje 0,50 m. Isto vrijedi i za međusobno križanje, pri čemu kut ne smije biti manji od 45°.

Članak 95.
VODOOPSKRBA

(1) Sustavi vodoopskrbe s trasama cjevovoda, crpnim stanicama i vodospremama, planirani ovim Planom, ucrtani su na kartografskom prikazu br. 2d: „*Infrastrukturni sustavi–vodnogospodarski sustav*“ u mjerilu 1:25000. Taj prikaz je kvalitativnog i shematičnog karaktera, a konačna rješenja će se utvrditi razradom nastavne dokumentacije.

(2) Zahvat vode za regionalni sustav nalazi se u zasunskoj komori HE Zakućac. Od zahvata, voda se čeličnim cjevovodom DNv 800 mm L=1100 m, dovodi do uređaja za kondicioniranje pitke vode (UKPV) „Zagrad“, koji se nalazi na koti 235,6 m.n.m. Uređaj „Zagrad“ ima zadatak vodu pročititi do stupnja higijenske ispravnosti vode za piće, i to taloženjem, filtracijom i dezinfekcijom klorom. Izrađen kapacitet uređaja je 3x210 l/sek = 630 l/sek, a ukupni planirani kapacitet je 5x210 l/sek = 1.050 l/sek. Uz uređaj je do sada izgrađen jedan taložnik, koji poslužuje sva tri postojeća filtarska polja. Iz uređaja se granaju dva opskrbna smjera obalno-otočki i Omiške zagore. Obalno-otočni smjer, čelični cjevovod DNv 600 mm L=2900 m, iz kojeg se granaju glavni dovodi prema pojedinim područjima i to osnovni cjevovod vodoopskrbe Omiša, Brača, Hvara i Šolte.

(3) UKPV je objekt koji je u suvlasništvu vodoopskrbnih poduzeća te svako područje ima od ukupnog kapaciteta od 630 l/sek, rezervirane slijedeće količine: Omiš 250 l/sek, Brač 207 l/sek, Hvar (Vis) 143 l/sek i Šolta 30 l/sek. Vodovod Brač na uređaju za kondicioniranje pitke vode nema rezervne količine, tj. u danima maksimalne potrošnje troši se oko 207l/sek.

(4) Otoci se opskrbljuju gravitacijski putem podmorskih cjevovoda koji se spajaju na glavni dovodni cjevovod na lokaciji Priko u Omišu. Podmorski cjevovodi su profila jedan DN 170mm, 2 cjevovoda DN 202mm i jedan cjevovod DNv 400mm. Njihove dužine su 8.000m. U periodu vršne potrošnje ljeti gravitacijski dotok nije dostatan, te se stavlja u pogon procrpnica „Trstena“ koja je smještena na Braču na mjestu izlaza podmorskih cjevovoda iz mora. Gravitacijski kapacitet podmorskih cjevovoda je 280 l/s, radom procrpnice kapacitet se povećava na 380 l/s. Voda se dalje dovodi kopnenom dionicom DNv 508 mm L=880 m do centralne vodospreme VS Brač koja se nalazi na koti 146,24 m.n.m. i čija je zapremina 2x2000 m³. Iz vodospreme Brač voda se distribuira u tri pravca:

- prema istoku ISTOČNI MAGISTRALNI OGRANAK DN 250-150 mm duljine oko 28.000 m,
- prema zapadu ZAPADNI MAGISTALNI OGRANAK DN 400-150 mm duljine oko 23.000 m,
- prema jugu JUŽNI MAGISTRALNI OGRANAK DN 450-400 mm duljine oko 13.500 m.

(5) Opskrba područja se osigurava gravitacijski iz vodosprema koje su smještene uz magistralne ogranke, te putem nekoliko crpnih stanica kojima se voda dovodi do vodosprema područja koja su smještena na višim kotama. Vodoopskrba Općine se osigurava: za Dol putem južnog magistralnog ogranka, a za Postira putem zapadnog magistralnog ogranka. U mjesecu maksimalne potrošnje Qsr.dn. u Općini iznosi 13,00 l/sek. U mjesecu minimalne potrošnje Qsr.dn. u Općini iznosi 6,00 l/sek. Na području općine izgrađeni su slijedeći vodoopskrbni objekti:

Vodosprema	volumen	Kota dna
	m ³	m.n.m.
Brač	2x2000	146,24
ZAPADNI M.O.:		
Postira	1170	73,6
Ratac	2x125	120,4

procrpne stanice	Kapacitet l/sek	Instalirana snaga kW
Trstena	380	450
JUŽNI M.O.:		
cs Škrip	20,0	37

(6) Na području Općine potrebna je izgradnja dviju vodosprema: VS Dol zbog potrebe isključenja magistralnog priključka naselja Dol, te VS Glavica zbog priključenja druge visinske zone naselja Postira. Za potrebe priključenja novih značajnijih zona otoka na vodoopskrbni sustav, a s time i zona na području Općine; prvenstveno je potrebna dogradnja uređaja za kondicioniranje vode „Zagrad“.

(7) Prema otoku Hvaru položeni su podmorski cjevovodi DN 202 mm i DN 350 mm, te prema Šolti jedan podmorski cjevovod DN 202 mm.

(8) Gradnja magistralnih vodoopskrbnih vodova, crpnih i precrpnih stanica, kao i vodosprema izvan građevinskih područja utvrđenih ovim Planom, te svih vodoopskrbnih objekata utvrđenih projektom navodnjavanja Općine, odvijat će se u skladu s posebnim uvjetima Hrvatskih voda, odnosno nadležnog ureda za vodoopskrbu.

(9) Ako na dijelu građevinskog područja na kojem će se graditi zgrada postoji vodovodna mreža, opskrba vodom rješava se prema mjesnim prilikama. Uvjetima uređenja prostora za gradnju zgrada stanovanja, kada se one grade u područjima gdje nema pitke vode, određuje se obvezna gradnja cisterni. Postojeći lokalni izvori moraju se održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati. Naprave koje služe za opskrbu vodom moraju biti sagrađene i održavane prema postojećim propisima. Te naprave moraju biti udaljene i s obzirom na podzemne vode locirane uzvodno od mogućih onečištača kao što su: fekalne jame, gnojista, kanalizacijski vodovi i okna, otvoreni vodotoci ili bare i slično.

(10) Akumulacije, naplavne površine, javne cisterne i vodospreme mogu se locirati unutar i izvan građevinskih područja te uređivati temeljem projekta navodnjavanja Općine, uvažavajući sve relevantne odredbe o zaštiti kultiviranog i prirodnog krajobraza. Postojeće javne cisterne (gustirne, pioveri) i pripadajuće naplavne površine unutar i izvan građevinskih područja moraju se održavati i popravljati kako bi ih se ponovno privelo i/ili zadržalo u funkciji. One su ujedno i uspomena na prošla vremena i dopuna postojećeg sustava odnosno dragocjena pričuva u slučajevima nestanka ili zagađenja vode iz vodoopskrbnog sustava.

Članak 96. ODVODNJA

(1) Sustavi odvodnje otpadnih voda i rasporedi crpnih stanica koji su ucrtani na kartografskom prikazu br. 2d: "*Infrastrukturni sustavi – vodnogospodarski sustav*" u mjerilu 1:25000, kvalitativnog su i shematičnog karaktera, a konačna rješenja će se utvrditi razradom nastavne dokumentacije u skladu s posebnim uvjetima Hrvatskih voda.

(2) U naselju Postira uglavnom je izgrađen sustav odvodnje otpadnih voda. Izgrađena je jedna crpna stanica pomoću koje se otpadne vode disponiraju putem podmorskog ispusta u Brački kanal. Dužina podmorskog ispusta je 1200 m, a kraj mu se nalazi na dubini od 54 m. Trenutno se provodi postupak rekonstrukcije druge crpne stanice, koja se koristila za disponiranje otpadnih voda tvornice za preradu ribe i dijela naselja. Sustav odvodnje otpadnih voda je izgrađen kao razdjelni. Planira se izgradnja mreže sustava odvodnje naselja Dol, te njeno spajanje na mrežu sustava Postira. Temeljem Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda od 21. svibnja 1991.god. (9172717EEZ), do 2023. god. potrebna je izgradnja uređaja za predtretman otpadnih voda. Korisnici sustave javne odvodnje trebaju uskladiti svoje otpadne vode s *Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda*.

(3) Postojeći kanalizacijski sustav izveden je na temelju projekta iz 1989. g. Za potpuno rješenje odvodnje otpadnih voda Općine treba izraditi odgovarajuću Studiju kojom bi se istražila moguća rješenja za jedinstveni ili odvojeni sustav odvodnje za pojedine dijelove

građevinskog područja naselja. *Studijom* se, između ostalog, treba odrediti i najpovoljnije rješenje odvodnje i položaj pročišćivača otpadnih voda iz građevinskih područja naselja. Položaj pročišćivača treba odrediti na način da svojim položajem i korištenjem ne zagađuje obalu i građevinsko područje naselja.

(4) Novoplanirani sustavi odvodnje moraju se predvidjeti kao razdjelni. Sve trase gravitacijskog kolektora moraju biti planirane i izvedene unutar javno-prometnih pojasa. Zbog toga je *Planom* osiguran pojas unutar GP uz obalu širine od najmanje 3,00 m mjereno od obalne crte kako bi se osigurao pristup i kretanje posebnih vozila koja služe za održavanje sustava. *Planom* se dozvoljavaju i drugi suvremeni načini rješavanja odvodnje otpadnih voda od onih predloženih idejnim rješenjem.

(5) Odvodnju otpadnih voda za izdvojeni dio naselja Dol – zaselak Podgažul, treba riješiti zatvorenim sustavom odvodnje s biopročišćivačem.

(6) Do izgradnje sustava odvodnje, samo unutar izgrađenog dijela GPN-a, odnosno u slučaju zgrada koje nemaju mogućnost priključenja na javni sustav odvodnje otpadnih voda s uređajem za pročišćavanje, odvodnja otpadnih voda veličine obiteljske kuće, odnosno zgrada kapaciteta potrošnje do 10 ES (ekvivalent stanovnika) može se riješiti prikupljanjem otpadnih voda u vodonepropusnim sabirnim jamama s osiguranim odvozom prikupljenog efluenta u sustav s propisanim pročišćavanjem. U slučajevima zgrada s većom količinom otpadnih voda (uključivo i sve višestambene zgrade neovisno o ES), iste je potrebno prije ispuštanja u recipijent tretirati na odgovarajućom uređaju za pročišćavanje, ovisno o količini i obilježjima otpadnih voda i prijemnim mogućnostima *recipijenta* (vodotok, more, ili tlo putem upojnih bunara).

(7) U slučaju da se započne s ostvarenjem zamisli uređenja pojedinih građevinskih područja izvan naselja ugostiteljsko turističke namjene (*Bok* ili *Lovrečina*) prije dovršetka jedinstvenog kanalizacijskog sustava, za ista je potrebno projektirati i izvesti zaseban sustav odvodnje s pročišćavanjem i podmorskim ispustom.

(8) Izdvojeno građevinsko područje sportsko-rekreacijske namjene (R2) Strmica - tip R2 može se priključiti na rješenje sustava odvodnje otpadnih voda naselja Dol (sukladno stavku 2 ovog članka), ili se odvodnja otpadnih voda za Strmicu može riješiti kao zatvoreni sustav s biopročišćavanjem.

(9) Budući korisnici sustava javne odvodnje trebaju uskladiti svoje otpadne vode s *Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda*.

(10) Sustavi odvodnje planiraju se kao razdjelni sustavi što znači da se oborinske vode trebaju odvoditi zasebno prema lokalnim uvjetima odnosno posebnim kanalima koji se vode do recipijenta. Otpadne vode prikupiti sustavom javne odvodnje i pročititi u uređaju za pročišćavanje otpadne vode (UPOV) prije ispuštanja u more u skladu sa *Zakonom o vodama* i ostalom zakonskom regulativom.

Članak 97.

BUJICE I LOKVE

(1) Tokovi povremenih bujica prikazani su na kartografskom prikazu br. 2d: "*Infrastrukturni sustavi – vodnogospodarski sustav*" u mjerilu 1:25000. Predviđa se mogućnost da se u sklopu sanacije usjeka koje u tim dolcima prave povremeni snažni bujični tokovi, u suradnji s Hrvatskim vodama, predvidi izgradnja manjih pješačkih mostova.

(2) Unutar tokova koji predstavljaju vodno dobro, javno vodno dobro, kao i u pripadnom im inundacijskom pojasu, tj. zaštitnom pojasu, strogo zabranjeno planirati bilo koje druge sadržaje osim onih koje se odnose na građenje vodnih građevina, tehničko i gospodarsko održavanje vodotoka, zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina i provođenje mjera zaštite od štetnog djelovanja voda.

(3) Zaštita od štetnog djelovanja povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih odvodnih kanala, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podriivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih

sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine te poremećaja u vodnom režimu, provodit će se izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama. U svrhu tehničkog održavanja te radova građenja uz bujične vodotoke treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine 5,00 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Posebno se inundacijski pojas može smanjiti do 3,00 m širine, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka niti uzrokovati eroziju u istom te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakav materijal u korito vodotoka.

(4) Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala treba regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do uljeva u more, a sve u skladu s Idejnim rješenjem uređenja bujica istočnog dijela otoka Brača TD 01-09, Bismark d.o.o., veljača 2009. god., u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. (Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko-pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji, a koje će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za mjerodavnu protoku dobivenu kao rezultat hidroloških mjerenja ili kao rezultat primjene nekih poznatijih empirijskih metoda.)

(5) Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste takvih dimenzija koji će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno, predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Također, treba predvidjeti oblaganje uljeva ili izljeva novoprojektiranih ili rekonstruiranih propusta u dužini min. 3,00 m, odnosno izgraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja "čistih" oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se osigurati zaštita korita od erozije i neometan protok vodotoka. Detalje upuštanja oborinskih voda investitor treba usuglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda. Tijekom izvođenja radova treba osigurati neometan protok kroz korito vodotoka. Na mjestima gdje prometnica prelazi preko reguliranog korita vodotoka (trapezno obloženo korito, betonska kineta i sl.) konstrukciju i dimenzije osnovnih elemenata mosta ili propusta sa svim pripadnim instalacijama treba odrediti na način kojim se ne bi umanjio projektirani slobodni profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost postojeće betonske kinete, zidova ili obaloutvrda, odnosno kojim se neće poremetiti postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što je više moguće okomito na uzdužnu os korita, a širina tog istog treba biti dovoljna za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

(6) Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno, čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno s reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,00 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dora zbog

osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim i uvjetima i za svaki objekt posebno.

(7) Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što je više moguće okomito na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacija prolazi ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,50 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubinu iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom, i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

Članak 98.

GROBLJA

(1) Planira se proširenje postojećih groblja Postira i Dol (razgraničenja izgrađenog i neizgrađenog dijela utvrđena su na kartografskim prikazima serije 4, u mj. 1:5000). Nova groblja nisu planirana. Sukladno posebnom propisu, za proširenja postojećih groblja u površini većoj od 20% ukupne površine pojedinog groblja obvezna je izrada urbanističkog plana uređenja (UPU).

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Članak 99.

OPĆA NAČELA ZAŠTITE

(1) Planom su utvrđene mjere zaštite prostora, odnosno zaštite:

- a) prirodnih vrijednosti,
- b) krajobraznih vrijednosti,
- c) kulturno-povijesnih cjelina i građevina

(2) Povijesne naseobinske, graditeljske i vrtno-perivojne cjeline, prirodni i kultivirani krajobrazi, kao i pojedinačne građevine spomeničkih obilježja s pripadajućim česticama, te fizičkim vizualno istaknutim okolišem, moraju biti na stručno prihvatljiv i vrstan način uključeni u buduću razvitak Općine. Zaštita kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti podrazumijeva ponajprije sljedeće:

- a) Očuvanje i zaštitu prirodnoga i kultiviranoga krajolika kao temeljne vrijednosti prostora;
- b) Poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih zemljišta, zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj (osobito vinograda i maslinika);
- c) Zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, proštenjarskih putova popraćenih križevima, poljskih putova i šumskih prosjeka);
- d) Očuvanje povijesnih naseobinskih cjelina (sela, zaselaka i izdvojenih sklopova) u njihovu izvornom okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom;
- e) Oživljavanje starih zaselaka i osamljenih gospodarstava etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti;
- f) Očuvanje i obnovu tradicijskoga graditeljstva (osobito starih kamenih kuća), ali i svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava, kao nositelja prepoznatljivosti prostora;
- g) Očuvanje povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura);

- h) Očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, poljodjelskih kultura i tradicijskoga načina obrade zemlje;
- I) Zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziva sela, zaselaka, brda i potoka, od kojih neki imaju simbolična i povijesna značenja;
- j) Očuvanje prirodnih značajki dodirnih predjela uz zaštićene cjeline i vrijednosti nezaštićenih predjela kao što su obale, prirodne šume, kultivirani krajolik – budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini.

6.1. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

Članak 100.

ZAŠTITA KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

(1) U smislu odredbi *Zakona o zaštiti prirode* na području Općine *Zakonom o zaštiti prirode*, u kategoriji *Značajni krajobraz* zaštićeno je područje *Vidova Gora* (manji, najistočniji dio), reg. broj 679. Unutar obuhvata navedenog plana, nalaze se područja ekološke mreže značajna za vrste i stanišne tipove HR2000006 – Bezgovčeva jama, HR2000937 – Vidova gora, HR 2001199 – Jama na Dučacu te HR3000134 – Uvala *Lovrečina*

(2) Ovim *Planom* utvrđuje se, na temelju zakonskih propisa i standarda, pokretanje postupka za stavljanje pod zaštitu sljedećih vrijednih dijelova prirode:

- 1/ *Trolokve*, unutar područja značajnog krajobraza *Vidova Gora* - slijedom odredbi PPSDŽ, predlaže se zaštita u skladu sa *Zakonom o zaštiti prirode* kao *zaštićeno područje - značajni krajobraz*;
- 2/ *Šira okolica Dola* - tj. područje od Škripa, preko Dola s okolicom i dolcem Dunaj (do Postira), Piščenjaka i Mestinja (Mali Brig) do dolca k uvali Trstena.
- 3/ *Duboki Dolac* - unutar područja *značajnog krajobraza Vidova Gora*; predlaže se zaštita u skladu sa *Zakonom o zaštiti prirode* kao *zaštićeno područje - spomenik prirode - geomorfološki*;
- 4/ *Vela Špilja* - unutar područja šire okolice Dola; predlaže se zaštita u skladu sa *Zakonom o zaštiti prirode* kao *zaštićeno područje - spomenik prirode - geomorfološki*. 5/ Uvala *Lovrečina* - slijedom odredbi PPSDŽ i ekološke mreže HR3000134, predlaže se zaštita u skladu sa *Zakonom o zaštiti prirode* kao *zaštićeno područje - značajni krajobraz*, a za dijelove unutar UPU-a TZ *Lovrečina* propisat će se dodatni uvjeti.

(3) Rješenjima i odredbama ovog Plana štite se još osobito vrijedni predjeli - prirodni i/ili kultivirani krajobrasi:

1. prirodni krajobraz («PK») - šumoviti predjeli Donje Bande, Prvje i Ratca
2. prirodni krajobraz («PK») - obalni potez uv. Trstena - uv. Lozna
3. prirodni krajobraz («PK») - obalni potez Dučac - uv. Konopikova
4. prirodni krajobraz («PK») – rt Bok
5. kultivirani krajobraz («KK») - veliki dolac Dunaj
6. kultivirani krajobraz («KK»)
 - dolci od uv. *Lovrečina*: Benodija, *Lovrečine*, Krušev Dolac
7. kultivirani krajobraz («KK»)
 - dolac od uv. Trstena ka Kolaču i Velom Brigu te Lozoviku

U ovim osobito vrijednim predjelima se zabranjuju intervencije koje odstupaju od postojeće namjene i/ili narušavaju temeljni kvalitet kultiviranog ili prirodnog krajobraza (npr. široko krčenje radi vođenja trasa infrastrukturnih sustava i pojedini zahvati inače mogući izvan građevinskih područja – sve prema ovim Odredbama).

(4) Područja prirodnih vrijednosti, kao i područja (zone) zaštite krajobraznih vrijednosti i vizura detaljnije su opisani u Knjizi III, prilog «1. Obrazloženje plana». Područja zaštite navedena u stavcima 2. i 3. ovog članka, unutar kojih se provode odredbe iz članka 101., ucrtana su na kartografskom prikazu br. 3a: "*Uvjeti korištenja i zaštite prostora – prirodne*

vrijednosti" u mjerilu 1:25000 i kartografskim prikazima serije 4: "Građevinska područja i područja posebnih uvjeta korištenja" u mjerilu 1:5000.

Članak 101.

MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

- (1) Prije bilo kakvih zahvata na prirodnim vrijednostima – zaštićenim ili predloženim za zaštitu – odnosno pri planiranju takvih zahvata:
- a) potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju staništa te zaštititi vrste područja;
 - b) potrebno je u što većoj mjeri zadržati prirodne kvalitete prostora: prirodne krajobrazne treba štiti od nove izgradnje, a kao posebnu vrijednost treba očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom te obalno područje (prirodne plaže i stijene) te more i podmorje kao ekološki vrijedna područja;
 - c) trase infrastrukturnih objekata treba usmjeriti i voditi tako da se koriste zajednički koridori te da se maksimalno isključe iz zona koje su osobito vrijedne; dalekovode i ostale infrastrukturne koridore voditi trasama kojima se izbjegava krčenje šuma.
 - d) potrebno je osigurati racionalno korištenje prirodnih dobara bez oštećivanja ili ugrožavanja dijelova prirode i uz što manje narušavanje ravnoteže prirodnih čimbenika;
 - e) u cilju sprječavanja nepovoljnih utjecaja na biološku raznolikost i krajobrazne vrijednosti, nadležna služba koja se bavi poslovima zaštite prirode pri Uredu državne uprave u županiji utvrditi će posebne uvjete zaštite prirode za građenje i izvođenje radova i zahvata u područjima određenim člankom 38. stavak 2. *Zakona o zaštiti prirode*;
 - f) za planirane zahvate u prirodi, koji nisu obuhvaćeni procjenom utjecaja na okoliš, a koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje, ili zaštićenu prirodnu vrijednost, provodi se postupak *ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu* sukladno *Zakonu o zaštiti prirode* i posebnim propisima.

Članak 102.

ČUVANJE SLIKE NASELJA, KULTIVIRANOG I KULTURNOG KRAJOBRAZA

- (1) Mjere za očuvanje slike naselja, odnosno kultiviranog i kulturnog krajobraza, među ostalim obuhvaćaju i:
- a) tlorisni oblik kuće za stanovanje u načelu je izduženi pravokutnik dulje stranice paralelne sa slojnicama;
 - b) horizontalni i vertikalni gabariti građevina, oblikovanje pročelja, pokrovi i nagibi krovništa, građevni materijali te boja pročelja, osobito unutar postojećih središta tradicijskih naselja, moraju biti u skladu s okolnim građevinama, krajolikom i načinom građenja na dotičnom području
 - c) zidovi pročelja mogu biti žbukani, a ako se rade u kamenu, tada u okviru područja stroge i umjerene zaštite kamen mora biti korišten i obrađen na tradicijski način (pročelje obloženo strojno obrađenim, ili pravilno rezanim i glatko fugiranim kamenom potpuno je nepodesno). Općenito se preporuča korištenje lokalnih materijala i načina gradnje, a tradicijska izgradnja može biti interpretirana i suvremenim oblikovnim jezikom. Iznimno, suvremena interpretacija tradicijskog arhitektonskog izraza može se dozvoliti i u okviru područja stroge i umjerene zaštite u skladu s pobližom analizom i uvjetima UPU-a.
 - d) krovništa zgrada su kosa, poželjno je dvostrešna nagiba između 20° i 35°;
 - e) krovnište u pravilu mora biti pokriveno crijepom, a kod rekonstrukcije tradicijskih građevina poželjno kamenim pločama, ako su takve prije bile korištene.
 - f) ograđivanje čestica treba biti kamenom, poželjno suhozidom i (ili) živicama do uobičajene visine suhozidne međe. Mogući su betonski zidovi izgrađeni u maniri suhozida (gradnja kamena istovremeno ili prije od betona a ne samo «oblaganje»

- betonskog zida. U manjoj mjeri u većim naseljima, moguće su žičane ograde, obvezno sa živicom s unutarnje strane čestice te drukčije ograde;
- g) u vrtovima i voćnjacima ne treba saditi uneseno (egzotično) bilje, kao ni ono uobičajeno u gradskim prostorima. Valja koristiti svojte cvijeća i grmlja, primjerene kraju;
 - h) u predvrtu, između ceste (ulice) i kuće, preporuča se sadnja drveća svojstvenog kraju i ukrasnog grmlja;
 - i) autohtone pejzažne ambijente treba čuvati i omogućiti nastajanje novih, kao što su borici, šumarci i gajevi, skupine stabala i drvoređi (čempresa, borova) i dr.;
 - j) treba poticati i unapređivati obnovu zapuštenih poljodjelskih površina, zadržavajući njihovu tradicijsku i prirodnu strukturu, a to se osobito odnosi na terasaste vinograde i maslinike.
 - k) postojeće nakupine kamenja (bunje) na poljoprivrednim površinama ne smiju se pretvarati u „tradijske“ poljoprivredne zgrade ili zgrade bilo koje druge namjene;
 - l) postojeći suhozidi uz poljske putove mogu se izmjestiti u slučaju potrebe i uređenja poljskih putova za protupožarnu zaštitu. U tom slučaju treba osigurati razmak obostranih suhozida od najmanje 4,00 m.“

Članak 103.

MJERE ZAŠTITE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

- (1) Poljoprivredno zemljište cijeni se kao osobita ograničena vrijednost i zbog toga se štiti od promjene namjene i onečišćenja. Na području Općine, najvrjednija poljoprivredna zemljišta su prijelazne kategorije P2/P3 (vrijedna / ostala obradiva tla). Najvrjednija poljoprivredna zemljišta utvrđena ovim Planom trebaju se intenzivno obrađivati uz primjenu odgovarajućih agrotehničkih mjera i ne mogu promijeniti namjenu osim kada su u pitanju potrebe Hrvatske vojske. Na najvrjednijem poljoprivrednom zemljištu, od pojedinačnih gospodarskih objekata u funkciji obavljanja poljoprivredne i stočarske djelatnosti, ne mogu se izgrađivati: farme, tovilista, štale, staklenici i plastenici. Neovisno o bonitetu poljoprivrednog zemljišta, na područjima *osobito vrijednog kultiviranog krajobraza* navedenog u članku 100., stavak (4), ne mogu se izgrađivati: farme, tovilista, štale, staklenici, plastenici te hladnjače.
- (2) U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta, nadležna državna služba:
 - a) vodi popis površina i vrijednosti ukupnog poljodjelskog zemljišta na području obuhvata Plana, te da vodi popis neiskorištenog poljodjelskog zemljišta u privatnom i državnom vlasništvu,
 - b) obavlja poslove u svezi davanja u zakup neiskorištenog poljodjelskog zemljišta u državnom vlasništvu,
 - c) provodi politiku razboritog iskorištavanja poljodjelskog zemljišta u skladu sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu.

Članak 104.

MJERE ZAŠTITE ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA

- (1) Na kartografskom prikazu br. 1: «Korištenje i namjena površina» u mj. 1:25000, na TK25 kao podlozi, ovim Planom su utvrđene površine šuma isključivo osnovne namjene te prema namjeni detaljnije podijeljene na:
 - a) gospodarske šume (Š1),
 - b) šume posebne namjene (Š2) i
 - c) zaštitne šume (Š3).
- (2) Način zaštite, uređenja i korištenja šuma unutar granica zaštićenih krajolika odvija se temeljem šumsko-gospodarskih osnova i u skladu sa zakonskim propisima istandardima.
- (3) Postojeće šume, većim dijelom u privatnom vlasništvu, ne mogu se prenamijeniti za druge namjene. Potrebno je gospodariti šumama na način da se očuvaju autohtone šumske zajednice, a u skladu s važećim zakonima i propisima. U cilju unapređenja šuma i šumskog zemljišta potrebno je:

- a) izraditi šumsko-gospodarske osnove za privatne šume,
 - b) makiju i šume panjače, koje prevladavaju u privatnim šumama, uzgojem prevesti u viši uzgojni oblik.
- (4) Za provođenje ovog Plana bitne su sljedeće mjere:
- a) pošumljivanje šikara, makije i krša osobito radi ekološke zaštite i unapređenja ambijenta;
 - b) izgradnja šumskih putova, vatrobranih prosjeka te uređivanje i čišćenje šumskog zemljišta radi sprječavanja šumskih požara, a na temelju šumsko-gospodarskih osnova;
 - c) pošumljivanje zapuštenih zemljišta, koja nije opravdano obrađivati;
 - d) vraćanje u prvobitno stanje opožarenih šumskih površina.

Članak 105.

ZAŠTIĆENO OBALNO PODRUČJE (ZOP)

- (1) Kako se cijelo područje Općine nalazi unutar područja ZOP-a to je na svim kartografskim prikazima, u mjerilu 1:25000 i 1:5000 prikazana granica prostora ograničenja:
- a) obalna crta,
 - b) crta 1.000,00 m udaljena od obalne crte prema kopnu
 - c) crta 300,00 m udaljena od obalne crte prema moru.

Ucrtavanje je izvršeno na osnovi digitaliziranih geokodiranih podataka Državne geodetske uprave.

- (2) Na kartografskim prikazima 4: *Građevinska područja* izrađenim na geokodiranim katastarskim podlogama u mjerilu 1:5000, ucrtane su granice (b) i (c) iz stavka (1) ovog članka te linija 100 m udaljena od obalne crte prema kopnu.

6.2. MJERE ZAŠTITE KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA I GRAĐEVINA

Članak 106.

OPĆE ODREDBE I UPRAVNI POSTUPAK PRI ZAŠTITI

- (1) Odredbe za uspostavu i provođenje mjera zaštite, očuvanja i obnove kulturnih dobara proizlaze iz zakonskih propisa i standarda. Propisanim mjerama utvrđuju se obvezatni upravni postupci, te načini i oblici graditeljskih i drugih zahvata na:

- a) pojedinačnim spomeničkim građevinama,
- b) graditeljskim sklopovima,
- c) arheološkim lokalitetima,
- d) česticama na kojima se spomeničke građevine nalaze, te
- e) područjima (zonama) zaštite povijesne graditeljske cjeline naselja te kulturnog i kultiviranog krajolika, ili drugim područjima s utvrđenim spomeničkim svojstvima.

- (2) Posebnom konzervatorskom postupku osobito podliježu slijedeći zahvati na zaštićenim građevinama, sklopovima, područjima (zonama) i lokalitetima:

- a) popravak i održavanje postojećih građevina,
- b) funkcionalne prenamjene postojećih građevina
- c) nadogradnje, prigradnje, preoblikovanja i građevinske prilagodbe (adaptacije),
- d) rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova,
- e) novogradnje na zaštićenim česticama ili unutar zaštićenih predjela,
- f) izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

- (3) U skladu s važećim zakonima i propisima, za sve nabrojene zahvate u stavku 2. ovoga članka na građevinama, sklopovima, područjima (zonama) i lokalitetima za koje je ovim Planom utvrđena obveza zaštite, kod nadležne ustanove za zaštitu spomenika (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel Splitu) potrebno je ishoditi posebnim zakonom propisane suglasnosti:

- a) posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole),

- b) prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole i potvrde glavnog projekta) te
 - c) nadzor u svim fazama radova (na koje se odnose posebni uvjeti i prethodna odobrenja) kojeg provodi nadležni Konzervatorski odjel.
- (4) Zaštićenim kulturnim dobrima, na koja se obvezatno primjenjuju sve spomeničke odredbe i postupci, smatraju se sva dobra koja su ovom Planu popisana kao:
- a) Z - zaštićena kulturna dobra
 - b) P - preventivno zaštićena kulturna dobra
 - c) E - evidentirana
 - d) ZPP - evidentirana i zaštićena ovim planom kao kulturna dobra značajna na lokalnoj razini

Pri tome nije presudan formalno-pravni status dobra u dokumentaciji službe zaštite, jer će se upravna procedura zaštite kontinuirano provoditi temeljem odredbi ovoga Plana i Zakona.

(5) Temeljem evidencije (inventarizacije) provedene prilikom izrade ovoga Plana, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu po službenoj će dužnosti pokrenuti postupak donošenja *Rješenja o preventivnoj zaštiti* za sva dobra za koja se pretpostavlja da imaju svojstvo kulturnog dobra, te podnijeti prijedlog za registraciju. Za sva ostala evidentirana dobra pretpostavljena za zaštitu na lokalnoj razini predstavničko tijelo županije ili općine može pokrenuti zakonom utvrđeni postupak njihove zaštite, primjenom članka 17. *Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara*. Do donošenja navedenih rješenja treba primjenjivati iste mjere i propisane postupke kao i za do sada zaštićena kulturna dobra.

(6) Sastavni dio Odredbi za provođenje ovog Plana je POPIS NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA OPĆINE POSTIRA (Tablica 4.), u kojemu su inventarizirana nepokretna kulturna dobra na području Općine te za svako naveden postojeći status zaštite. Na grafičkom listu br. 3b: *"Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - kulturna dobra"* u mjerilu 1:25000 prikazane su sve zaštićene povijesne graditeljske cjeline (te navedena nepokretna kulturna dobra unutar pojedinih zaštićenih cjelina) i nepokretna kulturna dobra izvan zaštićenih cjelina.

TABLICA 4.

POPIS NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA OPĆINE POSTIRA – RANIJE REGISTRIRANIH (RST), ILI ZAŠTIĆENIH (Z), PREVENTIVNO ZAŠTIĆENIH (P), EVIDENTIRANIH (E) TE EVIDENTIRANIH

KULTURNIH DOBARA OD LOKALNOG ZNAČAJA (ZPP – lokalna zaštita ovim Planom)

	KULturna DOBRA (temeljna podjela)	NASELJE	VRSTA	STANJE ZAŠTITE
<u>Općina POSTIRA</u>				
1. Povijesne graditeljske cjeline				
1.1.	Postira	Postira	urbana cjelina	ZPP
1.2.	Dol	Dol	ruralna cjelina	Z-2592
2. Građevina ili njezini dijelovi, te građevina s okolišem				
2.1.1.	Župna crkva očišćenja blažene djevice Marije	Postira	sakralna građevina	Z-4997
2.1.2.	Crkva sv. Ante	Postira	sakralna građevina	Z-5346
2.1.3.	Župna crkva sv. Ivana Krstitelja	Postira	sakralna građevina	Z-5124
2.1.4.	Crkva sv. Vida	Dol	sakralna građevina	Z-2602
2.1.5.	Crkva sv. Petra	Dol	sakralna građevina	Z-6499
2.1.6.	Crkva sv. Barbare	Dol	sakralna građevina	Z-4775
2.1.7.	Crkva sv. Mihovila	Dol	sakralna građevina	Z-4776
2.1.8.	Crkva sv. Roka	Dol	sakralna građevina	ZPP
2.1.9.	Crkvica sv. Mihovila	Dol, Veli Brig	sakralna građevina	ZPP
2.2.1.	Kaštel Gospodnetić	Dol	Civilna građevina	Z-4777
2.3.1.	Župna kuća	Dol	Javna građevina	ZPP
2.4.1.	Stara makadamska cesta Postira - Splitska	Postira	Prometna infrastruktura	ZPP

2.4.2	Stara makadamska cesta Postira - Lovrečina	Postira	Prometna infrastruktura	ZPP
-------	--	---------	-------------------------	-----

4. Memorijalna baština				
4.2.1.	Kuća Vladimira Nazora (kaštel Lazanić)			RST-0250
4.2.2.	Groblje sv. Ivan u Dolu	Dol		ZPP
4.2.3.	Groblje sv. Duh u Postirama	Postire		ZPP
5. Arheološki lokalitet / područje (zona)				
5.1.1.	Arheološki lokalitet sa župnom crkvom sv. Ivana krstitelja			(Z-5124)
5.1.2.	Arheološko nalazište Mirje	Postira		Z-5168
5.1.3.	Ostaci rimske vile rustike	Postira		ZPP
5.2.1.	Ostaci crkve u uvali Lovrečina	Postira		Z-5173
5.2.2.	Vila rustica i srednjovjekovna crkva u uvali Lovrečina	Postira		Z-5224
5.2.3.	Špilja Opatnji stan	Postira		ZPP
5.2.4.	Benediktinski samostan sa crkvicom	Postira		ZPP
5.2.5.	Rimsko pristanište (podmorska arheologija)	Postira		ZPP
6. Etnološka baština (građevina / sklop)				
6.2.1.	Pastirski stan Anđelinac	Dol	sklop	ZPP
6.2.2.	Pastriski stan Podgažul (Bežmek stan)	Dol	sklop	RST-1405

(7) Maslinici na Mihoj Ratu i crkvice sv. Vida, sv. Petra i sv. Mihovila (građevine s okolišem) dio su osobito vrijednog krajobrazza «Šira okolica Dola» (članak 100. ovih Odredbi za provođenje, te kartografski prikaz br. 3a: "Uvjeti korištenja i zaštite prostora – prirodne vrijednosti" u mjerilu 1:25000 i kartografski prikazi serije 4: "Građevinska područja i područja posebnih uvjeta korištenja" u mjerilu 1:5000.) na koji se u cjelini primjenjuju odredbe ovog Plana kako za zaštitu prirodnih vrijednosti, tako i odredbe za zaštitu kulturnih dobara. «Šira okolica Dola» - područje od Škripa, preko Dola s okolicom i dolcem Dunaj (do Postira), Piščenjaka i Mestinja (Mali Brig) do dolca k uvali Trstena - utvrđuje se ovim Planom i kao kulturni krajobraz.

(8) Sukladno odredbama *Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara*, ako se pri izvođenju građevinskih radova na površini i ispod površine tla, naiđe na arheološko nalazište ili predmete od arheološkog značaja, izvođač je dužan prekinuti radove i o tome izvijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

Članak 107.

MJERE ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA

(1) Mjerama zaštite utvrđuju se režimi - posebni uvjeti korištenja i oblici intervencija u pojedinim zonama i za pojedine građevine. Određene su:

A/ Stroga zaštita - režim zaštite usmjeren na potpuno očuvanje izvornosti kulturnog dobra; intervencije su moguće u obliku održavanja, adaptacije i iznimno rekonstrukcije temeljem istražnih radova i detaljne konzervatorske dokumentacije; primjenjuje se na:

- pojedinačna kulturna dobra, sklopove i zaštićene cjeline (zona stroge zaštite) visoke vrijednosti;
- arheološke lokalitete;
- zaštićeni kultivirani i/ili kulturni krajobraz.

B/ Umjerenjena zaštita - režim zaštite usmjeren očuvanju izvornih svojstvenosti pojedinih kulturnih dobara ili cjelina ograničavanjem mogućnosti intervencija prema posebnim konzervatorskim uvjetima i uvjetima ovog Plana; primjenjuje se na:

- pojedinačna kulturna dobra, sklopove i cjeline ambijentalne vrijednosti (zona umjerene zaštite);
- zonu neposredne okolice visokovrijednih kulturnih dobara (zona umjerene zaštite ili kontaktna zona);
- za kultivirani krajobraz evidentiran i razgraničen ovim Planom.

(2) U kontaktnoj zoni utvrđenoj ovim Planom oko pojedinačnog dobra ili zone preventivne, odnosno stroge i/ili umjerene zaštite, primjenjuju se uvjeti gradnje i uređenja umjerene

zaštite utvrđeni ovim Planom. Izvan građevinskih područja, umjerena zaštita u kontaktnoj zoni primjenjuje se na način da se ne dozvoljavaju uređenja i zahvati u prostoru kojima se ugrožava ambijentalni kvalitet zatečenog prirodnog ili kultiviranog krajobraza, uništavaju suhozidi, gomile i ostale ruralne strukture te zatečena visoka vegetacija.

(3) Na zone preventivne zaštite utvrđene sukladno *Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara*, primjenjuju su uvjeti stroge i umjerene zaštite, sukladno posebnim konzervatorskim uvjetima. U okviru zona preventivne, odnosno stroge i umjerene zaštite, gradnja je moguća samo uz prethodno pribavljene posebne uvjete Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu.

(4) Zone zaštite povijesnih graditeljskih cjelina kao područja posebnih uvjeta korištenja, utvrđene su na kartografskim prikazima pod br. 4: "*Građevinska područja*", na katastarskim podlogama u mjerilu 1:5000.

(5) Područja osobito vrijednog kultiviranog krajobraza i vrijednih vizura obrađena su u okviru mjera zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti Odredbi za provođenje ovog Plana, članak 100. te prikazana na kartografskom prikazu br. 3a: "*Uvjeti korištenja i zaštite prostora – prirodne vrijednosti*" u mjerilu 1:25000 i kartografskim prikazima serije 4: "*Građevinska područja*" u mjerilu 1:5000.).

(6) Za *arheološke lokalitete* koji su evidentirani (E) na temelju povremenih pojedinačnih nalaza, a za sada ne postoje utvrđene granice zaštite ne propisuju se direktivne mjere zaštite. Prilikom izvođenja građevinskih radova u blizini nalazišta, lokalna tijela uprave zadužena za poslove graditeljstva dužne su upozoriti izvoditelje radova na mogućnost nalaza i pojačani oprez. U slučaju da se kod izvođenja građevinskih radova na bilo kojem lokalitetu (i na onima koji nisu poznati ni evidentirani kao arheološka zona) pojave nalazi, izvoditelj je dužan odmah privremeno obustaviti radove i obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel zbog nadzora i utvrđivanja uvjeta za daljnju gradnju.

(7) Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena spomenička svojstva (prema popisu - Tablici 4.) granica zaštite (prostorne međe) i sustav mjera odnosi se i na pripadajuće čestice, a sve prema Rješenju kojim je utvrđeno svojstvo nepokretnoga kulturnog dobra ili Rješenju o preventivnoj zaštiti kulturnog dobra. Za ovim Planom evidentirana kulturna dobra nužno je u postupku ishođenja lokacijske ili građevinske dozvole provjeriti trenutni status zaštite.

(8) Za sva dobra zaštićena na razini Općine, mjere zaštite i obnove provode tijela lokalne uprave i samouprave na temelju općih preporuka i odredbi ovoga Plana, a osobito se primjenjuju slijedeće planske mjere:

- a) povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim okolišem (vrtom, voćnjakom, dvorištem, pristupom i sl.);
- b) raznim mjerama na razini lokalne zajednice (fiskalne povoljnosti, oslobođenje od komunalnih doprinosa i sl.) nužno je poticati obnovu i održavanje vrijednih starih, umjesto izgradnje novih kuća;
- c) vlasnici (korisnici) građevina kod kojih su utvrđena spomenička svojstva (RST, P) mogu putem nadležne Uprave za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Splitu iz državnog proračuna zatražiti novčanu potporu za održavanje i vrsnu obnovu povijesno vrijednih zgrada.

(9) Na jednoj građevnoj čestici mogu se dozvoliti dvije stambene zgrade u slučaju kada se radi o očuvanju vrijedne tradicijske kuće uz koju se, na čestici u graditeljski skladnoj cjelini sa zatečenim ambijentom, može predvidjeti izgradnja nove kuće. Preporuča se staru kuću sačuvati i obnoviti, te ju koristiti za trajno ili povremeno stanovanje, pomoćni ili poslovni prostor u turističke svrhe (seoski turizam, tradicijsko zanatstvo).

(10) Kod izdavanja uvjeta za izgradnju bilo koje vrste zgrade potrebno je paziti na mikroambijent naselja, tj. novogradnju uskladiti sa zatečenim tlorisnim i visinskim veličinama

postojeće zgrade (ili postojećih zgrada) kako bi se ustrojio skladan graditeljsko-ambijentalni sklop.

(11) Vrijedne gospodarske zgrade izgrađene u naseljima moraju se sačuvati bez obzira na (ne)mogućnost zadržavanja njihove izvorne namjene, s tim da se mogu prenamijeniti u poslovne prostorije ili u svrhu predstavljanja i promidžbe tradicijskog graditeljstva.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 108.

ODLAGANJE OTPADA

(1) Problem odlaganja komunalnog otpada cijelog otoka Brača riješio je Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (PPSDŽ) kroz sabirni centar komunalnog otpada – pretovarnu stanicu - na lokaciji *Košer* u Općini Pučišća. Današnji se način odlaganja komunalnog otpada treba (postupno) promijeniti tako što će se u budućnosti otpad u Splitsko-dalmatinskoj županiji, pa tako i skupljeni otpad na otoku Braču, odlagati isključivo u jednom Centru za gospodarenje otpadom (CZGO). Do tada će se odlaganje komunalnog otpada vršiti na lokaciji *Košer* u Općini Pučišća.

(2) Planira se sanacija postojećeg napuštenog odlagališta na lokaciji Šantića Voda.

(3) Spremnici za privremeno prikupljanje iskoristivog dijela otpada (staklo, papir, plastika, ...) mogu se postavljati na javne površine unutar građevinskih područja naselja kao i područja ugostiteljsko-turističke namjene.

Članak 109.

OTPADNE VODE

(1) Industrijske otpadne vode moraju imati predtretman prije upuštanja u javni sustav odvodnje. Ako javnog sustava nema, one moraju imati i predtretman i tretman koji omogućuje ispuštanje u recipijent do stupnja koji zadovoljava važeće propise i osigurava zaštitu okoliša.

(2) Unutar izgrađenog dijela GPN-a gdje ne postoji sustav javne odvodnje, odnosno u slučaju objekata koji nemaju mogućnost priključenja na javni sustav odvodnje otpadnih voda, otpadne vode domaćinstava (kućne otpadne vode i otpadne vode pomoćnih gospodarskih zgrada), moraju se prikupljati u sabirnim jamama, odnosno pročistiti uređajem za pročišćavanje prije ispuštanja u okoliš.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 110.

(1) Tekst članka 110 brisan je.

Članak 111.

MJERE ZA POBOLJŠANJE OKOLIŠA

(1) Zbog prirodne i kulturne baštine te razmjerno velikih površina pod zaštitom krajolika, potrebno je neprekidno i sustavno provoditi mjere za poboljšanje i unapređivanje prirodnoga i kultiviranoga (antropogenog) krajolika, kao mjere za sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš.

(2) U cilju poboljšanja okoliša propisuju se sljedeće mjere:

- a) Izgraditi sustav kanalizacije s uređajima za pročišćavanje, osobito u planiranim gospodarskim zonama, i na svim mjestima gdje se javljaju znatniji onečišćivači.
- b) Redovito treba čistiti naselje i obalu (plaže) od krutog i krupnog otpada i sprječavati divlja odlagališta otpadaka po poljodjelskim i šumskim površinama.

- c) Nužno je sanirati napušteno odlagalište otpada na lokaciji Šantića Voda te sve opožarene površine.
- d) Smanjiti uporabu agrotehničkih sredstava koja onečišćuju tlo (pesticide, umjetno gnojivo i sl.).
- e) Sprječavati korištenje i izgradnju sustava koji proizvode buku i u tome smislu primjenjivati mjere zaštite od buke u skladu s Odredbama za provođenja Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije.
- f) Svi planirani turistički kapaciteti moraju biti ili priključeni na sustav odvodnje otpadnih voda ili moraju izgraditi vlastiti sustav odvodnje s biopročištačem koji će otpadne vode pročistiti do propisane razine u skladu sa zakonom, uredbama, pravilnicima i standardima.

Članak 112.

MJERE ZA OČUVANJE OKOLIŠA

- (1) Na cijelom području obuhvata ovoga Plana, poglavito unutar građevinskih područja, ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili možebitno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju ili vrijednost okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.
- (2) U cilju očuvanja okoliša propisuju se sljedeće mjere:
 - a) na djelotvorni način štiti kulturne, prirodne i krajobrazne vrijednosti.
 - b) čuvati prirodna bogatstva i prirodne izvore (šume, poljodjelsko zemljište, povremene vodotoke, obalu i dr.).
 - c) uključiti lokalne vlasti u aktivno čuvanje okoliša te zaštitu zaštićenih građevina i područja kroz novčanu potporu i općinske odluke.
 - d) sprječavati radnje koje potencijalno mogu izazvati nepovoljan utjecaj na okoliš u skladu sa Zakonima, pravilnicima i standardima te u skladu s dokumentima prostornog uređenja širih područja.

Članak 113.

MJERE ZA UNAPREĐENJE OKOLIŠA

- (1) U cilju unapređenja okoliša potrebno je:
 - a) stvaranje javnoga mnijenja u korist zaštite krajolika, zaštite kulturne i prirodne baštine, smanjenja onečišćenja te za gradnju na zasadama tradicijskoga graditeljstva;
 - b) kroz dobro osmišljene turističke programe unapređivati zaštitu prostora;
 - c) u svaki urbanistički plan i arhitektonski projekt ili studiju bilo koje vrste, ugraditi elemente zaštite okoliša i krajobraznoga oblikovanja.

Članak 114.

MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I RATNIH OPASNOSTI - POSEBNI UVJETI GRAĐENJA

- (1) U opasnost od elementarnih nepogoda uračunavaju se opasnosti od bujica, plimnog vala i uspora, potresa, suše, olujnog nevremena i jakih vjetrova, tuče, požara. U opasnosti koje može neposredno ili posredno izazvati čovjek ubrajaju se: tehničko-tehnološke katastrofe u gospodarskim zgradama i prometu, epidemiološke i sanitarne opasnosti.
- (2) Da bi smanjili štetno djelovanje bujica na području Općine treba voditi računa o slijedećim preventivnim radnjama:
 - Sustavno uređenje bujica, odnosno radovi u slivu u cilju smanjenja erozijske sposobnosti takvih povremenih vodotoka (pošumljavanje, izgradnja stepenica za zadržavanje nanosa i dr.).
 - Prije razdoblja vlažnog vremena i prije pojave velikih pljuskova običi vodnogospodarske građevine u koritu bujica (prvenstveno propuste) i izvršiti čišćenje od stabla, granja, otpada i dr.), kako bi se spriječilo izlivanje vode iz korita.

- Na bujičnim tokovima treba provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja obuhvaća biološke i hidrotehničke radove (čišćenje korita bujica, po potrebi obloga korita i dr.). Treba voditi računa o održavanju biljnog pokrivača u bujičnom slivu. Biološki radovi na zaštiti od štetnog djelovanja bujica odnose se na održavanje zelenila u slivnom području, krčenje raslinja i izgradnju terasa.
 - Pri projektiranju i gradnji treba uzimati u obzir obilježja oborinskih prilika, kao i kod projektiranja kanalizacijske mreže u naseljima, gdje treba voditi računa o najvećim količinama kiše u kratkim vremenskim razmacima te istu mrežu dimenzionirati na takve uvjete.
 - Izgradnjom i uređenjem područja u urbaniziranim područjima postojeći bujični kanali postaju glavni odvodni kolektori oborinskih voda s urbaniziranih područja te površinskih voda s ostalih dijelova slivnog područja.
 - U područjima gdje je prisutna opasnost od bujičnih poplava a prostorno planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i neoštećen.
 - Zaštitu od štetnog djelovanja bujičnih voda treba provoditi u skladu sa *Zakonom o vodama*, Državnim planovima obrane od poplava, a posebno Planom obrane od poplava na lokalnim vodama Splitsko-dalmatinske županije.
 - Za potrebe tehničkog održavanja, uz korita i kanale bujičnih tokova određuje se inundacijski pojas širine od najmanje 3,00 m od ruba čestice javnog vodnog dobra i vodnog dobra. gornjeg ruba korita, odnosno ruba cestice javnog vodnog dobra. U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja bujica. Ako je duž trase bujičnog toka planirana zelena površina (u GPN-u), bujični tok mora svojim rješenjem biti prilagođen okolišu.
- (3) Da bi smanjili štetno djelovanje plimnog vala i uspora u obalnom području Općine treba voditi računa o slijedećim preventivnim radnjama:
- označiti područja plavljenja za pojedina područja te kartografske prikaze jasno istaknuti na prostorima javnih plaža, građevinskog područja izvan naselja ugostiteljsko turističke namjene i građevinskog područja naselja (ako tu postoje);
 - navedena područja opremiti uređajima za uzbunjivanje stanovništva i gostiju;
 - jasno označiti i održavati putove evakuacije s ugroženih područja.
- (4) Da bi smanjili štetno djelovanje potresa (VIII stupnjeva MSK) na području Općine treba voditi računa o slijedećim preventivnim planskim koracima:
- Unutar UPU-a, uz površine za izgradnju zgrada prikazati i površine urušavanja u odnosu na vrstu gradnje zgrada (širina zone urušavanja pojedinih zgrada iznosi približno $H/2$, gdje je H visina krovnog vijenca zgrade) i pojas prolaza za interventna vozila od najmanje 5,00 m ($H1/2 + H2/2 + 5,00$),
 - Izrada statičkog proračuna nosivosti zgrade u odnosu na seizmička obilježja terena na kojem se planira graditi;
 - Jasno označavanje svih postojećih i planiranih putova koji mogu poslužiti za izvlačenje stradalog stanovništva i gostiju;
 - Odredbama za provođenje propisati manju visinu izgradnje zgrada, manju gustoću (koeficijent) izgrađenosti te više negradivih dijelova područja (krajobrazno uređene površine).
- (5) Da bi smanjili štetno djelovanje od tuče na području Općine treba voditi statistički pregled o područjima pogođenim tučom kako bi se za ta područja mogle provesti određene zaštitne mjere.
- (6) Da bi smanjili opasnost od požara na području Općine, treba voditi računa o slijedećim preventivnim planskim koracima:

- Pri projektiranju infrastrukturnih sustava treba odrediti zaštitne pojaseve u kojima ne smije biti nikakva gradnja,
- Planirati izradu novih protupožarnih putova na nepristupačnim područjima,
- Planirati obnovu uskih ulica i (nerazvrstanih) cesta,
- Planirati ublažavanje velikih nagiba terena radi osiguravanja prohodnosti interventnih vatrogasnih vozila,

(7) Da bi smanjili štetno djelovanje u slučaju tehničko-tehnološke nesreće ili katastrofe u gospodarskim zgradama ili prometu na području Općine treba voditi računa o slijedećim preventivnim planskim koracima:

- Izraditi kartografski prikaz područja Općine sa ucrtanim gospodarskim zgradama i sadržajima u kojima su smještene ili se u proizvodnji koriste opasne tvari,
- Izraditi kartografski prikaz područja Općine s ucrtanim prometnim pravcima (cestovni, pomorski) kojima se dozvoljava promet opasnih tvari,
- Kod buduće izgradnje gospodarskih zgrada u kojima će biti uskladištene opasne tvari ili će se istima služiti u procesu proizvodnje, odrediti lokacije koje će biti što dalje od stambenih zgrada,
- Prijevoz opasnih tvari planirati po mogućnosti van građevinskog područja naselja.

(8) Da bi smanjili štetno djelovanje u slučaju epidemiološke i sanitarne opasnosti na području Općine treba voditi računa o slijedećim preventivnim planskim koracima:

- Statistički pregled područja koja bi mogla biti pogođena epidemiološkim i sanitarnim ugrozama,
- Kartografski prikaz mogućih izvora ugroze (odlagališta otpada, i divlja odlagališta otpada, sustav odvodnje otpadnih voda, druge otpadne vode itd.).

(9) Da bi smanjili štetno djelovanje u slučaju katastrofa i velikih nesreća na području Općine treba voditi računa o slijedećim preventivnim planskim koracima:

- Provesti stručnu provjeru kojom bi se utvrdila mogućnost i način opskrbe vodom i energijom,
- Izraditi kartografski prikaz razmještaja vodoopskrbnih građevina za izvanredna događanja te razmještaj pokretnih elektroenergetskih uređaja.
- Izraditi kartografski prikaz razmještaja sirena za uzbunjivanje te drugih uređaja za obavješćivanje i uzbunjivanje stanovništva,
- Izraditi kartografski prikaz mjesta za okupljanje za iseljavanje, putovi i smještaj iseljenih (čvrste zgrade ili kampovi).

(10) Područje Općine ima 1599 stanovnika i nema zgrada i građevina koji su posebno ugroženi i svrstani u zonu 4. stupnja ugroženosti. Prema čl. 2. *Pravilnika* skloništa za zaštitu stanovništva grade se u gradovima i naseljenim mjestima u kojima živi preko 2000 stanovnika. Kako se na prostoru Općine nalazi ukupno 2 naselja, a pri tome nijedno nema više od 2000 stanovnika ne postoji obveza izgradnje skloništa. Spomenutim *Pravilnikom* propisano je da se za naselja 4. stupnja ugroženosti osigurava zaštita stanovništva u zaklonima.

(11) U slučaju planiranja i gradnje većih i složenijih zgrada (škole, zgrade javne namjene, turistički sadržaji i naselja, zgrade društvenog standarda i sl.) treba predvidjeti izgradnju skloništa dopunske zaštite, sukladno elaboratu "*Plan mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti*". Prema tom *Planu* skloništa se grade u najpogodnijem (potpuno ukopanom) dijelu zgrade s mogućnošću ostvarenja dopuskog izlaza izvan područja ruševina - H/2 zgrade. Skloništa moraju imati otpornost do 50 kPa. Sva skloništa moraju biti dvonamjenska i trebaju se moći koristiti i u mirnodopske svrhe, uz suglasnost nadležnog Ministarstva, a u slučaju ratnih opasnosti trebaju se moći u roku od 24 sata osposobiti za potrebe sklanjanja.

Članak 115.
MJERE ZAŠTITE MORA

(1) Radi sprječavanja onečišćenja uzrokovanog pomorskim prometom i lučkim djelatnostima treba osigurati opremu za sprječavanje širenja i uklanjanja onečišćenja, prihvata otpada i istrošenog ulja te drugih tvari, a u lukama instalirati uređaje za prihvata i obradu sanitarnih voda s brodicama, kontejnere za odlaganje otpada, istrošenog ulja, ostataka goriva i zauljenih voda.

(2) Uvale Postira i Prvja s relativno slabom izmjenom morske mase u odnosu na planirani stupanj opterećenja i mogućeg onečišćenja, te uvala Lovrečina, posebno su osjetljiva područja te je propisanim UPU-ima potrebno pažljivo provesti detaljna razgraničenja, utvrđivanja kapaciteta planiranih sadržaja te planiranje ostalih uređenja (intervencija) na pomorskom dobru u akvatoriju tih uvala.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

9.1. OBVEZA IZRADE PROSTORNIH PLANOVA

Članak 116.
OBVEZNI URBANISTIČKI (UPU)

(1) Ovim Planom utvrđuje se obveza izrade slijedećih urbanističkih planova uređenja:

1. UPU TZ „BOK“ (7,09 ha)
2. UPU „Postira – istok: Crna i Bila Ploča – Mala Lozna“ (12,04 ha)
3. UPU „Postira – zapad: Prvja-Punta-Vrilo“ (7,44 ha)
4. UPU TZ „Lovrečina“ (5,97 ha)

čije su površine obuhvata pregledno prikazane na kartografskom prikazu 3.C. *Planske mjere zaštite* u mj. 1:25.000, a granice obuhvata utvrđene na kartografskim prikazima 4: *Građevinska područja* u mjerilu 1:5.000 na katastarskoj podlozi. Točna granica UPU-a utvrdit će se prema izrađenom geodetsko-katastarskom snimku postojećeg stanja na kojem će, osim podjele područja na katastarske čestice, biti prikazana i visinska obilježja terena.

(2) Područja uz obalnu crtu za koja je propisana izrada UPU-a zahvaćaju i pomorski dio 100,00 m udaljen od obalne crte, pa se UPU-om treba utvrditi i razgraničenja na pomorskom dobru, te uvjeti izgradnje, rekonstrukcije ili uređenja obala, obalnih šetnica, plaža, luka i drugih planiranih namjena u tom području.

(3) Do sada su izrađeni i usvojeni slijedeći urbanistički planovi uređenja:

- I. „Postira - centar“,
- II. „Dol“,
- III. „Ratac“

Članak 117.

(1) Tekst članka 117 brisan je.

Članak 118.

(1) Tekst članka 118 brisan je.

9.2. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

Članak 119.
REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI
UNUTAR GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

(1) Dopuštena je rekonstrukcija zakonito izgrađene građevine (zgrade) unutar građevinskog područja, čija je namjena protivna namjeni utvrđenoj ovim planom, u okviru zatečenih gabarita građevine.

Članak 120.
REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA IZVAN GRAĐEVINSKOG
PODRUČJA

(1) Zakonito izgrađene zgrade u funkciji, koje se nalaze izvan građevinskih područja određenih ovim Planom, a nisu u suprotnosti s drugim rješenjima ovoga Plana, zadržavaju se i mogu se rekonstruirati, u skladu s odredbama ovog Plana.

(2) Zadržavaju se zakonito izgrađene poljske kućice, štale, spremišta alata u svom gabaritu, uz mogućnost iznimnog povećanja visine vijenca do 2,40 m zbog vrata, ili otvorenog krovišta ako je takvo bilo, unutrašnjih ploha fugiranih ili betoniranih (zbog zmijsa i miševa) i ako više nisu u funkciji, a postoje svi obodni pročelni zidovi u cijelosti ili većim dijelom, a njihov smještaj nije suprotan kriterijima određenim ovim Planom i mogu se rekonstruirati u skladu s odredbama ovog Plana.

Članak 121.

(1) Plan je izrađen u 6 (šest) izvornika, ovjerenih Pečatom *Zavoda za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu* pri Arhitektonskom fakultetu, Sveučilišta u Zagrebu i potpisom Predstojnika Zavoda za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu Prof.dr.sc. Jesenka Horvata, dipl.ing.arh., pečatom i potpisom odgovornog voditelja na izradi Plana Prof.dr.sc. Nenada Lipovca, dipl.ing.arh., potpisom načelnika Općine Ivana Mihačića i pečatom Općine Postira te potpisom predsjednika Općinskog vijeća Marka Radića i pečatom Općinskog vijeća, koji se čuvaju na slijedećim adresama:

- Zavod za prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije – jedan (1) primjerak,
- Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, ispostava Supetar – dva (2) primjerka
- Općina Postira – dva (2) primjerka
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja u Zagrebu - jedan (1) primjerak.